

ดนตรีพิธีกึ่งเด็กกึ่งคนและ ธรรมเนียมโรงเรียน จู อ่า

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2546

๒พ

๓๓๘๘๑

๒๕๔๖

๓.๒

ISBN 974-04-3206-9

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

Copyright by Mahidol University

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ดนตรีพิธีงเด็กจีนและกรณีศึกษาโรงเรียน หู อ่า

รศ.ดร. ธีรภัฏ ธีรภัฏ

นางสาวรศ. ธีรภัฏ ธีรภัฏ

ผู้วิจัย

รองศาสตราจารย์สุกรี เจริญสุข

กศ.บ., M.M.E., D.A.

ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อนรรฆ จรรย์ยานนท์

ก.บ., M.M.

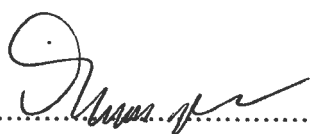
กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

นายกิตติ ศรีเปารยะ

นศ.บ., ศศ.ม.

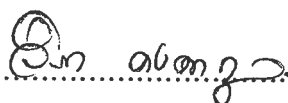
กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์รัศมีดารา หุ่นสวัสดิ์ Ph.D.

คณบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

นางวิภา คงคากุล Ed.D.

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี

วิทยาลัยดุริยางคศิลป์

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ดนตรีพิธีกเต็กจีนและ กรณีศึกษาโรงเรียน ชู อำ
ได้รับการพิจารณาให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี
วันที่ 23 เมษายน พ.ศ. 2546

รศ.ม. เอื้ออารีย์ไพศาล

นางสาวรศ.ม. เอื้ออารีย์ไพศาล

ผู้วิจัย

รองศาสตราจารย์สุกรี เจริญสุข

กศ.บ., M.M.E., D.A.

ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อนรรฆ จรรย์ยานนท์

ค.บ., M.M.

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย

ศศ.ม. (มานุษยวิทยา)

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ศรีศมิตรา หุ่นสวัสดิ์ Ph.D.

คณบดี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

นายกิตติ ศรีเปารยะ

นศ.บ., ศศ.ม.

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์สุกรี เจริญสุข

กศ.บ., M.M.E., D.A.

ผู้อำนวยการวิทยาลัยดุริยางคศิลป์
มหาวิทยาลัยมหิดล

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความอนุเคราะห์ช่วยเหลือจากบุคคลหลายฝ่าย เป็นอย่างดี ผู้วิจัยขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์สุกรี เจริญสุข ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรรถม จรรย์ยานนท์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ อาจารย์กิตติ ศรีเปารยะ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ณรงค์ชัย ปิฎกวัชรต์ ที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างมากต่อผู้วิจัย

ขอขอบคุณสมาชิกในโรงเรียน ชู อำ ที่ได้ให้ความต้อนรับ และให้ความช่วยเหลือให้ข้อมูลต่างๆ แก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณเจ้าภาพในงานศพทุกท่านที่ได้อนุญาตให้ผู้วิจัยได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการเก็บข้อมูลในงานงเด็ก

ขอขอบคุณคุณจิรภา รัชฎาภา ที่ให้ความช่วยเหลือ และเป็นผู้ผลักดันให้แก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ ทุกคนที่ได้ให้กำลังใจและได้ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้วิจัยในทุก ๆ เรื่อง

ขอขอบคุณพ่อศิริชัย เอื้ออารีย์ไพศาล คุณแม่วรภรณ์ เอื้ออารีย์ไพศาล และพี่สาวระวีวรรณ เอื้ออารีย์ไพศาล ที่ได้ให้การสนับสนุนทางด้านการศึกษาเป็นอย่างดี คอยเป็นกำลังใจ ให้คำปรึกษา แก่ผู้วิจัยในทุก ๆ ด้าน จนทำให้ผู้วิจัยเกิดความพยายามจนประสบความสำเร็จได้

รัศมี เอื้ออารีย์ไพศาล

ดนตรีพิธีงเต็กจีนแคะ กรณีศึกษาโรงเจคิ่น ซู อ่ำ (THE HAKKA CHINESE FUNERAL MUSIC OF RONGJAY KIN SHU UM)

รัศมี เอื้ออารีย์ไพศาล 4136031 MSMS/M

ศศ.ม. (ดนตรี)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : รองศาสตราจารย์สุกรี เจริญสุข , กศบ., M.M.E., D.A., ผู้ช่วยศาสตราจารย์อนรรฆ จรรย์ยานนท์, ค.บ., M.M., นายกิตติ ศรีเปารยะ, นศ.บ., ศศ.ม.

บทคัดย่อ

งานวิจัยเชิงคุณภาพนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาและพิธีงเต็กของโรงเจคิ่น ซู อ่ำ และเพื่อศึกษาดนตรีพิธีงเต็กของโรงเจคิ่น ซู อ่ำ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่าประวัติความเป็นมาของโรงเจคิ่น ซู อ่ำ เป็นโรงเจจีนแคะที่มีผู้ประกอบพิธีได้ทั้งหมด 12 คนเทพเจ้าที่โรงเจให้ความนับถือคือเจ้าแม่กวนอิมสมาชิกของโรงเจต้องเป็นผู้หญิงเท่านั้น และผู้ที่สามารถเป็นผู้ประกอบพิธีได้ต้องไม่แต่งงาน และถือพรหมจรรย์ พิธีงเต็กของโรงเจมีทั้งหมด 3 แบบคือ แบบชุดเล็ก แบบชุดกลาง และแบบชุดใหญ่ แบบที่เป็นที่นิยมมากที่สุดในปัจจุบันคือการประกอบพิธีงเต็กแบบชุดกลาง เนื่องจากใช้เวลาในการประกอบพิธีไม่นานมาก และค่าใช้จ่ายไม่สูงจนเกินไป การประกอบพิธีงเต็กใช้บทสวดทั้งหมด 13 บทหลัก ซึ่งบทสวดในแต่ละชุดนั้นสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามรูปแบบของการประกอบพิธี

ด้านดนตรีพิธีงเต็กของโรงเจคิ่น ซู อ่ำพบว่า ผู้ประกอบพิธีงเต็กเป็นผู้ที่ทำหน้าที่ในการสวดมนต์ ร้อง และเล่นเครื่องดนตรีเอง เครื่องดนตรีที่ใช้ในการประกอบพิธีเป็นเครื่องประกอบจังหวะทั้งหมด ส่วนทำนองเพลงนั้นเกิดจากการขับร้องของผู้ประกอบพิธี ลักษณะของทำนองเป็นแบบทำนองเดี่ยว มีผู้ร้องหลายคน เครื่องดนตรีที่ใช้ในการประกอบพิธีแบ่งออกได้เป็น 2 กลุ่มคือเครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบพิธีหน้าโต๊ะพิธี และเครื่องดนตรีที่ใช้ในขณะเดินประกอบพิธี นอกจากนี้ยังพบว่าเพลงส่งเจ้าเป็นเพลงที่ผู้ประกอบพิธีต้องร้องภายหลังจากการประกอบพิธีในแต่ละชุดเพื่อแสดงความเคารพต่อเทพเจ้าที่ได้อัญเชิญมาร่วมในพิธีกรรม

THE HAKKA CHINESE FUNERAL MUSIC OF RONGJAY KIN SHU UM

RATSAMEE AU-AREEPAISAN 4136031 MSMS/M

M.A. (MUSIC)

THESIS ADVISORS : SUGREE CHAROENSOOK, M.M.E., D.A., KITTI SRIPAURAYA,
B.A., M.A., ANAK CHARANYANAN DA, M.M. (MUSICOLOGY)

ABSTRACT

The objective of this qualitative research was to study the history at the Hakka Chinese funeral ceremony of Rongjay Kin Shu Um as well as to study the Hakka Chinese funeral music of Rongjay Kin Shu Um. The methodology of the research was a descriptive research study.

The research has found that the history of Rongjay Kin Shu Um is the Hakka Chinese Rongjay in which 12 members can perform the ceremony. The goddess of the Rongjay is Chao Mae Kuan Im and the members of the Rongjay are females only. Moreover, those who can perform the ceremony must be single and a virgin. The funeral ceremony can be categorized into three types: a small one, a medium one, and a large one. The current popular one is the medium one where the time used for the ceremony is not too much and the cost is not too high. The funeral music used in the ceremony has 13 major chants altogether, and each chant can be adjusted relating to the ceremony.

Regarding the funeral music of Rongjay Kin Shu Um, the research has found that the members who perform the ceremony are the ones who perform both the chanting and the playing of musical instruments. The musical instruments used for the ceremony are all percussion instruments. The rhythm comes from the performers of the ceremony. It is a monotone pitch that uses many chanters. The musical instruments used for the ceremony can be categorized into two groups: the instruments used in front of the ceremony table and the ones used during the walk to conduct the ceremony. Moreover, there is other music that must be sung at the end of each section of the ceremony. The music is the "Pleng Song Chao" which is used to show their respects to gods who have been invited for the ceremony.

KEY WORDS : HAKKA CHINESE FUNERAL CEREMONY/ RONGJAY

สารบัญ

หน้า

กิตติกรรมประกาศ.....	ค
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความสำคัญและที่มาของการวิจัย.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
1.4 ขอบเขตในการวิจัย.....	5
1.5 ข้อตกลงเบื้องต้น.....	5
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม.....	7
2.1 สารัตถะที่เกี่ยวข้อง.....	7
2.1.1 ความเชื่อในเรื่องพิธีกึ่งเด็ก.....	7
2.1.1.1 ความเป็นมาและความเชื่อในพิธีกึ่งเด็ก.....	7
2.1.1.2 ขั้นตอนการประกอบพิธีกึ่งเด็ก.....	10
2.1.2 บทบาทของพิธีกึ่งเด็กต่อวัฒนธรรม.....	14
2.1.3 คนตรีพิธีกึ่งเด็ก.....	17
2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	20
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	24
3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	24
3.1.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลเอกสารหลักฐานต่างๆ.....	24
3.1.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม.....	24
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	25
3.3 วิธีการที่ใช้ในการวิจัย.....	25

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	25
3.5 การจัดกระทำข้อมูล.....	26
3.6 การตรวจสอบข้อมูล.....	26
3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	26
3.8 การนำเสนอข้อมูล.....	26
บทที่ 4 ประวัติความเป็นมาแลพิริกงเด็กของโรงเจคิ่น ชู อำ.....	27
4.1 ประวัติโรงเจคิ่นชูอำ.....	27
4.2 สมาชิกในโรงเจ.....	30
4.2.1 การรับสมาชิกในโรงเจ.....	30
4.2.2 หน้าที่สมาชิกในโรงเจ.....	33
4.2.3 การศึกษาของสมาชิกในโรงเจ.....	33
4.2.4 บทบาทของสตรีในการประกอบพิธีกรรม.....	33
4.3 บทบาทของโรงเจ.....	34
4.4 พิริกงเด็กของโรงเจคิ่น ชู อำ.....	35
4.4.1 ลำดับขั้นการประกอบพิธีกงเด็ก.....	36
4.4.1.1 พิริกงเด็กแบบชุดเล็ก.....	36
4.4.1.2 พิริกงเด็กแบบชุดกลาง.....	38
4.4.1.3 พิริกงเด็กแบบชุดใหญ่.....	40
4.4.2 ลำดับขั้นตอนการจัดโรงพิธีในการประกอบพิธีกงเด็ก.....	43
4.4.3 ลำดับขั้นตอนการประกอบพิธีในแต่ละชุด.....	45
4.4.4 ตำแหน่งการนั่งและเดินของญาติในการประกอบพิธีกงเด็ก.....	50
4.4.4.1 ตำแหน่งการนั่งในการประกอบพิธี.....	50
4.4.4.2 ตำแหน่งการเดินในการประกอบพิธี.....	50
4.4.5 อุปกรณ์ที่ใช้ในพิธีกงเด็ก.....	52
4.4.6 เครื่องเซ่นไหว้ในพิธีกงเด็ก.....	53
4.4.7 เครื่องแต่งกายของญาติในการประกอบพิธีกงเด็ก.....	54
บทที่ 5 คนตรีพิริกงเด็กของโรงเจคิ่น ชู อำ.....	57

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
5.1 คนตรีในพิธีงเด็ก.....	57
5.1.1 เครื่องดนตรีประกอบพิธีหน้าโต๊ะพิธี.....	57
5.1.2 เครื่องดนตรีประกอบพิธีงเด็กแบบเดินประกอบพิธี.....	62
5.2 เพลงในพิธีงเด็กของโรงเรียน ชู อ้า.....	66
5.2.1 เพลงส่งเจ้าในบทสวดเจริญดวงวิญญาณ.....	66
5.2.2 เพลงส่งเจ้าในบทสวดนำดวงวิญญาณรายงานต่อ 10 พญาธรรม.....	67
5.2.3 เพลงส่งเจ้าในบทสวดแคนยา.....	68
5.2.4 เพลงส่งเจ้าในบทสวดเปิดประตู 4 ทิศ.....	70
บทที่ 6 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	71
6.1 สรุปผลการวิจัย.....	71
6.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	73
6.3 ข้อเสนอแนะ.....	74
บรรณานุกรม.....	75
ประวัติผู้วิจัย.....	79
Executive Summary.....	80

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ โรงเจคันทูอำและหัวหน้าคณะ.....	27
ภาพแผนที่โรงเจคันทู อำ.....	28
ภาพแผนผังภายในโรงเจ.....	29
ภาพแผนผังลำดับขั้นผู้สืบทอดการประกอบพิธีงเด็กของโรงเจ คันทู อำ.....	32
ภาพแสดงการจัดฉากและตำแหน่งการยืนในการประกอบพิธีงเด็ก.....	43
ภาพแสดงตำแหน่งของผู้ประกอบพิธีและนักดนตรี.....	43
ภาพแผนภูมิการจัด โรงพิธี.....	44
ภาพแสดง โต๊ะพิธีไหว้ฟ้าดิน.....	45
ภาพแผนผังแสดงตำแหน่งการนั่งในการประกอบพิธี.....	50
รูปภาพแผนผังแสดงตำแหน่งการเดินในการประกอบพิธี.....	51
ภาพอิม จิม.....	57
ภาพจุม ปัด.....	58
ภาพยืน จัก.....	58
ภาพไท่ กู้.....	59
ภาพเดี่ยว จง.....	59
ภาพกวัด แด่.....	60
ภาพไท่ มุก ค่อก.....	60
ภาพไท่ ถ่ง โหล่.....	61
ภาพไท่ พัด.....	61
ภาพก๊ับ เซ็ด.....	62
ภาพเลียน กู้.....	62
ภาพเหย้า กู้.....	63
ภาพหล่อ กู้.....	63
ภาพแซ่ ถ่ง โหล่.....	64
ภาพแซ่ มุก ค่อก.....	64
ภาพแจ๋ แฉ่.....	65
ภาพเมี่ยว เตียว.....	65

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของหัวเรื่อง

ชาวจีนเป็นจำนวนมากได้เข้ามาตั้งหลักแหล่งอยู่อาศัยและประกอบอาชีพอยู่ในประเทศไทย โดยชาวจีนเหล่านี้จะอยู่อาศัยรวมตัวกันเป็นกลุ่มตามแหล่งต่างๆ ในประเทศไทย

เมื่อชาวจีนรุ่นแรกๆ ไปตั้งถิ่นฐานอยู่ ณ ที่ใด ก็จะชักชวนญาติพี่น้องเพื่อนฝูงของตนไปช่วยกันทำมาหากิน และสืบตระกูลกันต่อมาในกลุ่มภาษาของตน จึงเกิดเป็นถิ่นที่อยู่เฉพาะกลุ่มตามภาษาที่พูดจนกระทั่งทุกวันนี้ (กรณีการ์ ตันประเสริฐ และคณะ, 2540: 189)

ชาวจีนจะมีลักษณะที่เด่นในตัวเอง โดยเฉพาะการศึกษา การสมาคม การค้าขาย และมีความสามัคคีกลมเกลียวอย่างแน่นแฟ้น มีขนบธรรมเนียมของตน ไว้ให้เป็นเอกลักษณ์ตลอดมา (บำรุง สุขพรรณ, 2525: 1)

ชาวจีนที่เข้ามาตั้งถิ่นฐานในประเทศไทยนั้นสามารถแบ่งออกเป็นกลุ่มต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. ชาวจีนกวางตุ้ง อพยพมาจากมณฑลกวางตุ้ง
2. ชาวจีนฮกเกี้ยน อพยพมาจากมณฑลฮกเกี้ยน
3. ชาวจีนแต้จิ๋ว อพยพมาจากบริเวณตะวันออกเฉียงเหนือของมณฑลกวางตุ้ง
4. ชาวจีนแคะ อพยพมาจากบริเวณตอนเหนือของมณฑลกวางตุ้งขึ้นไป
5. ชาวจีนไหหลำ อพยพมาจากบริเวณภาคตะวันออกเฉียงเหนือของเกาะไหหลำ

นอกจากนี้ยังมีชาวจีนไต้หวัน และชาวจีนยูนนาน เป็นต้น (บำรุง สุขพรรณ, 2525: 5)

ในด้านความเชื่อของคนจีนนั้นมีหลักความเชื่อในสมัยโบราณอยู่ 3 ประการได้แก่

ประการที่ 1 การเคารพบูชาบรรพบุรุษ ว่าวิญญาณของ บรรพบุรุษของตนมีบทบาทสำคัญในการคุ้มครอง และอำนวยความผาสุกร่มเย็น ทั้งยังเชื่ออีกว่า คนจีนต้องจงรักภักดีและ เคารพต่อผู้อาวุโสในครอบครัว เมื่อผู้อาวุโสยังมีชีวิตอยู่ แม้เมื่อผู้อาวุโสถึงแก่กรรมไปแล้วทศพนะเช่นนี้ ก็ยังคงรักษาสืบไป

ประการที่ 2 คือการเชื่อถือวิญญาณว่าวิญญาณมีอยู่ในทุกหนทุกแห่งและวิญญาณ มีอิทธิพลต่อทุกสิ่ง คนจีนจึงต้องรับใช้รวมทั้งเอาใจด้วยการทำพิธีบวงสรวงดวงวิญญาณ และประกอบพิธีการต่างๆ เป็นการแสดงความเคารพต่อวิญญาณ

ประการที่สามคือความเชื่อเรื่องสวรรค์ ว่าในขั้นสุดท้ายนั้น ทุกสิ่งทั้งมวลของโลกแห่งวิญญานและโลกมนุษย์มีสวรรค์ควบคุมอยู่ (พรณี ฉัตรพลรักษ์, 2542: 206-207)

ในเรื่องของความเชื่อทางศาสนานั้นชาวจีนแผ่นดินใหญ่มีศาสนาและลัทธิที่นิยมนับถือได้แก่ ศาสดั้งเดิม หรือความเชื่อพื้นบ้าน ศาสนาเต๋า และศาสนาพุทธ (ตัวน ถีเซิง และบุญยิ่ง ไร่สุขศิริ, 2543: 2)

ศาสนาดั้งเดิม หรือความเชื่อพื้นบ้านนั้น เกิดขึ้นในสมัยบุพกาลที่ความรู้ของคนในยุคนั้นมีขอบเขตจำกัด และไม่สามารถอธิบายสภาพธรรมชาติ เช่น ฝนตก ลม พายุ และการหมุนรอบตัวของโลก และไม่สามารถเอาชนะอิทธิพลของธรรมชาติได้ จึงทำให้มีการนับถืออิทธิพลของธรรมชาติ เป็นเทพเจ้าที่มีชีวิตเหมือนอย่างคน จึงได้เกิดมีการนับถือต่อเทพเจ้าธรรมชาติ ซึ่งประกอบด้วย การนับถือดวงดาวต่างๆ และการนับถือต่ออิทธิพลของธรรมชาติและวัตถุธรรมชาติ การนับถือดวงดาวต่าง ๆ ที่สำคัญได้แก่ พระอาทิตย์ พระจันทร์ ดวงดาวต่างๆ และโลกที่เราอาศัยอยู่ เป็นต้น (ตัวน ถีเซิง และบุญยิ่ง ไร่สุขศิริ, 2543: 2-3)

ศาสนาเต๋า เป็นศาสนาที่เกิดในประเทศจีน นับถือเหล่าจื๊อ ซึ่งเป็นนักปรัชญาก่อนสมัยราชวงศ์ฉิง (ก่อนค.ศ. 221-206) ศาสนาเต๋าได้นำเอาทฤษฎีของเหล่าจื๊อที่เกี่ยวกับเต๋ออันมีความหมายลึกซึ้งมาเป็นคำสอนและการปฏิบัติ ในสมัยแรกเริ่มเต๋อแบ่งออกเป็น 2 นิกายซึ่งได้แก่ ไทผิงเต๋า หรือนิกายสันติสุข และอู๋เต๋อหมีเต๋า ต่อมาได้พัฒนาเป็น 10 กวำนิกายเนื่องด้วยมีการอธิบายหลักคำสอนที่แตกต่างกันออกไป ศาสนาเต๋อเผยแพร่และเป็นที่นับถือในชนชั้นกลางและชั้นล่างของจีน เทพเจ้าที่คนนับถือกันมากได้แก่ เทพเจ้าเฉียน (เทพเจ้าทรัพย์สินเงินทอง) แปดเซียน และ ฮก ลก ซัว เป็นต้น เต๋อเป็นลัทธิศาสนาที่มีเทพเจ้ามากมายและซับซ้อนมาก โดยแบ่งโลกออกเป็นโลกสว่าง (สวรรค์) และโลกมนุษย์ และแบ่งเทพเจ้าออกเป็นเทพเจ้าบนสวรรค์และเทพเจ้าในโลกมนุษย์ (ตัวน ถีเซิง และบุญยิ่ง ไร่สุขศิริ, 2543: 7-8) ในทฤษฎีของเหล่าจื๊อสอนให้มนุษย์ใช้ชีวิตอยู่อย่างง่าย ๆ ทำตนให้กลมกลืนธรรมชาติ เพื่อจะได้มีชีวิตอย่างสงบ มองความสุขที่แท้จริงจากความสงบและพอใจตนเองตามมีตามได้ (คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540: 114)

ลัทธิขงจื๊อ เอาทฤษฎีของขงจื๊อและม่งจื๊อมาเป็นพื้นฐานโดยปรับปรุงขึ้น ขงจื๊อมีความเชื่อเช่นเดียวกับชาวจีนทั่วไปในสมัยนั้นว่า มนุษย์ตายแล้วไม่ดับสูญไปเลย หากยังมีวิญญาณล่องลอย ออกจากร่างเก่าไปเกิดใหม่ในปรโลก ความเชื่อถือในเรื่องนี้ เห็นได้จากการสอนให้ประชาชนทำพิธีเซ่นสังเวद्यวิญญาณบรรพบุรุษตามโอกาสอันสมควร โดยถือว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องที่ลูกหลานจะละเลยไม่ได้ (คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540: 114)

ศาสนาพุทธ ถือกำเนิดในประเทศอินเดีย ต่อมาในราวคริสต์ศตวรรษที่ 1 จึงเผยแพร่เข้าสู่ประเทศจีน ในสมัยราชวงศ์ฮั่นตะวันออก (ค.ศ. 64) ศาสนาพุทธในอินเดีย หลังจากที่พระศากุนิ

พุทธเจ้าเสด็จดับขันธปรินิพพานแล้ว พุทธศาสนาก็แบ่งออกเป็น นิกายหินยานและมหายาน (ตัวน ถี เเชิง และบุญยัง ไร่สุขสิริ, 2543: 5-6)

1. นิกายหินยาน หรือ เถรวาท มีอุดมคติในการตัดความทุกข์ของตนเอง นำตัวเองให้หลุดพ้นจากการเวียนว่ายตายเกิด และบรรลุนิพพานแล้วจึงช่วยผู้อื่น (ตัวน ถี เเชิง และบุญยัง ไร่สุขสิริ, 2543: 6)

2. นิกายมหายาน หรือ อาจารย์วาท แบ่งออกได้เป็น 2 นิกาย คือนิกายเถียนเจี้ยว (นิกายที่เปิดเผยกระจ่างชัด) และนิกายหมี่เจี้ยว (นิกายที่ซ่อนลับ) ซึ่งพบในธิเบต นิกายเถียนเจี้ยวจะให้ความสนใจในด้านทฤษฎี ส่วนหมี่เจี้ยวจะเน้นพิธีกรรมต่างๆ อาศัยการสวดมนตราเพื่อเข้าถึง หรือ บรรลุปุทธภาวะ (ตัวน ถี เเชิง และบุญยัง ไร่สุขสิริ, 2543: 6) มีพิธีกรรมที่เกี่ยวกับความเชื่อเรื่องโลกหน้า วิญญาณ เช่นพิธีเซ่นสรวงบูชาหลุมศพของบรรพบุรุษ พิธีกึ่งเด็ก (เรวดี อึ้งโพธิ์, 2545: 1)

กงเต็ก เป็นศัพท์ภาษาจีน หมายถึง การกระทำเพื่อให้เกิดบุญกุศล เป็นการแสดงความกตัญญูครั้งยิ่งใหญ่แด่ผู้มีพระคุณสูงสุด โดยเฉพาะบิดามารดา (กรรมการ ต้นประเสริฐ และคนอื่นๆ, 2540: 251)

กงเต็ก เป็นสองคำรวมกันคือ กง หมายถึง การกระทำในสิ่งที่เกิดบุญที่ชอบ ที่เป็นประโยชน์ ที่เป็นกุศลแทนวิญญาณผู้มรณะเพื่อประสบความสุขความสบาย และผลแห่งศีลที่วิญญาณได้รับคือบุญกุศลแก้วิญญาณผู้มรณะ ส่วนคำว่า เต็ก หมายถึง กุศลบุญอันเกิดจากการงานอันดีงาม น้อมอุทิศให้แก่วิญญาณผู้มรณะ ที่จะทำให้ได้รับความสุขและบุญสมบัติแก่วิญญาณผู้มรณะ (พระคณาจารย์ชั้นธรรมสมาธิวัตร พุทธบริษัทจีนวินดา, 2512: 2)

กงเต็ก เป็นสองคำประกอบเป็นคำใหม่ที่มีความหมายครบถ้วนว่า กง แปลว่าทำแทน เต็ก แปลว่าทำให้ รวมแล้วหมายถึง การที่ถูกหลานทำบุญกุศล ทั้งทำแทนตัวผู้ตายและทำให้ผู้ตายด้วย เพื่อให้ผู้ตายได้บุญกุศลมากพอที่จะขึ้นไปสู่สวรรค์ชั้นสุขาวดีของพระอมิตาพุทธเจ้า (จิตรวาทกิจ, 2544: 133)

กงเต็ก เป็นการนำคำ 2 คำมารวมกัน คือคำว่า กง ซึ่งทางพระพุทธศาสนาหมายถึง การกระทำในสิ่งที่ถูกที่ชอบเป็นประโยชน์แทนวิญญาณผู้มรณะ อันเป็นผลให้บังเกิดบุญราศีทางสุคติแก่วิญญาณผู้มรณะ และคำว่า เต็ก หมายถึง กุศลกรรมอันเกิดจากการกระทำดีอันมีผลให้อำนาจคุณพระศรีรัตนตรัยและเทพเจ้าที่ศักดิ์สิทธิ์บันดาลให้ดวงวิญญาณของผู้มรณะบรรลู่ถึงความสุขอย่างแท้จริง (ตัวน ถี เเชิง และบุญยัง ไร่สุขสิริ, 2543: 41)

สรุปแล้วพิธีกงเต็กหมายถึง พิธีที่กระทำในสิ่งที่เป็นบุญกุศลต่อผู้มรณะ เพื่อให้วิญญาณนั้นได้รับบุญกุศลอันเกิดจากการดี เพื่อส่งวิญญาณขึ้นไปสู่สวรรค์ นอกจากนี้ยังเป็นการแสดงความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ

เนื่องจากชาวจีนที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทยมีอยู่หลายกลุ่มด้วยกันซึ่งในแต่ละกลุ่มนั้นมีการใช้ภาษา และขนบธรรมเนียมเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่มีความแตกต่างกัน แต่ก็ยังคงยึดถือหลักการปฏิบัติตามธรรมเนียมหลัก ๆ ของตนไว้อย่างครบครัน พิธีงเด็กเป็นส่วนหนึ่งของพิธีกรรมที่อาจมีความแตกต่างกันไปบ้างในรายละเอียดขั้นตอนต่าง ๆ ในการประกอบพิธีกรรม แต่จุดมุ่งหมายหลักของการประกอบพิธีงเด็กนั้นคือการที่ลูกหลานได้ปฏิบัติต่อ วิญญาณบรรพบุรุษผู้ล่วงลับให้ได้รับบุญกุศลอันเกิดจากการประกอบพิธีงเด็ก

การประกอบพิธีงเด็กนั้นสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 แบบดังนี้

1. แบบพระจีนเป็นผู้ทำพิธี ซึ่งถ้าต่างนิกายก็มีรายละเอียดต่างกัน
2. แบบคนธรรมดาประกอบพิธีเป็นผู้ชายสวมชุดพระจีนสีขาว
3. แบบกงเต็กจีนและ จะเป็นนางหรือ ชี ทำพิธี แต่ไม่ได้โกนหัว (จิตรา ก่อ้นทเกียรติ, 2544: 141)

ในการประกอบพิธีนั้น จะประกอบพิธีในวันสุดท้ายของการทำพิธีศพ ผู้ร่วมประกอบพิธีจะเป็นคนในครอบครัวหรือเป็นเครือญาติของผู้ตาย ในระหว่างการประกอบพิธีนั้นจะมีการสวดสลับกับการขับร้อง โดยจะมีเครื่องดนตรีประกอบในระหว่างการขับร้อง

การใช้เพลงสวดในพิธีงเด็กถือเป็นเสียงดนตรีที่มีความสำคัญที่สุดในพิธีกรรม การขับร้องประเภทนั้นนอกจากเป็นการกล่าววิงวอนร้องขอแล้ว ยังเป็นการปลดปล่อยความทุกข์ และสร้างความเชื่อมั่น ทำให้คนเกิดความปิติ และมีกำลังใจขึ้นในเวลาเดียวกัน เพลงสวดจะกังวานไปทุกองอยู่ในร่าง (กรรณิการ์ ต้นประเสริฐ และคณะ, 2540: 239)

พิธีงเด็กนี้เป็นพิธีกรรมที่มีความจำเริญในกลุ่มสังคมของชาวจีน โดยมีบทบาทและหน้าที่ต่อสังคม ที่ชาวจีน ได้ปฏิบัติสืบเนื่องกันมาแต่ช้านาน แม้ว่าพิธีงเด็กนี้จะเป็พิธีทางศาสนาพุทธในนิยามหายาน แต่ก็มีเชื่อที่คล้ายคลึงกับหลักทฤษฎีของขงจื้อในแง่ของการบูชาบรรพบุรุษ เพราะการทำพิธีงเด็กมีจุดประสงค์ เพื่อให้บุตรหลานตอบแทนบุญคุณบิดามารดา ช่วยชำระบาปเพื่อให้บรรพบุรุษผู้ล่วงลับไปแล้ว ได้ไปสู่ดวงสวรรค์ จากความเชื่อในเรื่องของการบูชาบรรพบุรุษนี้เองจะเห็นได้ว่า แม้ว่าคนจีนจะมีการนับถือศาสนาหลายศาสนาที่แตกต่างกันออกไป แต่ก็ยังมีความเชื่อในเรื่องดังกล่าวเหมือนกัน แสดงให้เห็นถึงความมีเอกลักษณ์ สามัคคีกลมเกลียวกันทางวัฒนธรรม จากความสำคัญและที่มดังกล่าวนี้ ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาคนตรีพิธีงเด็ก เพื่อ เป็นการอนุรักษ์พิธีกรรมนี้สืบต่อไป อีกทั้งยังเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา คนตรีพิธีกรรมต่อไปอีกด้วย

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1.2.1 เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาและพิธีกรรมของโรงเจคิ่น ซู อำ
- 1.2.2 เพื่อศึกษาคนตรีพิธีกรรมของโรงเจคิ่น ซู อำ

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.3.1 เพื่อทราบประวัติความเป็นมาและพิธีกรรมของโรงเจคิ่น ซู อำ
- 1.3.2 เพื่อทราบดนตรีพิธีกรรมของโรงเจคิ่น ซู อำ
- 1.3.3 เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาคนตรีพิธีกรรมต่อไป

1.4 ขอบเขตในการวิจัย

1.4.1 ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดศึกษาคนตรีพิธีกรรมของโรงเจคิ่น ซู อำเท่านั้น เนื่องจากโรงเจนี้เป็นโรงเจจีนและที่ยังคงประกอบพิธีกรรมอย่างต่อเนื่องมาจนถึงทุกวันนี้ และเป็นโรงเจที่มีความพร้อมในด้านบุคลากรในการประกอบพิธีมากกว่าโรงเจที่อยู่ในโรงเจที่อยู่ในเขตพื้นที่เดียวกัน

1.4.2 ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเฉพาะเพลงส่งเจ้าในบทธวดแต่ละบทเท่านั้น จากการเก็บข้อมูลภาคสนามในวันที่ 5 เดือนมกราคม พ.ศ. 2545 พบเพลงส่งเจ้าในบทธวดทั้งหมด 4 บทดังนี้

1. บทธวดเชิญดวงวิญญาณ
2. บทธวดนำดวงวิญญาณรายงานต่อ 10 พญาธรรม
3. บทธวดแคนยา
4. บทธวดเปิดประตู 4 ทิศ

1.5 ข้อตกลงเบื้องต้น

1.5.1. ผู้วิจัยกำหนดให้ คำศัพท์ภาษาจีนที่ใช้ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นภาษาจีนและเนื่องจากโรงเจคิ่นซูอำ เป็นโรงเจที่ใช้ภาษาจีนและในการสื่อสาร

1.5.2 ผู้วิจัยใช้ข้อมูลที่น่ามาศึกษาคนตรีพิธีกรรมจากข้อมูลภาคสนามในวันที่ 5 เดือนมกราคม พ.ศ. 2545 เท่านั้น

1.5.3 ผู้วิจัยใช้เครื่อง M.D. (Mini Disc) ของ sony walkman บันทึกเสียงในงานภาคสนาม

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

ใจจี หมายถึง ผู้ประกอบพิธีกรรมจากโรงเจ ซึ่งต้องเป็นผู้ที่รักษาศีล และถือพรหมจรรย์
 คนตรีพิธีกึ่งเด็ก หมายถึง คนตรีที่ใช้ประกอบในพิธีกรรมการส่งดวงวิญญาณให้ไปสู่
 สรวงสวรรค์

พิธีกึ่งเด็ก หมายถึง พิธีที่กระทำในสิ่งที่เป็นบุญกุศลต่อผู้มรณะ เพื่อให้วิญญาณนั้นได้รับ
 บุญกุศลอันเกิดจากกรรมดี เพื่อส่งวิญญาณขึ้นไปสู่สรวงสวรรค์ นอกจากนี้ยังเป็นการแสดงความ
 กตัญญูต่อผู้มีพระคุณ

โรงเจ หมายถึง สถานที่ศักดิ์สิทธิ์ที่ใช้ในการประกอบพิธีสวดมนต์ กราบไหว้บูชา ขอพร
 ภาวนา สำหรับให้คนฟุ้งบารมีเจ้าแม่กวนอิม

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการทบทวนวรรณกรรมโดยแบ่งการทบทวน ออกเป็น 2 หัวข้อใหญ่ๆ ดังนี้

1. สารัตถะที่เกี่ยวข้อง
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 สารัตถะที่เกี่ยวข้อง

2.1.1 ความเชื่อในเรื่องพิธีงเด็ก

ชาวจีนเป็นชนชาติที่ถูกปลูกฝังในเรื่องของความกตัญญูต่อบรรพบุรุษ และความเชื่อในเรื่องของการบูชาธรรมชาติ จึงมักนิยมบูชาเทพเจ้าตามความเชื่อในด้านนามธรรมนั้น ๆ เพื่อเป็นที่พึ่งทางด้านจิตใจว่าจะได้รับความปลอดภัย และโชคลาภจากการกราบไหว้บูชา นั้น ๆ สำหรับการประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ ความเชื่อเหล่านี้ก็ยังคงวนเวียนอยู่ในวัฒนธรรมกลุ่มชนชาวจีนอยู่สืบต่อมา เช่นพิธีงเด็กที่เน้นการตอบแทนบุญคุณต่อบรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้ว

2.1.1.1 ความเป็นมาและความเชื่อในพิธีงเด็ก

หุ้มแพร พระโสมภพอักษรกิจ (2468: 1-3) ได้กล่าวถึงต้นเหตุที่เกิดการพิธีงเด็กตามอรรถที่มีมาในพระสุตว่า ในสมัยครั้งหนึ่ง องค์สมเด็จพระผู้ทรงพระภาคเจ้าเสด็จประทับอยู่ที่ เขตวันวิหารกรุงสวตติ พร้อมด้วยพระภิกษุเฝ้าห้อมล้อมคอยสดับพระสัทธรรมเทศนา ครั้นเวลา บังจิมยาม มีเทพบุตรองค์หนึ่งพร้อมด้วยบริวาร นำเครื่องสักการบูชาหะลอลงมายังสำนัก พระพุทธองค์แล้วตรงเข้าไปนมัสการแทบพระบาท ถวายเครื่องสักการบูชา คอยสดับพระสัทธรรม เทศนา เมื่อพระพุทธองค์ทอดพระเนตรเห็นเทพบุตรนั้นแล้ว พระองค์ก็ทรงทราบกำเนิดเทพบุตรนั้น ด้วยพระญาณอันแจ่มแจ้ง จึงมีพระพุทธปฏิภาตรัสแก่ภิกษุทั้งหลาย ว่าดูก่อนภิกษุทั้งหลายจงรู้เถิด เทพบุตรนั้นเดิมเป็นบุตรเศรษฐีอยู่ที่เมืองสวตติ เธอได้เข้ามาหาดาจนถึงแก่กรรม แล้วกลัวภัยจะมา ถึงตนจึงได้หนีไปอุปสมบทเป็นพระภิกษุ เมื่อเธอได้อุปสมบทแล้วเธอก็อุตส่าห์เล่าเรียนศึกษาธรรม วินัยเคร่งครัด ปราศจากความเกียจคร้าน ทั้งรักษาข้อวัตรปฏิบัติไม่ต่างพร้อย ต่อมาก็ได้เป็นพระมหาเถรและเป็นอุปัชฌาจารย์ขึ้น เธอก็ยังหมั่นสั่งสอนภิกษุสามเณรเสมอๆ ทั้งมีความเมตตาแก่ผู้ที่ อนาคตา ยาก

จน บริจาคทานโดยปราศจากความตระหนี่ ครั้นต่อมาไม่นานเธอก็ถึงแก่กรรมภาพ กรรมที่เธอเป็น คนอกตัญญูมาการค้าเธอ ในชาตินั้นทำให้เธอไปส่วยทุกข์ในนรกอเวจี ส่วนศิษย์ ของเธอนั้นมีรูป หนึ่งได้มาตามบาติอันแก่กล้า จึงเข้าตรวจในทางฆาตกรรมทั่วทั้งชั้นดาวดึงส์ ทั้งมนุษย์ และสัตว์เดียร จานก็ไม่เห็นพระอาจารย์ จึงตรวจตลอดถึงอบายภูมิก็เห็นพระอาจารย์ ส่วยทุกข์ อยู่ในนรกอเวจี จึงออกจามาแล้วเล่าเรื่องให้ภิกษุทั้งหลายฟัง สาธุศิษย์ทั้งหลายก็มีความสงสาร พระอาจารย์ จึง พร้อมกันตั้งพิธีงูเต็ก คือ การกุศลอุทิศผลไปให้พระอาจารย์ ฝ่ายพระอาจารย์เมื่อได้ รับผลกุศลที่ สาธุศิษย์อุทิศให้ และประกอบกับผลอานิสงฆ์ที่เธอได้อุปสมบท เป็นพระภิกษุรักษา ลิกขาบทโดย บริสุทธิ ประกอบทั้งอำนาจแห่งผลศีลผลทานซึ่งเธอได้สร้างไว้แต่ปางก่อน กระทำให้ เธอปราศจาก ความมีดมัว ระลึกถึงคุณพระรัตนตรัย ผลนั้นทำให้เธอพ้นทุกข์ได้ส่วยสุขในสวรรค์ จึงได้นำเครื่อง สักการบูชาพาเทพบริวารมานมัสการเรวดภาค ณ กาลบัดนี้ แล้วพระองค์ จึงแสดง พระสัทธรรม เทศนา เมื่อพระพุทธองค์แสดงอริยสัจโดยสังเขปนี้แล้ว เทพบุตรนั้นก็ได้บรรลุโสดา จึงนมัสการทูล ลาพาบริวารไปส่วยสุขยังชั้นฟ้าดาวดึงส์

ชาวจีนนั้นมีความเชื่อเรื่องการเวียนว่ายตายเกิด และนรกสวรรค์ เชื่อว่าถ้าทำกรรมดี หรือกรรมชั่ว ย่อมต้องได้รับผลของกรรมนั้น ดังนั้นเมื่อตายไปแล้วถ้าทำกรรมดี ก็จะได้ไปอยู่ยัง สวรรค์ ถ้าทำกรรมชั่วย่อมตกไปอยู่ในนรก ซึ่งในนรกและสวรรค์นั้นยังแบ่งออกเป็นชั้นๆ ตาม ระดับความดีและความชั่วที่ได้ทำมา

เสฐียร โกเศศ และ นาคะประทีป (2501: 14-22) ได้กล่าวถึงการเวียนว่ายตายเกิดและภพ ต่างๆของชาวจีนว่า ในสงสารวัฏที่สัตว์โลกต้องเวียนว่ายตายเกิด เพราะอวิชชาต้นเหตุเป็นเหตุ มีอยู่ 6 ภูมิ ได้แก่

ภูมิต้น เป็นคติสูงสุด ได้แก่สวรรค์เป็นที่อยู่ของเทวานุเทพ คือสวรรค์ภูมิ ผู้อยู่ในสวรรค์ คือคนสวรรค์ พวกนี้นับว่าบริสุทธิ์แท้ยังไม่ได้ เพราะยังไม่บรรลุมกษภูมิ พ้นจากการเวียนว่าย ตาย เกิด ถ้าจะให้พ้นต่อเข้าสู่ภูมิ ช่างสุด คือความเป็นพุทธเจ้า เป็นสภาพที่มีความสุขสงบสุขใส แท้จริง รู้แจ้งในธรรมทั้งปวง เพราะฉะนั้น สวรรค์จึงเป็นที่สถิตของบรรดาโพธิสัตว์ ซึ่งต่อไปก็ เทียงแท้ที่จะ เป็นพระพุทธเจ้าเข้าสู่นิพพานแต่โพธิสัตว์มีปณิธานที่จะช่วยสรรพสัตว์ในพื้นทุกข์ จึงหวังเหนี่ยว การบรรลุนิพพานของตนไว้ จนกว่าจะแจ้งว่าได้ช่วยสรรพสัตว์พื้นทุกข์หมดแล้ว

ถ้าหับในชั้นสวรรค์เหล่านี้ยังแยกประเภทออกอีกเป็น 3 ภพ เรียกว่า ชัมภวก์ ภพต้นได้ ชื่อว่าชัมภวก์ ผู้อยู่ในภพนี้มีกามฉันทบริบูรณ์ เทียบได้ด้วยกามภพ ภพที่สองชื่อ เชกวก์ เป็นภพที่ดีกว่า ภพต้น แต่ยังอาศัยรูปภายนอกเป็นเครื่องสัมผัสกำหนดหมายอยู่ ยังมีเพศเป็นหญิง และชายร่วม ประเวณี ภพที่สามชื่อ บ้อเชกวก์ เทียบได้ด้วยรูปภพ ภพนี้มีรูปภายนอกหมดสิ้นไป เพราะฉะนั้น

จึงไม่มี การประเวณี ทวยเทพที่อยู่ในภพต้นอาจเลื่อนขึ้นไปอยู่ภพนี้อันเป็นภพของ พระอรหันต์และ พระโพธิสัตว์

ภูมิที่สอง ได้แก่ มนุษยภูมิ มนุษย์จะมีสภาพความเป็นไปแตกต่างกันตามวิบากกรรม จะ หลีกหนีจากกฎแห่งกรรมตามสนองไม่ได้ ผู้ที่อยู่ในภูมินี้เข้าไปในจำพวกดิเลศ คือกุศลมูลอยู่ใน ลันดาน และบำเพ็ญบุญกุศลสืบต่อไป อาจบรรลุมิสูงสุดคือ อรหัตผลได้ แต่จะถึงภูมิโพธิสัตว์สู่ แคนสุขาวดี ก็ต่อเมื่อได้สละสรีระอันเป็นมหาภูตรูปนี้ไปแล้ว บุคคลเป็นอันมากละกรรม ไปหลงใน การสมบัติ ประกอบอกุศลกรรม เมื่อพ้นจากชีพนี้ไป จะต้องไปเกิดในภูมิที่ต่ำกว่านี้เป็นลำดับลงไป แล้วแต่วิบากแห่งกรรมที่ทำไว้

ภูมิที่สามคือ อสุรภูมิ อสุรภูมินั้นมีทั้งดีและร้าย ฉะนั้นจึงแบ่งได้เป็นสองพวก ย่อมทำ สงครามต่อพระผู้ทรงคุณธรรม คือ ดีเชก (ท้าวสักก) เสมอ อสุรจำพวกผู้ชาย มีรูปร่างหน้าตาหน้า เกลียคน่ากลัว แต่นางอสุรมีรูปร่างงดงาม ภูมิอสุรนี้ยังนับว่า อยู่ในภูมิที่ดีข้างต้น รวมเป็นสามภูมิ ด้วยกัน

ภูมิที่ถัดลงไปอีก 3 ภูมิ ต้องได้รับโทษได้ทุกขุทธานแสนสาหัส ทั้งสามภูมินี้เรียกว่า ชัมมอ๊กเต่า คืออบายภูมิทั้งสาม ภูมิดัน ซึ่งก็คือภูมิที่สี่ ได้แก่ ภพดีงก คือนรก ในภูมินี้จะมีการลงโทษ ทรมาณผู้ตกไปอยู่ตลอดกาลปี นรกแบ่งออกเป็น 18 ชุม ตั้งอยู่ใต้เขา ที่อุยฺยชว แปลว่า ภูเขาอันมีเหล็ก ล้อมรอบ มีบดินทร์หรือราชา เป็นหัวหน้าสำหรับชำระและตัดสินลงโทษ สัตว์บาปสิบสาม มีอำนาจ ครอบงำทั้ง 18 ชุม ผู้เป็นสุภาพดีแห่งนรกทั้ง 10 ศาล ชื่อตั้งงัก ทรงยุติธรรมเยียบขาด ในความหมาย ตามความเข้าใจโดยสามัญ ถ้ากล่าวถึงท่านผู้นี้ ก็คือหมายความว่าถึงบดินทร์ ทั้ง 10 ศาลรวมกัน บดินทร์นี้มี พวกปิศาจเป็นบริวารคอยรับใช้ สำหรับลงโทษทรมาณสัตว์นรก วิปริตครองในนรก จะทราบได้ว่า สัตว์บาปตนใดทำอกุศลกรรมไว้เพียงไร ก็มีพวกเจ้าผีในเมืองมนุษย์คอยบันทึกความดีความชั่วไว้ ถ้า ทำความดีก็รายงานเสนอเจ้าหน้าที่เมืองสวรรค์ ถ้าทำความชั่วก็เสนอรายงานเจ้าหน้าที่เมืองนรก คดี เจ้าผีเหล่านี้ประชาชนสามัญยังนับถืออยู่ จะเว้นไม่ได้ เพราะฉะนั้นเมื่อญาติที่นับถือตายไป เกรง ว่า จะไปเกิดเป็นผิวดอยากในนรก จึงต้องมีการทำพิธีต่างๆขึ้น นอกจากนรกที่กล่าวยังมีนรกครองลง มา อีกห้าร้อย และนรกย่อยอีกพันชุม

ภูมิที่ห้า เรียกว่า เอียวงอ์ก๊วย คือเปรตวิสัย พวกเปรตคือผู้มีใจบาปหยาบช้า พอใจในสิ่งชั่ว เมื่อตกลงไปอยู่นรก บางพวกพอใจขอรับหน้าที่ที่ทรมาณและประหารสัตว์นรกแต่พวกเปรตก็แบ่ง ออกเป็นหลายชั้น ชนิดที่มีมากคือ จำพวกเปรตที่เร่ร่อนไปในนรก ปราศจากเขตหาความสุขกายใจ ไม่ได้เลย ถ้าจะช่วยเหลือให้พ้นทุกข์ต้องพยายามอุทิศส่วนบุญไปให้มาก มิฉะนั้นพวกนี้จะไปเข้า พวกชนิดที่มีหน้าที่ที่ทรมาณประหารสัตว์นรก ถ้าไปเข้าพวกนี้แล้วก็เหลือที่จะแก้

ภูมิชั้นหลังสุด ได้แก่อัศจรรย์งานกำเนิด เรียกว่า ทุกแซ มนุษย์ซึ่งเป็นผู้ร้ายชนิดที่ร้าย ที่สุด ย่อมไปเกิดในภูมินี้

2.1.1.2 ขั้นตอนการประกอบพิธีงเด็ก

ท่านพระอาจารย์ชินธรรมสมาธิวัตร (โพธิ์แจ้ง) เจ้าคณะใหญ่ฝ่ายจีนิกาย (2504:155-163) ได้กล่าวไว้ว่า การประกอบพิธีงเด็กนั้น จะต้องจัดเป็นโรงพิธี หรือห้องพิธี สมมุติเป็นมณเฑียรเสมาพระพุทธรูป มีโต๊ะประดิษฐานรูปพระพุทธรูปปฏิมา, รูปพระพุทธรูปมิตาปะเจ้า, พระโกษชัยคุรุพุทธเจ้า, พระมัญชุศรีโพธิสัตว์เจ้า, พระสมันตภัทโพธิสัตว์เจ้า, พระอวโลกิเตศวรโพธิสัตว์เจ้า, พระมหาภักชานปรพตโพธิสัตว์เจ้า, พระกนิษฐภักโพธิสัตว์เจ้า ประดับด้วยเครื่องสักการบูชาพร้อมมูล มีพระภิกษุอย่างน้อย 3 รูป เข้าประจำพิธีและเริ่มพิธีเป็นอันคืบๆ ดังต่อไปนี้

อันดับที่ 1 พิธีอัญเชิญสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเสด็จมาประทับ

พระสงฆ์เริ่มเจริญพระพุทธมนต์เสกปริณามทกที่บูชาให้สะอาดบริสุทธิ์ โดยประพรมด้วยน้ำพระพุทธมนต์เสร็จแล้วชุมนุมเทวดา และเจริญพระพุทธมนต์อัญเชิญสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระโพธิสัตว์กับเทพเจ้าทศทิศมาประทับรับการบูชา ณ ที่นี้

อันดับที่ 2 พิธีอัญเชิญดวงวิญญาณผู้ที่ล่วงลับมายังโรงพิธี

พระสงฆ์สวดมนต์ ขอพระบารมีอภิบาลของพระพุทธเจ้า และพระโพธิสัตว์ส่งพระวิสุทธิรัศมีไปทั่วปรโลก นำดวงวิญญาณผู้มรณะมายังมณฑลผู้ทำพิธี

อันดับที่ 3 พิธีอาบนํ้าดวงวิญญาณ

พระสงฆ์สวดมนต์นำดวงวิญญาณ ผู้มรณะเมื่อมาถึงแล้ว เพื่อได้ไปชำระไตรทวาร (คือทางทั้ง 3 ได้แก่ กาย วาจา ใจ) ด้วยน้ำพระพุทธมนต์เพื่อให้ดวงวิญญาณนี้มีความสะอาดหมดจดบริสุทธิ์ผ่องใสเบิกบานปราศจากความสะทกสะท้าน

อันดับที่ 4 พิธีข้ามสะพาน

พระสงฆ์สวดมนต์นำดวงวิญญาณผู้มรณะข้ามสะพานไปมอบเงินทองไว้แก่นายคลัง (สมมุติ) เพื่อชำระหนี้สินต่างๆ ที่ชาติก่อน ได้กระทำไว้ในมนุษย์โลกและยมโลก ให้เป็นการเสร็จสิ้นกันไปเพื่อวิญญาณผู้มรณะจะได้เป็นวิญญาณบริสุทธิ์ ปราศจากพันธะใดๆ และเป็นวิญญาณ ที่ไม่หวั่นไหว สะพานที่ข้ามมีนามว่าสะพานโฆสงสาร ซึ่งสัตว์โลกทั้งผองจะ ต้องข้ามกันเมื่อ ยังมีชีวิตเวียนเกิดเวียนตายอยู่ในโลกที่ไม่มีทางหลีกพ้น ส่วนการทิ้งสวดคล้องในอ่างห้วยท้ายสะพาน นั้นเป็นการโปรยทานแก่สัตว์ที่ตกทุกข์ได้ยากเป็น ประการหนึ่ง และอีก ประการหนึ่งนั้นหมายถึง ว่าเมื่อสัตว์โลกถึงแก่ภพแล้ว ทุกสิ่งทุกอย่าง ตลอดจนของที่รักกับทรัพย์สมบัติที่ได้สะสมไว้ต้อง

สละทิ้งหมด ไม่สามารถนำติดตัวไปได้ทั้งนี้ เป็นเครื่องหมายเตือน สติแก่ผู้อยู่หลังๆ สังวรไว้อย่างได้ประมาท

จิตราก่อนนันทเกียรติ (2544: 162-167) ได้กล่าวไว้ว่า พิธีกรรมข้ามสะพานงเด็กของลูกหลาน คือการที่พระพาดวงวิญญาณมาส่งยังเขตแดนสวรรค์ โดยมีลูกหลานกตัญญูตามมาส่งด้วยนั่นเอง ส่งเสร็จก็ข้ามกลับ โดยทุกครั้งที่ข้ามสะพานลูกหลานทุกคนต้องโยนสตาลค์ลงในอ่างน้ำประหนึ่งเป็นการซื้อทางให้แก่ผู้ตายนั่นเอง คำราการข้ามสะพานงเด็กนี้มี 2 คำราคือ

คำราที่หนึ่งเรียกสะพานข้ามงเด็กว่า สะพานไนเกีย มีผู้แปลเป็นไทยว่า สะพานโอฆสงสาร คำว่าโอฆะ แปลว่า ห้วงน้ำ ในทางพระพุทธศาสนาหมายถึง กิเลสที่ท่วมท้นจิตใจของมนุษย์ มี 4 อย่างคือ กามภพ ทิฐิ และอวิชชา แต่เมื่อมารวมเป็นคำใหญ่ โอฆสงสารจะแปลว่า การเวียนว่ายตายเกิดในโลกนี้ โดยมีความเชื่อว่าการที่วิญญาณของผู้ตายจะไปสวรรค์ได้นั้นต้องข้ามสะพานไป แต่การจะข้ามไปได้ต้องให้พระเป็นผู้พาไปเท่านั้น จึงเกิดเป็นธรรมเนียมการทำงเด็กและการข้ามสะพานงเด็ก พระและลูกหลานจึงร่วมเดินทางเพื่อเป็นเพื่อนพาดวงวิญญาณของผู้ตายข้ามสะพานแห่งการเวียนว่ายตายเกิดไปสู่สวรรค์

คำราที่สองเรียกสะพานข้ามงเด็กว่า กว๊ายชิกกิวเกีย แปลว่า การข้ามเจ็ดมหาสมุทร เพื่อพาผู้ตายไปสู่สวรรค์ ซึ่งหมายความว่า เวลาทำพิธีจะต้องพาข้ามสะพานไป 7 ครั้ง จึงจะถึงที่หมายส่งดวงวิญญาณแล้ว พระต้องพาลูกหลานข้ามกลับอีก 7 ครั้ง รวมทั้งสิ้นลูกหลานต้องข้ามสะพาน 14 ครั้ง ซึ่งพระสามารถสวดมนต์ยันระยะทางได้

พิธีการเดินข้ามสะพานนั้นพระจะเป็นผู้เดินนำขบวน โดยพระรูปที่สอง จะเป็นผู้อัญเชิญวิญญาณ ต่อจากแถวพระคือขบวนลูกหลาน ที่นิยมไล่ตามศักดิ์และอาวุโส ลูกในคือลูกชายนำหน้า ลูกชายคนโตคือหัวขบวน ตามด้วยลูกชายคนต่อมา ถ้าลูกชายคนโตมีลูกชายตามศักดิ์แล้ว ลูกชายคนโตของลูกชายนั้นจะมาต่อแถวเป็นลูกชายคนเล็ก แล้วจึงตามด้วยลูกสะใภ้ แล้วตามด้วยลูกสาวตามด้วยลูกเขย แล้วจึงตามด้วยหลาน

อันดับที่ 5 พิธีเปิดประตูนรก

พิธีนี้ต้องเอาทรายมาทำเป็นรูปเมือง (สมมุติ) มีกำแพงล้อมรอบ มีประตูใหญ่สี่ด้าน นับว่าเป็นเมืองนรก พระสงฆ์สวดมนต์ เมื่อเดินมาถึงประตูนรก ก็เอาคทาธุดงค์ (ด้ามคทา) กดกับดินทุกๆ ประตูไป (สมมุติว่าพระสงฆ์ไปยืนสวดมนต์หน้าประตูเมือง เอาด้ามคทาธุดงค์ กดลงกับดิน ประตูใดประตูนั้นก็เปิดออกไป)

อันดับ 6 พิธีโปรยดอกไม้

ในพิธีนี้ต้องจัดดอกไม้ต่างๆ หลายๆ สี ใส่พานถวายแก่พระสงฆ์ พระสงฆ์สวดมนต์ พलगหยิบดอกไม้โปรยไปรอบด้าน เบื้องต้นแห่งการมีพิธีโปรยดอกไม้มีอรรถว่า บรรดาบุตรหลาน

ได้น้ำมันอบดอกไม้สีต่างๆเหล่านั้นแก้ดวงวิญญาณผู้มรณะ เพื่อน้ำมันถวาย แก่บรรดาเทพยเจ้า ทั้ง 10 ทิศ ไว้เป็นที่สักการะพระศรีรัตนตรัยในการมาเฝ้าพระพุทธเจ้าสดับฟังพระพุทธรมณต์ ณ พินิ นี กุศลที่ได้โปรยดอกไม้ถวายนี้ วิญญาณผู้มรณะได้รับพรจากเทพยเจ้าเหล่านั้นเป็นสิริมงคล ทั้งได้ บุญอานิสงส์เพิ่มอีกด้วย

อันดับที่ 7 พินิบอกประกาศทั่วพรหมโลก เทวโลก และยมโลก

ในพินินี้ทำขงยาวรวม 2 ธง แขนง 2 ด้านโรงพินิ ธงคันที่หนึ่ง ประกาศอัญเชิญพระพุทธ เจ้า พระโพธิสัตว์ และเทพยเจ้าทั้ง 10 ทิศมาประทับเป็นองค์พยาน ธงคันที่สอง ประกาศ แก่บรรดา ภูต ปิศาจ เปรต และอสุรกายน้อยใหญ่ทั่ว 10 ทิศให้มารับส่วนบุญและไทยทาน โดย พระสงฆ์สาวค มนต์อัญเชิญเทพยเจ้าทั่วพรหมโลก เทวโลก 10 ทิศ มาสดับฟัง พระพุทธรมณต์ กับสาวค มนต์ประกาศ บอกล่าวแก่ ภูต ปิศาจ เปรต และอสุรกาย ท้าวมโลกให้ตั้งสติฟังพระอภิธรรม อันมี สัตญาณระฆัง ตามพระพุทธรมณต์เป็นระยะๆ

อันดับที่ 8 พินิลอยกระทง

ในพินินี้ทำการกระทง (ใบตอง หรือกระดาษก็ได้) ปักรูปเทียน ดอกไม้จุดปล้อยลอยไปตาม น้ำในแม่น้ำหรือลำคลอง โดยพระสงฆ์สาวคมนต์อัญเชิญพญานาค เทวดาต่างๆ ในบาดาลพิภพให้มา สดับฟังพระพุทธรมณต์ กับบอกล่าวแก่ปวงภูต ปิศาจต่างๆในสาคร (แม่น้ำและทะเล) ให้ตั้งสติฟัง สาวคอภิธรรม อันมี สัตญาณระฆังดังตามพระพุทธรมณต์เป็นระยะๆ พินิลอยกระทงนี้ เป็นพินิที่ดวง วิญญาณผู้มรณะได้แผ่กุศลทานแก่ปวง ภูตปิศาจในแม่น้ำและทะเลส่วนหนึ่ง กับยังให้ดวงวิญญาณผู้ มรณะได้ส่งเครื่องสักการบูชาลอย กระทงตามน้ำไปน้อมกราบนมัสการพระบรมสารีริกธาตุ ณ บาดาลพิภพกับพระพุทธรบาท ณ แม่น้ำ นัมมที (เข้าใจว่าเป็นแม่น้ำ นิรมิตา) แห่งชมพูทวีปด้วย ทั้งนี้ เป็นการเพิ่มบุญกุศล แก่วิญญาณผู้มรณะอีกส่วนหนึ่ง จึงได้ถือเป็นประเพณีสืบมาจนทุกวันนี้

อันดับที่ 9 พินิเวียนเทียนสวดพระพุทธรมณต์

พินิพระสงฆ์เริ่มสวดพระธรรมคาถาเป็นจบๆ และตีหรือสั่นระฆังเป็นระยะๆ จุดเทียน เดินเวียนเทียนรอบบริเวณ 3 เที้ยว แล้วสวดมนต์เป็นจบๆ เรื่อยๆ ไปจนจบ ในพระธรรมาธิฐานนี้มี ใจความยกเอกคุณพระศรีรัตนตรัยเป็นที่พึ่งแก่ปวงสัตว์โลกทั้งมวล พระพุทธรเจ้าเป็นผู้ตรัสรู้ และ โปรดสัตว์ ทั้งในพระหมโลก เทวโลก มนุษย์โลก และยมโลก โดยประทานพระธรรมของพระองค์ ไว้ พระธรรมเจ้า เป็นคำสั่งสอนของพระองค์ปรดุจดัง แสงประทีปอันไพโรจน์นำทาง ให้ปวงสัตว์ โลกไปสู่สุคติ พระสงฆ์เจ้าเป็นผู้ปฏิบัติดำรงพระธรรมไว้ให้ยั่งยืน

อันดับที่ 10 พินิถวายสังฆภัตต์แก่พระสงฆ์จากสิบทิศ

พินินี้ให้พระสงฆ์มาประชุมรับถวายสังฆภัตต์ (อาหารเลี้ยงพระ) เมื่อพระสงฆ์เหล่านั้น ฉ้นเสร็จแล้วสวดมนต์รับอามิสบูชาแผ่บุญกุศลให้แก่วิญญาณผู้มรณะ

อันดับที่ 11 พิธีทิ้งกระจาด

พิธีทิ้งกระจาดในงานงเด็กนี้ ถือว่าเป็นการจำเริญเมตตาธรรม แก่ดวงวิญญาณคือ นำเอาสิ่งของต่างๆ ของผู้ตายใช้สอย เช่น เสื้อผ้าและของใช้จำเป็นต่างๆ มาแจกจ่าย เป็นทานให้แก่ ผู้ยากจนเจ็บไข้ ส่วนของบางอย่างของผู้ตายก็จัดแบ่งปันแก่บรรดาญาติ ลูกหลาน และมิตรสหายไว้เป็นที่ระลึกต่างหน้า พระสงฆ์สวดมนต์อนุโมทนาแผ่กุศลแก่วิญญาณผู้มรณะ โดยพิธีนี้พระสงฆ์เริ่มสวดพระธรรมเป็นจบๆ และสักระหว่างเป็นระยะๆ เรื่อยๆจนจบ ในพระธรรมาธิฐาน นี้มีใจความยกเอาคุณพระศรีรัตนตรัยเป็นที่พึ่งแก่ปวงสัตว์ทุกโลกธาตุ พระพุทธเจ้า เป็นผู้ตรัสรู้และโปรดสัตว์ทั่วพรหมโลก, เทวโลก, มนุษย์โลก และยมโลก โดยประทานพระธรรมของพระองค์ไว้ พระธรรมเจ้า เป็นคำสั่งสอนของพระองค์ ประดุจดังแสงประทีปอันไพโรจน์นำทางให้ปวงสัตว์โลกไปสู่สุคติ พระสงฆ์เจ้า เป็นผู้ปฏิบัติดำรงพระธรรมไว้ให้ยั่งยืนตลอดกาล

ประยงค์ อนันทวงศ์ (ม.ป.ป.: 46-48) กล่าวไว้ว่า พิธีทิ้งกระจาด นิยมกระทำกันในเทศกาลกินเจอย่างหนึ่ง และในพิธีกึ่งเด็กอีกอย่างหนึ่ง พิธีทิ้งกระจาดในงานงเด็กจะมีการจัดทำรูปขนาดใหญ่เรียกว่าได้ชื่อเอี้ย ซึ่งบนเศียรมีรูปพระกวนอิมเล็ก อันหมายถึงพระกวนอิม หรือที่เรียกว่าพระอวโลกิเตศวร โพธิสัตว์แบ่งภาคมาเกิดเพื่อทำหน้าที่ดูแลมิให้พวกปิศาจแย่งชิงเครื่องเซ่นและไทยทาน

อันดับที่ 12 พิธีอันเชิญสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเสด็จกลับ

พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์ อันเชิญสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเสด็จกลับสู่ พระรัตนวิมาน พร้อมทั้งอันเชิญพระ โพธิสัตว์ กับทวยเทพเจ้าทั้งสิบทิศกลับสู่มณฑลเจียรนิเวศน์

อันดับที่ 13 พิธีส่งวิญญาณกลับ

พิธีนี้เป็นอันดับสุดท้าย พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์ฟังอำนาจพระบารมีอภิหารแห่งพระรัตนตรัย อำนาจ อาณัติอันเกิดจากพิธีกรรมงเด็กครั้งนี้ทั้งสิ้นให้แก่วิญญาณผู้มรณะ รับไปสถิตสถาน ณ แดนสุขภูมิ และเจริญพระพุทธมนต์อวยพรให้แก่เจ้าภาพได้รับความเจริญทั้งสุขจิต สุขภาพตลอดทั่วถึงกัน หลังจากนั้นพระสงฆ์สวดมนต์ส่งวิญญาณผู้มรณะกลับ และเผาเครื่องกระดาศสมมุติเหล่านั้นให้ตามไปให้ในเวลาเดียวกัน

กระดาศสมมุติต่าง ๆ นั้นจะมีการทำเป็นรูปแบบต่างๆ เช่น บ้าน รถยนต์ วิหัง โทรทัศน์ ของใช้ต่าง ๆ ตามที่เจ้าภาพต้องการที่จะจัดให้แก่ผู้ตาย นอกจากนี้ยังมีหีบบรรจุเงิน เพื่อให้ผู้ตายนำไปใช้หนี้ที่เคยยืมมาตั้งแต่ชาติก่อนในยมโลก ของเหล่านี้จะต้องมีแผ่นกระดาศปิดไว้

แผ่นจําหน้าของงเด็กนี้ พระจีนจะเขียนชื่อผู้ตายลงในกระดาศเหมือนจําหน้าของจดหมาย ว่าของงเด็กที่จะเผาส่งไปนี้ปลายทางผู้รับคือใคร เพื่อให้ผู้ตายรู้ว่าของงเด็กนี้เป็นของตน แต่การใช้ภาษาจะเป็นศัพท์สูงขึ้นคล้ายๆกับการใช้ราชาศัพท์กับเจ้า ชินแสเรียกภาษาสวรรค์ เพราะผู้

จัดการเรื่องหรือส่งของถึงผู้รับนั้น มีศักดิ์เป็นเทพ ไม่ว่าวิญญาณจะอยู่บนสวรรค์หรือที่ไหนก็ตาม นอกจากนี้ก็จะมีเขียนบอกวันที่ส่ง และผู้ส่งไปคือลูกหลาน โดยทั่วไปแผ่นจำหนานี้ทางร้านขายของงเด็กมีพิมพ์ขายเป็นแผ่นเรียบร้อยเท่าที่เห็นมีหลายแบบ บ้างก็ขึ้นต้นว่า ชัมปอซี ซึ่งคล้ายๆกับเป็นเอกสารกระดาษเงินกระดาษทองในดินแดนของ 3 พระกายของพระพุทธองค์ โดยพุทธศาสนิกายมหายานที่ชาวจีนนับถือ เห็นว่าในโบสถ์จะมีพระประธาน 3 องค์ในนัยหนึ่งไม่ได้หมายความว่ามีความหมายว่าพระพุทธรูป 3 องค์ แต่หมายถึงพระพุทธเจ้าพระองค์เดียว แต่มี 3 พระกาย คือนิรมานกาย ธรรมกาย และสัมโภคกาย

นิรมานกายคือ กายที่ประกอบด้วยชั้น 5 ของพระพุทธเจ้า ถ้าเป็น ธรรมกาย คือรูปปรากฏของพระวิญญาณบริสุทธิ์ของพระพุทธเจ้า ส่วนสัมโภคกาย คือพระกายของพระพุทธเจ้าอันเป็นทิพยภาวะ เรียกทั้งสามพระกายนี้ว่าไตรรัตน์ของมหายาน เป็นความรู้ที่ลึกและยากพอสมควร ซึ่งพอจะสรุปได้ว่า ในความเชื่อของจีน เมื่อคนตายไปแล้ว ย่อมต้องอยากขึ้นสวรรค์ โดยสวรรค์ชั้นสูงสุดคือ ชั้นสุขาวดี อยู่ทางทิศตะวันตกมีพระพุทธองค์ประทับอยู่เรียกว่า สุคโรว์ไซตี (จิตรรา ก่อนนันทเกียรติ, 2543: 184-187)

ล. เสถียรสุด (อ้างถึงใน ส. พลายน้อย, 2542: 94-95) ได้กล่าวเกี่ยวกับพิธีเผากระดาษเครื่องภาชนะใช้สอยต่างๆ ในหนังสือประวัติวัฒนธรรมจีนไว้ว่า เบ๊งคังเด็กเริ่มมีขึ้นเมื่อพิธีศพกษัตริย์จิ่วซิง พ.ศ. 1501 พวกข้าราชการทำกระดาษเงินกระดาษทองเผาถวาย แล้วก็เลยใช้กันสืบต่อมา ส่วนเครื่องกระดาษที่ทำเป็นของใช้และเครื่องใช้นั้น เนื่องมาจากสมัยโบราณพวกข้าทาสักจะถูกนำไปฝังทั้งเป็นกับพิธีศพเจ้านายที่ตนเองอยู่ด้วย ต่อมาก่อนสมัยขงจื้อ ประเพณีนี้ก็ถูกยกเลิกไปแต่เอาดินมาปั้นเป็นรูปคน รูปของใช้ฝังรวมกับศพแทน ต่อมาเมื่อมีการสร้างกระดาษขึ้นใช้แล้ว จึงใช้กระดาษมาสร้างเป็นสิ่งต่างๆเหล่านี้ แล้วเผาให้ผู้ตาย

2.1.2 บทบาทของพิธีงเด็กต่อวัฒนธรรม

พิธีงเด็กเป็นพิธีกรรมที่แสดงให้เห็นถึงวัฒนธรรมของชาวจีนในด้าน ความกตัญญูต่อบรรพบุรุษ การนับถือวิญญาณ และการบูชาเทพเจ้าต่างๆ ตามความเชื่อของตนที่ได้ถูกถ่ายทอดและปฏิบัติสืบต่อกันมาเป็นเวลาช้านาน ไม่ว่าชาวจีนนั้นจะได้ย้ายไปตั้งถิ่นฐานที่ใด ก็ยังคงนำอุปนิสัยและประเพณีของตนไปด้วยโดยที่พยายามจะรักษายกขนบธรรมเนียม และประเพณีของตนเอาไว้ตามวิถีการดำเนินชีวิต และความเชื่อของตน

พิธีงเด็กในประเทศไทย พรรณี ฉัตรพลรักษ์ (2529: 317) ได้กล่าวไว้ว่า แบบแผนที่เป็นส่วนสำคัญของชาวจีนและชาวไทยต่างกันอย่างเห็นได้ชัดและมีลักษณะเฉพาะ ชาวไทยทำการสักการบูชาที่วัดพุทธศาสนา ชาวจีนอพยพมีวัดสำหรับเทพเจ้าของตัวเอง ชาวไทยเผาศพที่วัดไทย

หรือที่ปะเผาศพ ชาวจีนฝังในป่าช้าของพวกจีน ชาวไทยไม่มีพิธีที่จะต้องปฏิบัติต่อบรรพบุรุษ ชาวจีนมีความผูกพันในหน้าที่ที่จะรักษาและเคารพนับถือหลุมศพในเทศกาลเซ็งเม้ง และตรุษจีน และต้องมีหิ้งบูชาบรรพบุรุษไว้ในบ้าน ชาวไทยถือเอาการบวชชั้วระยะหนึ่งว่าเป็นแบบฉบับที่ดีสำหรับผู้ชายทุกคน ในขณะที่ชาวจีนถือเอาการบวชในพุทธศาสนาเป็นอาชีพ ตลอดชีวิตสำหรับชนส่วนน้อยที่เสียสละได้

ลักษณะทางด้านสังคมของชาวจีนในประเทศไทย โดยเฉพาะในกรุงเทพฯ ชาวจีนจะภูมิใจต่ออารยธรรมอันเก่าแก่ของตนและมักจะคิดว่าวัฒนธรรมของตนสูงกว่าชาติอื่น ๆ จึงทำให้ชาวจีนมักจะอยู่รวมกันเป็นชุมชน เป็นหมู่ตามกลุ่มภาษาพูด และเกาะกลุ่มกันอย่างใกล้ชิด (บำรุง สุพรรณ, 2524: 11) อย่างไรก็ตาม ชาวจีนที่เกิดในเมืองไทยทำให้เกิดการเลือกที่จะรวมธรรมเนียมทั้งสอง เข้าด้วยกัน บางคนยังไม่ได้ไหว้พระในวัดไทย บ้างก็ยังคงมีหิ้งบูชาหรือป้ายชื่อบรรพบุรุษไว้ในบ้าน บางครั้งชาวจีนที่เกิดในประเทศไทย และยังคงถือว่าตัวเองเป็นชาวจีน ยึดมั่นในธรรมเนียมจีนโบราณแต่เพียงอย่างเดียว คือการไหว้บรรพบุรุษในเทศกาลตรุษจีน วันไหว้เจ้าของชาวจีนที่ปฏิบัติสืบเนื่องกันมาคือวันที่ 1 และวันที่ 15 ของเดือนทางจันทรคติ ในขณะที่วันพระของชาวไทยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง แบ่งตามระยะต่างๆของดวงจันทร์ อย่างไรก็ตามปฏิบัติทั้ง 2 มักจะห่างกัน 1 วัน และเป็นเรื่องธรรมดาสำหรับคนคนเดียว ที่จะสักการบูชาที่วัดไทยวันหนึ่งและที่วัดจีนอีกวันหนึ่ง (พรณี นัตรพลรักษ์, 2529: 318)

ชาวจีนมักไปทำพิธีทางศาสนาที่วัดจีนและศาลเจ้าจีนตลอดทั้งปี มีการจุดธูปเทียนเซ่นไหว้ตลอดเวลา กิจกรรมต่าง ๆ ที่กระทำกันในศาลเจ้าจีน และวัดจีนคือ การไปไหว้เทพเจ้าต่าง ๆ เพื่อขอโชคลาภ เสี่ยงเซียมซี แก้วบนเทพเจ้า หรือเพื่อร่วมพิธีสวดศพของญาติมิตร และพิธีงูเต็ก นอกจากนี้ชาวจีนยังนิยมไปไหว้เจ้าตามเทศกาลต่าง ๆ ของชาวจีน และร่วมประกอบพิธีทางศาสนาต่าง ๆ (ตัวน ถี เซิง และบุญยิ่ง ไร่สุขสิริ, 2543: 12-13)

ในเรื่องการประกอบพิธีเกี่ยวกับงานศพและการตาย แบบแผนที่ชาวจีนที่เกิดในเมืองไทยปฏิบัติกันมีนานับการ งานศพแม้แต่ที่สุสานของชาวจีน น้อยรายที่ไม่มีการสวดของพระสงฆ์ไทยรวมอยู่ด้วย ขบวนแห่ศพแบบจีนที่เป็นประเพณีเก่าแก่ที่สุด มักจะจบลงที่วัดไทย เพื่อทำพิธีทางศาสนาพุทธนิกายเถรวาท ก่อนที่จะทำการเผาศพ ชาวจีนที่เกิดในเมืองไทยส่วนใหญ่ในที่สุดจะเผาศพมากกว่าฝังเป็นการถาวร แบบแผนที่มีการประนีประนอมอย่างละเอียดละออ ได้มีการนำไปปฏิบัติกัน หนึ่งในส่วนใหญ่ที่ทำการฝังศพ ต่อมาอีก 2 หรือ 3 ปีมีการขุดศพขึ้นมาและทำพิธีเผา นำอัฐิ ไปไว้ที่ฮวงซุ้ยจำลองหรือไม่ก็เก็บไว้เพื่อเป็นอนุสรณ์ตามแบบไทยในบริเวณวัด หรือไว้ใต้ฐานพระพุทธรูปในวิหารหรือไว้บนหิ้งบูชาบรรพบุรุษ ไม่ถือเป็นเรื่องประหลาดที่จะทำการเผาศพไปด้วยกันกับการประกอบพิธี 7 วันและ 100 วันตามแบบจีน เป็นการยากที่จะนึกถึงการผสมผสานการ

ประกอบพิธีเกี่ยวกับการตายแบบจีนและแบบไทยที่ชาวจีนเกิดในประเทศไทยบางคนยังมิได้นำไปปฏิบัติตาม (พรรณี ฉัตรพลรักษ์, 2529: 319)

จิตรรา ก่อมนันทเกียรติ (2544: 133-141) ได้กล่าวไว้ว่า เมื่อพูดถึงงานศพคนจีน สิ่งที่คนมักจะนึกถึงควบคู่กันไปคือพิธีงเด็ก แต่เนื่องจากพระพุทธศาสนาหายานมีหลายนิกาย และคนจีนที่มีจากพื้นที่ที่ต่างอำเภอกัน ก็มีธรรมเนียมในรายละเอียดที่ไม่เหมือนกัน

พิธีงเด็กสามารถแบ่งง่ายๆ ได้เป็น 3 ช่วง เข้า บ่าย ค่ำ แนวความคิดของพิธีคือ

1. การนิมนต์หรือเชิญพระมาเป็นประธาน เพื่อความศักดิ์สิทธิ์และเป็นสิริมงคล พระนี้จะหมายความรวมถึงพระพุทธเจ้า พระโพธิสัตว์ และพระอรหันต์ ตามจำนวนที่เจ้าภาพจะทำพิธีว่าสวดคงเด็กแบบไหน

2. การเชิญวิญญาณให้ผู้ตายมาร่วมพิธี

3. การไหว้การทำบุญต่าง ๆ

4. การนำวิญญาณไปส่งสวรรค์

นี่คือแนวความคิดเบื้องต้นที่ทำให้เกิดเป็นพิธีกรรมต่างๆตลอดวัน ซึ่งพิธีงเด็กของแต่ละสำนักหรือแต่ละวัดย่อมมีความแตกต่างกันในรายละเอียด คำว่า ผิด ถูก หรือใครผิดใครถูก ใครใช่หรือไม่ใช่ คงไม่มี เพราะทุกสำนักก็ล้วนทำเพื่อให้ผู้ตายได้ไปขึ้นสวรรค์ เพื่อให้เจ้าภาพหรือลูกหลานสบายใจว่าได้ปฏิบัติธรรมนิยมตามสมควร

สำหรับพิธีงเด็กในประเทศไทยนั้น ส. พลายน้อย (2542: 96-98) ได้กล่าวไว้ว่า พิธีงเด็กเริ่มมีในประเทศไทยเมื่อใดไม่ทราบ แต่พระญวนได้เริ่มเข้ามาสร้างวัดตั้งแต่ครั้งกรุงธนบุรี ก็น่าจะมีพิธีงเด็กมาแต่ครั้งนั้นแล้ว ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 4 พระญวนได้มีโอกาสเข้าเฝ้าแทน เช่น ได้ถวายรูปเขียน และกิมฮวยอั้งฉิวในงานเฉลิมพระชนมพรรษา เป็นต้น

ส่วนพิธีงเด็กที่ได้ทำเป็นงานหลวงนั้น พอลำดับความได้ดังนี้

1. พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดฯ ให้ทำเป็นครั้งแรกในงานพระศพสมเด็จพระเทพศิรินทราบรมราชินี เมื่อปีระกา พ.ศ. 2404

2. โปรดฯ ให้ทำพิธีงเด็กในพระบรมราชวัง เมื่อพระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จสวรรคต เมื่อปีฉลู พ.ศ. 2408

3. งานพระศพกรมหมื่นมเหศวรศิววิลาส พระราชโอรสในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อ พ.ศ. 2410

4. ในรัชกาลที่ 5 ทำพิธีงเด็กในงานพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อ พ.ศ. 2411

5. งานพระบรมศพสมเด็จพระนางเจ้าสุนันทากุมารีรัตน์ เมื่อ พ.ศ. 2423

6. งานพระบรมศพสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิรุณหิศ เมื่อ พ.ศ. 2437
7. งานพระบรมศพสมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ พ.ศ. 2462
8. งานพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อ พ.ศ. 2468
9. งานพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พ.ศ. 2493
10. งานพระบรมศพสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินีในรัชกาลที่ 7 เมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม พ.ศ. 2527 ซึ่งนับว่ามีเครื่องประกอบพิธีงด็ก เช่น พระตำหนัก เรือนคนใช้ รถเก๋ง เรือ เฮลิคอปเตอร์ อุปกรณ์สำหรับทรงกอล์ฟ และไฟนักระจอก ซึ่งสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี โปรดมาก สิ่งของเหล่านี้จัดท้ออย่างสวยงาม

2.1.3 ดนตรีพิธีงด็ก

พูนพิศ อมาตยกุล (2540: 287-289) ได้กล่าวถึงเพลงพิธีกรรมไว้ว่า เพลงพิธีกรรม หมายถึงเพลงที่ผู้แต่งและผู้บรรเลงตั้งใจให้เกิดขึ้นเพื่อเป็นการสร้างเสริมความศรัทธา ความเชื่อ ความศักดิ์สิทธิ์ ต่อสิ่งที่เขาเหล่านั้นนับถือ เพลงพิธีกรรมเป็นเพลงประเภทหนึ่งที่มีอยู่ทั่วไป ในทุกภูมิภาคของโลก และมักจะใช้ในงานเมื่อมีพิธีกรรมนั้นๆ เป็นการเฉพาะ มิได้ใช้พร้าเพื่อเหมือนกับเพลงที่บรรเลงเพื่อการฟัง เพื่อการบันเทิง หรือเพื่อประกอบการแสดง

เฉลิมศักดิ์ พิกุลศรี (2540: 25-30) ได้กล่าวไว้ว่า ดนตรีประกอบพิธีกรรมลัทธิขงจื้อ หรือบางครั้งเรียกว่า ดนตรีขงจื้อ รูปแบบของดนตรีพิธีกรรมขงจื้อได้เริ่มต้นเมื่อครั้งที่ลัทธิขงจื้อได้รับความนิยมสูงสุดเมื่อประมาณปี 551-497 ก่อนคริสต์ศักราชและได้พัฒนาถึงขั้นสูงสุดในสมัยราชวงศ์ฮั่นลัทธิขงจื้อสอนคนให้บูชาเทพยดา ฟ้า ดิน เมื่อคนส่วนใหญ่เลื่อมใสในลัทธิขงจื้อ ทั้งในส่วนของราชสำนักและประชาชนโดยทั่วไป ดังนั้นเพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายตามหลักของลัทธิขงจื้อ พิธีกรรมจึงเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งต่อผู้ที่ปฏิบัติตามลัทธิขงจื้อ ดนตรีในฐานะที่เป็นส่วนสำคัญของพิธีกรรมในการเซ่นไหว้เทพยดา ฟ้าดิน จึงเป็นสิ่งที่จำเ็นด้วยเหตุนี้จึงทำให้ดนตรีขงจื้อมีภาพที่ประดุกเป็นดนตรีประจำชาติของจีน โครงสร้างของดนตรีประกอบพิธีกรรมขงจื้อ มีลักษณะที่แตกต่างกันไปทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเวลาและสถานที่ที่ใช้ในการประกอบพิธี บันทึกของราชวงศ์ซ้องระบุถึงเรื่องราวของดนตรีในราชสำนักถึง บันทึกฉบับนี้ถือได้ว่าเป็นข้อมูลประเภทลายลักษณ์อักษรที่เก่าแก่ที่สุดเกี่ยวกับดนตรีขงจื้อ พิจารณาจากข้อมูลตามที่ปรากฏในบันทึกดังกล่าว ประกอบกับรูปแบบของดนตรีประกอบพิธีกรรม ในราชสำนักเกาหลี ดนตรีประกอบพิธีกรรมของลัทธิขงจื้อประกอบด้วยดนตรี 2 ลักษณะ ได้แก่ดนตรีหน้าหอพิธีกรรม ซึ่งเป็นวงดนตรีที่เน้นการบรรเลงล้วน วงดนตรีชนิดนี้ใช้บรรเลงในสวนหรือสนามหน้าหอที่ใช้ประกอบพิธีกรรม และดนตรีบนหอพิธีกรรม เป็นวงดนตรีที่ประกอบด้วยนักดนตรีและนักร้อง โดยวงดนตรีวงนี้จะตั้งอยู่บนหอที่ใช้ประกอบพิธีกรรมเนื้อร้อง

หรือคำร้องที่ใช้ในดนตรีประกอบพิธีกรรมตามลัทธิขงจื้อ จะมีเนื้อหาที่แตกต่างกันไปตามยุคสมัย เนื้อหาในคำร้องจะถูกปรับเปลี่ยนหรือประพันธ์ขึ้นมาใหม่ตามพระราชประสงค์ขององค์ฮ่องเต้ ส่วนมากมักจะมีจุดเน้นอยู่ที่คุณธรรมความดีของฮ่องเต้ และอดีตฮ่องเต้ของราชวงศ์

ที่ล่วงกลับไปแล้วเดิมทีเดิยดนตรีที่เกี่ยวข้องกับพิธีกรรมการบวงสรวงเช่น ไห้เทพยดา ฟ้า ดิน ตามลัทธิขงจื้อ มีลักษณะเป็นดนตรีบรรเลงไม่มีคำร้อง การบอกกล่าวแต่เทพยดา ฟ้า ดิน กระทำโดยการสวด อย่างไรก็ตาม ตั้งแต่สมัยราชวงศ์ซ่ง ได้มีการประพันธ์คำร้องให้สอดคล้องกับทำนองดนตรี

บุรุษ แกสตัน (2531:17-28) ได้กล่าวถึงในเรื่องของดนตรีกับพิธีกรรมไว้ว่า คนโบราณ สังเกตความสัมพันธ์ระหว่างเสียงกับอำนาจจิต ก่อนที่มีความไพเราะทำนองดนตรีมีอำนาจมีพลังที่สามารถมีอิทธิพลเหนือ อำนาจจิตใจมนุษย์ อย่างหนึ่งยิ่งแรงด้วยพลังที่อยู่ในเสียงที่ปรากฏในธรรมชาติ ทำให้มนุษย์กลัว ยกย่องว่าในเสียงต่างๆมีอำนาจ เสียงต่างๆทำให้มนุษย์มีความคิดแรกเกี่ยวกับเสียงคือ เป็นเสียงมีอำนาจ เป็นอาวูร แล้วก็เกี่ยวข้องกับไสยศาสตร์ สิ่งที่ไม่มองเห็น อำนาจทางจิตใจ เพราะฉะนั้นดนตรีประเภทแรกมักเกี่ยวกับพิธีทางศาสนา พิธีทางไสยศาสตร์ ภายหลังต่อมาเกี่ยวข้องกับพิธีทางศาสนา เพื่อจะบังคับอำนาจนี้เข้าไปในระบบที่มนุษย์สามารถบังคับได้ ถ้าคลุมมากตอนที่ยุคต่อสู้อำนาจไม่ได้ยืนอยู่เหนือธรรมชาติเช่นสมัยนี้ มีระบบไสยศาสตร์เกิดขึ้นระบบไสยศาสตร์กับวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับเรียกว่ามีจุดประสงค์คล้ายคลึงกันเจรจากับธรรมชาติ พยายามที่จะใช้อำนาจ หรือพลังงานของธรรมชาติแต่ทัศนะของมนุษย์ต่อธรรมชาติแตกต่างกันในสมัยโบราณ เมื่อมีเหตุการณ์ต่างๆเกิดขึ้นที่ทำให้มนุษย์ตกใจหรือประทับใจมากๆ ที่เรียกว่าอัศจรรย์ แล้วก็มีการบูชาและถวายสิ่งนั้น โดยหวังว่าถ้าหากกราบไหว้ พลังหรืออำนาจต่างๆที่ปรากฏในธรรมชาตินั้นเป็นเพื่อนเราได้ ก็มีพิธีต่างๆเกิดขึ้น แก่กันเพื่อจะเจรจากับสิ่งศักดิ์สิทธิ์ต่างๆ ทำพิธีต่างๆถวาย ตามที่เราเชื่อว่าจะทำให้เทพเจ้าหรือเทวดาทำตามที่เราต้องการ ระบบแก่กันแล้วก็ดนตรีนั้นแหละที่มีบทบาทตลอดผ่านพิธีต่างๆเหล่านี้ และความเชื่อเหล่านี้ยังมีอยู่ถึงปัจจุบันมีส่วนลึกซึ้งในจิตใจของมนุษย์ที่สะท้อนให้เห็นถึงวิสัยทัศน์ของคนสมัยแรก จากเสียงที่ยังไม่มีระดับมาจัดเป็นระบบ เปรียบเหมือนการทำพิธีต่างๆซึ่งเป็นทัศนะของคนโบราณจากเรื่องเหล่านี้จะเห็นว่าดนตรีมักประกอบพิธีทางศาสนา หรือทางไสยศาสตร์ สรุปลแล้วดนตรีประเภทแรกเป็นทำนองสวดต่างๆ ที่ใช้ประกอบพิธีทางศาสนาหรือพิธีทางไสยศาสตร์ต่างๆ ดนตรีประเภททำนองสวดจัดเป็นเสียงเดียวไม่ว่าคนเดียวร้องหรือหลายคนร้องเป็นทำนองเดียวกัน เนื่องจากในสมัยแรกจุดมุ่งหมายทางดนตรีอยู่ที่ความเงียบ กล่าวคือดนตรีคือพาหนะพาจิตใจไปที่สภาพสมาธิ จิตใจที่ไม่สงบ ไปสู่ความสงบ ปราศจากกิเลส ความวุ่นวาย นี่คือเป้าหมายอย่างหนึ่งของดนตรี ทฤษฎีหรือปรัชญาของขงจื้อ บทบาทของดนตรีตามคำสั่งสอนของขงจื้อ จุดประสงค์ใหญ่มี 2 ประเด็นคือ

1. ศิลปกรรมกับดนตรีไปด้วยกัน ประโยชน์ของดนตรีคือช่วยให้จิตใจสงบ ชำระจิตใจให้บริสุทธิ์ คือความสงบนั่นเอง เพราะฉะนั้นดนตรีที่มีประโยชน์ที่สุดคือ ดนตรีที่ใช้น้อยเสียง ถ้าหากใช้เสียงมากก็เกิดการกระตุ้น การเร้าใจให้จิตใจของผู้ฟังตื่นเต้น ฉะนั้นดนตรีสมัยขงจื้อนิยมทำนองง่ายใช้เสียงน้อย ถ้าหากว่ามีเพลงใช้เสียงมากก็เพื่อความประทับใจชั่วคราวซึ่งมีประโยชน์น้อย ดนตรีที่มีคุณค่าควรใช้เสียงน้อยเพื่อช่วยให้จิตใจสงบ

2. ดนตรีกับสังคม ดนตรีเพื่อให้เกิดความสามัคคีในสังคมหรือให้เกิดความสงบ ดนตรีมีความสามารถในการสร้างความสามัคคีในคน คำว่าพิธีกับดนตรีทั้ง 2 มีบทบาทในสังคมระหว่างประเพณีกับดนตรี ดนตรีมีความสำคัญกว่าเพราะประเพณีหรือพิธีต่างๆมีแต่ผลบังคับพฤติกรรมภายนอก แต่ดนตรีสามารถสร้างความรู้สึกลึกภายในออกมาสนองได้ เช่นการยกมือไหว้เป็นประเพณีที่ทำให้คนในสังคมรู้จักลำดับ ตำแหน่งของตนเอง และผู้อื่นในสังคม ซึ่งเป็นประเพณีจากภายนอก แต่จิตใจอาจตรงข้ามได้ ขงจื้อจึงสงสัยว่าประเพณีเป็นเพียงการบังคับภายนอกไม่สามารถควบคุม ความรุนแรงภายในจิตใจ ดังนั้นการทำให้สังคมสงบสุขจึงความอาศัยดนตรีเพราะถ้าเราอยู่พร้อมหน้ากันและมีดนตรีที่ไพเราะทุกคนสามารถเข้าใจได้ สามารถมีความรู้สึกเหมือนกัน พ้อง ๆ กัน ทุกคนจะรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันภายใน จึงเห็นว่าดนตรีมีประโยชน์ในการสร้างความสามัคคีในบ้านเมืองเป็นสิ่งควบคู่กับประเพณี ประเพณียังบังคับพฤติกรรมภายนอก ดนตรีสร้างความรู้สึกลึกภายในซึ่งยังมีอยู่ถึงปัจจุบัน

การสวดเป็นพิธีกรรมแรกที่มนุษย์ใช้ เพลงสวดของจีนมีบทบาทต่อพิธีกรรมอย่างมาก ขณะเดียวกันพัฒนาการของเพลงสวดจีนไปไกลกว่าเพลงสวดของสังคมใดๆ เพลงสวดจีนจึงแพร่หลายออกไปทุกสังคมที่มีคนจีนอาศัยอยู่ พิธีกรรมเป็นเรื่องของความศักดิ์สิทธิ์ เป็นเรื่องของความขลัง พิธีกรรมทุกพิธีกรรมต้องอาศัยเสียงดนตรี เพราะเสียงดนตรีมีอำนาจ และมีพลังที่จะชักจูงจิตใจให้ตกอยู่ในอำนาจของเสียง และคล้อยตามพิธีกรรมนั้น ๆ ดนตรีพิธีกรรมจึงเป็นดนตรีเพื่อความศักดิ์สิทธิ์ เป็นเสียงของความยิ่งใหญ่ ไพเราะ กังวาน กึกก้อง กระหึ่ม และกว้างไกล (กรรณิการ์ ต้นประเสริฐ และคนอื่นๆ, 2540: 239)

จิตรรา ก้อนันทเกียรติ (2544: 138-141) กล่าวถึงดนตรีประกอบพิธีงิ้วเด็กไว้ว่า การสวดมนต์ของพระจีนเป็นที่ขึ้นชื่อมาก ด้วยเอกลักษณ์เฉพาะตัวทั้งภาษาสวดที่คล้ายร้องเพลง ประกอบการใช้เครื่องดนตรีที่พระแต่ละองค์จะเล่นองค์ละชนิด แถมยังมีวงปี่พาทย์เล็กๆ บรรเลงรับส่งอีกด้วย จากการศึกษาข้อมูลพบว่า คนจีนโบราณเชื่อว่าเสียงดนตรีช่วยขับไล่สิ่งชั่วร้ายให้พ้นไป และการคิดสร้างเครื่องดนตรี เสียงดนตรีมีมาแต่ครั้งปฐมกษัตริย์-ยิ่งดี เมื่อประมาณ 4,700 ปี ก่อนแล้ว ส่วนการนำดนตรีเข้ามาร่วมในการสวดมนต์ของพระจีนมาพร้อมกับพระพุทธศาสนา ซึ่งเผยแผ่เข้าประเทศจีนในพ. ศ. 610 แล้วมีวิวัฒนาการเรื่อยมา เครื่องดนตรีที่พระจีนใช้สวดมนต์มีดังนี้

1. บักอื้อ มีขนาดเล็ก-ใหญ่ ใช้เคาะจังหวะ การเคาะบักอื้อเป็นจังหวะรับกับการสวด ช่วยไม่ให้ผู้สวดเหนื่อยมาก เพราะจังหวะที่เคาะคือจังหวะที่พระได้พักหายใจ ถ้าการสวดช้าก็เคาะช้า ถ้าจะเร่งจังหวะก็เคาะเร็วขึ้น การเคาะบักอื้อในการสวดมนต์หมู่ ช่วยให้สวดได้จังหวะประสานกัน โดยการเคาะแต่ละครั้งคือหนังสือแต่ละตัว

2. ตีคำ คือ ปี่

3. อิมเค็ง เป็นกระดิ่งด้ามยาว

4. ปังเจ็ง ระฆังเล็ก

5. บัว คือ ฉาบ

6. เล็ง คือ กระดิ่ง

ฯลฯ

ส่วนวงปี่พาทย์ของฆราวาสที่ร่วมรับส่งกัน จะมีกลองใหญ่ จิม ปี่ ซออู้ และซอพาทย์ ซึ่งหน้าตาคล้ายซออู้ แต่กะโหลกมะพร้าวใบเล็กกว่า และเจาะหัวเป็นวงกว้าง

สรุปได้ว่าดนตรีมีความสำคัญอย่างยิ่งในการประกอบพิธีกรรมของจีน ในพิธีกรรมทุกพิธีกรรมนั้น จำเป็นต้องมีเสียงดนตรี เพื่อเป็นการชักจูงให้ ผู้เข้าร่วมพิธีเกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เกิดความสงบ และคล้อยตามพิธีกรรมนั้น ๆ ในการประกอบพิธีกึ่งเด็กนั้น เสียงดนตรีก็เป็นส่วนหนึ่งของพิธีกรรมเช่นเดียวกัน ลักษณะของดนตรีในพิธีกรรมนี้ มักเป็นดนตรีที่ไม่มีท่วงทำนอง เนื่องจากมีวัตถุประสงค์ในการชักจูงจิตใจของผู้ที่เข้าร่วมพิธีกรรมให้เกิดสมาธิในการประกอบพิธีกรรมอยู่ไม่ว่าจะเป็นกรบูชาเทพเจ้า หรือรำลึกถึงพระคุณของบิดามารดาก็ตาม

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยได้ทำการทบทวนงานวิจัยเพื่อศึกษาความเป็นมาของดนตรีพิธีกึ่งเด็ก กรณีศึกษาโรงเรียน ชู อำ จากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวกับดนตรีของบุคคลต่าง ๆ ดังนี้

งานวิจัยของ วิเกียรติ มารคแมน (2539: บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเรื่อง "จ๊วแต้จ๊ว" กับภาพสะท้อนทางวัฒนธรรมดนตรี: กรณีศึกษาคณะเหล่าบ่วงนี้ซุนปิง งานวิจัยนี้ผู้วิจัยมี วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิจัยรูปแบบของดนตรีกับการแสดงจ๊วแต้จ๊วและภาพสะท้อนทาง วัฒนธรรม ดนตรีจากจ๊วในแง่มุมต่างๆ ทำการรวบรวมข้อมูลจากการสังเกต การสัมภาษณ์ และการใช้ชีวิตร่วมกับจ๊วแต้จ๊ว คณะเหล่าบ่วงนี้ซุนปิง

ผลจากการวิจัยทำให้ทราบว่าดนตรีในการแสดงงิ้วแต้จิ๋วเป็นดนตรีที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตน ซึ่งปรากฏทั้งในเรื่องของเครื่องดนตรี การผสมวง การจัดวงดนตรี และแบบแผนทฤษฎี ในด้านบทบาทหน้าที่พบว่าดนตรีมีบทบาทมากทั้งในด้านพิธีกรรม การสื่อสาร การแสดงออก การถ่ายทอดอารมณ์ การแสดงออกของเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม ความบันเทิง และยังแสดงออกถึงอำนาจในการควบคุมปกครองสมาชิกของคณะงิ้วอีกด้วย ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างดนตรีในการแสดงงิ้วแต้จิ๋วกับดนตรีไทย พบว่างิ้วมีอิทธิพลต่อดนตรีไทยอย่างยิ่ง ในมุกกลับกันงิ้วแต้จิ๋ว ไม่ได้รับ อิทธิพลจากเพลงไทย มากนัก มีการนำมาใช้แต่ไม่ได้รับการยอมรับ ทั้งนี้เพราะปรัชญาในการสร้าง เพลงที่แตกต่างกันของดนตรีไทยและดนตรีจีน ในด้านคตินิยม ดนตรีได้แสดงให้เห็นอย่างชัดเจน ในด้านคตินิยมอันเกิดจากการผสมผสานความเชื่อของศาสนา พุทธมหายาน ศาสนาเต๋า ลัทธิขงจื้อ ความเชื่อในเทพเจ้าต่างๆ ตลอดจนความยึดมั่นในเรื่องของ สิริมงคล

งานวิจัยของ เรวดี อึ้งโพธิ์ (2545: บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเรื่อง “การศึกษาดนตรีในพิธีเด็กแบบบ่อนัมนิกาย กรณีศึกษาคณะดนตรีของวัดโลกานุเคราะห์” โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาประวัติพิธีเด็ก ศึกษาบทบาทดนตรีและวิเคราะห์ดนตรีในพิธีเด็กแบบบ่อนัมนิกาย โดยใช้ข้อมูลภาคสนามเป็นหลักและใช้ข้อมูลทางด้านเอกสารประกอบในการศึกษา ผลของการศึกษาวิจัยพบว่า

1. พิธีเด็กแบบบ่อนัมนิกายเป็นพิธีเด็กแบบแรกที่ได้รับการยกย่องให้จัดงานพิธีเด็กหลวง และได้จัดขึ้นครั้งแรกในงานพระศพสมเด็จพระเทพศิรินทราบรมราชินี หลังจากนั้นได้มีการจัดพิธีเด็กหลวงอีกหลายครั้ง ยังผลให้การประกอบพิธีเด็กในงานศพได้รับความนิยมจากชาวไทย ชาวจีนและชาวญวนมาจนถึงปัจจุบัน

2. ดนตรีมีบทบาทความสำคัญต่อพิธีกรรม คือใช้ในการบรรเลงประกอบการสวดมนต์เพื่อให้พระยิดแนวทำนอง ใช้บรรเลงประสานกับเครื่องเคาะจังหวะของพระ ใช้เป็นสัญญาณบอกขั้นตอนการขึ้นต้น และจบพิธีกรรมต่างๆ และใช้สร้างบรรยากาศในงาน ซึ่งเป็นผลให้พิธีกรรมมีเอกลักษณ์และมีลำดับขั้นตอนที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

3. ดนตรีที่ใช้ประกอบพิธีเด็กมีการสืบทอดดนตรีแบบปากต่อปาก ลักษณะดนตรีเป็นแนวทำนองเดียวไม่มีเสียงประสาน มีลักษณะทำนองเป็นเสียงซ้ำๆ มีการแปรทำนอง โดยไม่ทิ้งทำนองหลักในวรรคสั้นๆ มีกระสวนจังหวะแบบต่างๆ และส่วนใหญ่เป็นกระสวนจังหวะที่มีระยะห่างของจังหวะเท่า ๆ กัน ใช้บันไดเสียงแบบ 5 เสียง บางเพลงมีการเปลี่ยนบันไดเสียงไปมา และบางเพลงใช้บันไดเสียงแบบ 5 เสียงแต่มีเสียงประกอบอีก 2 เสียง ทำนองจบมีลักษณะของทำนองในทิศทางของเสียงที่สูงขึ้น มีลักษณะการใช้จังหวะแบบเฉพาะในบทเพลงไม่มีการแบ่งชั้นความเร็วของจังหวะแต่ใช้จังหวะเดียวที่มีการเร่งจังหวะ

งานวิจัยของกรรมการ์ ต้นประเสริฐ และคนอื่น ๆ (2540: บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเรื่อง รายงานการวิจัยสนองพระราชประสงค์ เรื่องนครศรีธรรมราช กรณีศึกษา

1. การตั้งถิ่นฐานที่กรุงชิงและพวงควนเสร็จ

2. จีน : ประวัติศาสตร์ โบราณคดี ผู้คนและวัฒนธรรม

ผลของการวิจัยในเรื่อง จีน : ประวัติศาสตร์ โบราณคดี ผู้คนและวัฒนธรรม พบว่า

1. หลักฐานรูปธรรม และลายลักษณ์อักษรหลายประเภทที่นำมาศึกษาประกอบกันเหล่านี้ชี้ชัดว่า ชาวจีนได้เข้ามาตั้งถิ่นฐานถาวรในนครศรีธรรมราชอย่างน้อยตั้งแต่สมัยอยุธยา คือครั้งรัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ตรงกับรัชสมัยพระเจ้าคังซีแห่งราชวงศ์ชิงของจีน เมื่อประมาณ 300 ปีเศษมาแล้ว และชาวจีนได้เข้ามาตั้งถิ่นฐานถาวรในนครศรีธรรมราชเป็นจำนวนมากอีกรุ่นหนึ่งในสมัยรัตนโกสินทร์ ตั้งแต่รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเป็นต้นมา คือเมื่อกว่าหนึ่งร้อยปีก่อนเกิดเป็นชุมชนจีนขนาดใหญ่ในนครศรีธรรมราช

2. การตั้งถิ่นฐานของชาวจีนในนครศรีธรรมราช มีผลมาจากสภาพธรรมชาติที่มีความอุดมสมบูรณ์ ในดินแดนสัญลักษณ์ของคุณธรรมคือพระบรมธาตุนครศรีธรรมราช ที่เอื้อเพื่อการทำมาหากินภายใต้พระบรมโพธิสมภารแห่งองค์พระมหากษัตริย์ไทย เป็นแรงจูงใจและปัจจัยเกื้อหนุนต่อการตั้งถิ่นฐานถาวรในนครศรีธรรมราช

3. การศึกษาวัฒนธรรมการดำเนินชีวิตพบว่า ความต้องการด้านปัจจัยสี่ ด้านจิตใจและด้านสังคมของชาวจีนในนครศรีธรรมราช มีความผสมผสานกับวัฒนธรรมไทยอย่างราบรื่น และมีความโน้มเอียงมาทางไทยค่อนข้างมาก ชาวจีนที่มาตั้งถิ่นฐานในนครศรีธรรมราชนั้นมีการวางแผนการดำเนินชีวิตให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางสังคมและเศรษฐกิจอย่างน่าศึกษา ด้วยพื้นฐานคุณธรรมที่เลือกสรรแล้วว่าเหมาะสมกับภาวะการณ์นั้น ๆ คือ ความซื่อสัตย์ ขยัน อดทน และกตัญญู สิ่งที่ชาวจีนเห็นว่าควรจะคงเอกลักษณ์วัฒนธรรมจีนไว้คือการเรียนการสอนภาษาจีน

4. ชาวจีนประกอบกันเป็นสังคมใหญ่ในนครศรีธรรมราช และมีอิทธิพลทางเศรษฐกิจต่อชุมชนท้องถิ่น ความเฟื่องฟูทางเศรษฐกิจและสังคมปรากฏชัดเจนในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยการค้าขายข้าวจากลุ่มน้ำปากพนังเป็นกิจการที่รุ่งเรืองที่สุด แต่สภาพเศรษฐกิจซบเซาลงตั้งแต่ก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 เล็กน้อย เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงระบบการค้า การเสื่อมของแหล่งทรัพยากร ประกอบกับความซบเซาของเศรษฐกิจโลก และภาวะสงครามในเวลาต่อมา

จากการทบทวนเอกสารทางวิชาการ บทความทางวิชาการ งานวิจัย และทฤษฎีต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทำให้ทราบถึงหลักทฤษฎีต่างๆ พิธีกรรมต่างๆ ความเชื่อของชาวจีน สิ่งต่างๆเหล่านี้มีประโยชน์ต่องานวิจัยชิ้นนี้ที่จะทำให้สำเร็จได้ตามวัตถุประสงค์ของงาน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง ดนตรีพิธีงเด็กจีนและ กรณีศึกษาโรงเรียน ชู อำนัน ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยทางมานุษยดนตรีวิทยา (Ethnomusicology) โดยมีแหล่งข้อมูลที่ใช้ศึกษาจากงานเอกสาร สิ่งพิมพ์ หนังสือ นิตยสารงานวิจัยต่างๆ บทความ การสัมภาษณ์จากผู้เชี่ยวชาญต่างๆ และการออกเก็บข้อมูล ภาคสนาม แล้วจึงนำเสนอข้อมูลโดยการพรรณนาวิเคราะห์ แบ่งขั้นตอนคือการเก็บรวบรวมข้อมูล การจัดกระทำกับข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การตรวจสอบข้อมูล และการนำเสนอข้อมูลโดยมีรายละเอียด ตามลำดับดังนี้

3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

โดยการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นจากข้อมูลเอกสาร หลักฐานต่างๆ และการเก็บข้อมูลจากงานภาคสนาม โดยการสัมภาษณ์บุคคลข้อมูลผู้ทรงคุณวุฒิ และการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ รวมทั้งมีการเก็บข้อมูลจาก การเข้าไปมีส่วนร่วมในพิธีงเด็กโดยแบ่งการเก็บข้อมูลดังมีรายละเอียดดังนี้

3.1.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลเอกสาร หลักฐานต่างๆ

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา สิ่งพิมพ์ต่างๆ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนศึกษาและเพื่อศึกษาเกี่ยวกับดนตรีพิธีงเด็กจีนและ กรณีศึกษาโรงเรียน ชู อำนาจจากแหล่งข้อมูลต่างๆดังนี้

1. สำนักหอสมุด ภายในมหาวิทยาลัยมหิดล
2. หอสมุดดนตรี สมเด็จพระเทพรัตนฯ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยมหิดล
3. หอสมุดวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล
4. หอสมุดสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรม ภายในมหาวิทยาลัยมหิดล
5. หอสมุดดนตรี พูลกระหม่อมสิรินธร ภายในหอสมุดแห่งชาติ ท่าわสุกรี

3.1.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล จากงานภาคสนามตามขั้นตอนวิธีทางมานุษยดนตรีวิทยา จากการสังเกตการณ์ จากการ สัมภาษณ์ อย่างเป็นทางการและการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการมีการบันทึกภาพ บันทึกเสียง ผู้วิจัยได้บันทึกภาพ ในรูปแบบของภาพถ่ายโดยเน้นที่ดนตรี

เครื่องดนตรี นักดนตรี และพิธีกรรม ในด้านการบันทึกเสียงผู้วิจัยทำการบันทึกเสียงจากการสัมภาษณ์

วิธีการดำเนินการเก็บข้อมูลภาคสนามในพิธีงเด็ก

1. เข้าติดต่อผู้ทำพิธีพร้อมแนะนำตนเอง
2. แจ้งวัตถุประสงค์ของการทำวิทยานิพนธ์
3. ขออนุญาตผู้ทำพิธีและเจ้าภาพงานเพื่อเข้าไปอยู่ในพิธีพร้อมนัดวันและเวลา เพื่อทำการสังเกตลำดับขั้นตอน การประกอบพิธี และความสัมพันธ์ระหว่างดนตรีและพิธีกรรม ตลอดการทำพิธีงเด็ก

4. บันทึกภาพ และเสียง
5. นัดวัน และเวลาในการสัมภาษณ์เพิ่มเติม
6. นำข้อมูลที่ได้มาบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลสำหรับงานวิจัยดนตรีภาคสนามได้แก่

- 3.2.1 เครื่องบันทึกเสียง
- 3.2.2 กล้องถ่ายรูป

3.3 วิธีการที่ใช้ในการวิจัย

- 3.3.1 การสัมภาษณ์ทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการจากบุคคลผู้ให้ข้อมูล
- 3.3.2 การสังเกตการณ์ในพิธีงเด็ก

3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามครั้งนี้ดังนี้

- 3.4.1. การบันทึกเสียง
ผู้วิจัยได้ทำการบันทึกเสียงการสัมภาษณ์ แล้วนำข้อมูลมาบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร
- 3.4.2. การบันทึกภาพ
ผู้วิจัยได้ทำการบันทึกภาพ โดยใช้กล้องถ่ายรูป ในการบันทึก ภาพต่างๆที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย เช่น เครื่องดนตรีต่างๆ นักดนตรี ภาพในพิธีงเด็ก

3.5 การจัดกระทำข้อมูล

หลังจากผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการค้นคว้างานเอกสาร สิ่งพิมพ์ต่างๆ และข้อมูลที่ได้จากงานภาคสนามแล้ว ผู้วิจัยได้นำมาจัดแบ่งเป็นหมวดหมู่ตามเนื้อหาของงานวิจัย การจัดกระทำกับข้อมูลโดยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องมาวิเคราะห์และอ้างอิงนำเสนอ ส่วนข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์จากงานภาคสนามผู้วิจัยทำการถอดเทปบันทึกเป็น ข้อความเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอในรูปแบบเอกสาร

3.6 การตรวจสอบข้อมูล

การตรวจสอบข้อมูลในการวิจัยนี้ ตรวจสอบโดยการเปรียบเทียบคนตรึงเด็กจีนและกรณีศึกษาโรงเรียน ชู อำ ที่ได้จากงานบันทึกภาคสนามจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ตรวจสอบโดยการสรุปผล และเปรียบเทียบกับเอกสารต่างๆที่เกี่ยวข้อง กรณีข้อมูลไม่สมบูรณ์ทำการซ่อมข้อมูล โดยการค้นคว้าเอกสาร หลักฐานต่างๆ ค้นคว้างานภาคสนามเพิ่มเติมหรือทำการสัมภาษณ์บุคคลข้อมูลเพิ่มเติม

3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการจัดหมวดหมู่ข้อมูลที่ได้ทางเอกสารและข้อมูลภาคสนาม มารวบรวมแล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยแบ่งประเด็นในการ วิเคราะห์ดังนี้

3.7.1 วิเคราะห์ข้อมูลเอกสาร

ผู้วิจัยทำการศึกษาในเรื่องของพิธีงเด็ก โดยการตรวจสอบจากเอกสารและ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.7.2 วิเคราะห์ข้อมูลภาคสนาม

ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์และการสังเกตอย่างมีส่วนร่วมในพิธีกรรมงเด็ก หลังจากนั้นทำการตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูลภาคสนาม

3.8 การนำเสนอข้อมูล

ในการนำเสนอข้อมูลการวิจัย ผู้วิจัยได้เรียบเรียงข้อมูลโดยนำเสนอข้อมูลตามวัตถุประสงค์การศึกษา การศึกษาประวัติความเป็นมาและพิธีงเด็กของโรงเรียน ชู อำ นำเสนอในเรื่องประวัติความเป็นมาของโรงเรียน สมาชิกในโรงเรียน กิจกรรมของโรงเรียน และพิธีงเด็กของโรงเรียน ชู อำ ส่วนการศึกษาคนตรีพิธีงเด็กของโรงเรียน ชู อำ นำเสนอในเรื่องเครื่องดนตรีประกอบพิธีงเด็กและเพลงในพิธีงเด็กของโรงเรียน ชู อำ

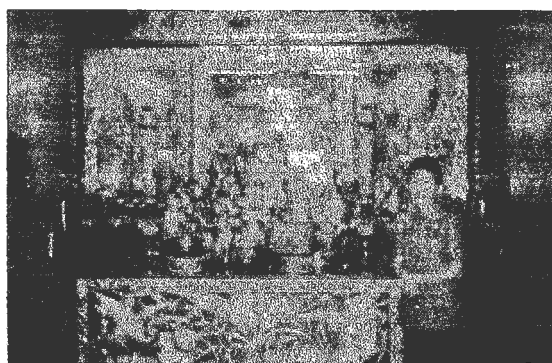
บทที่ 4

ประวัติความเป็นมาและพิธีกรรมของโรงเจคิ่น ซู อ่า

4.1 ประวัติโรงเจคิ่น ซู อ่า

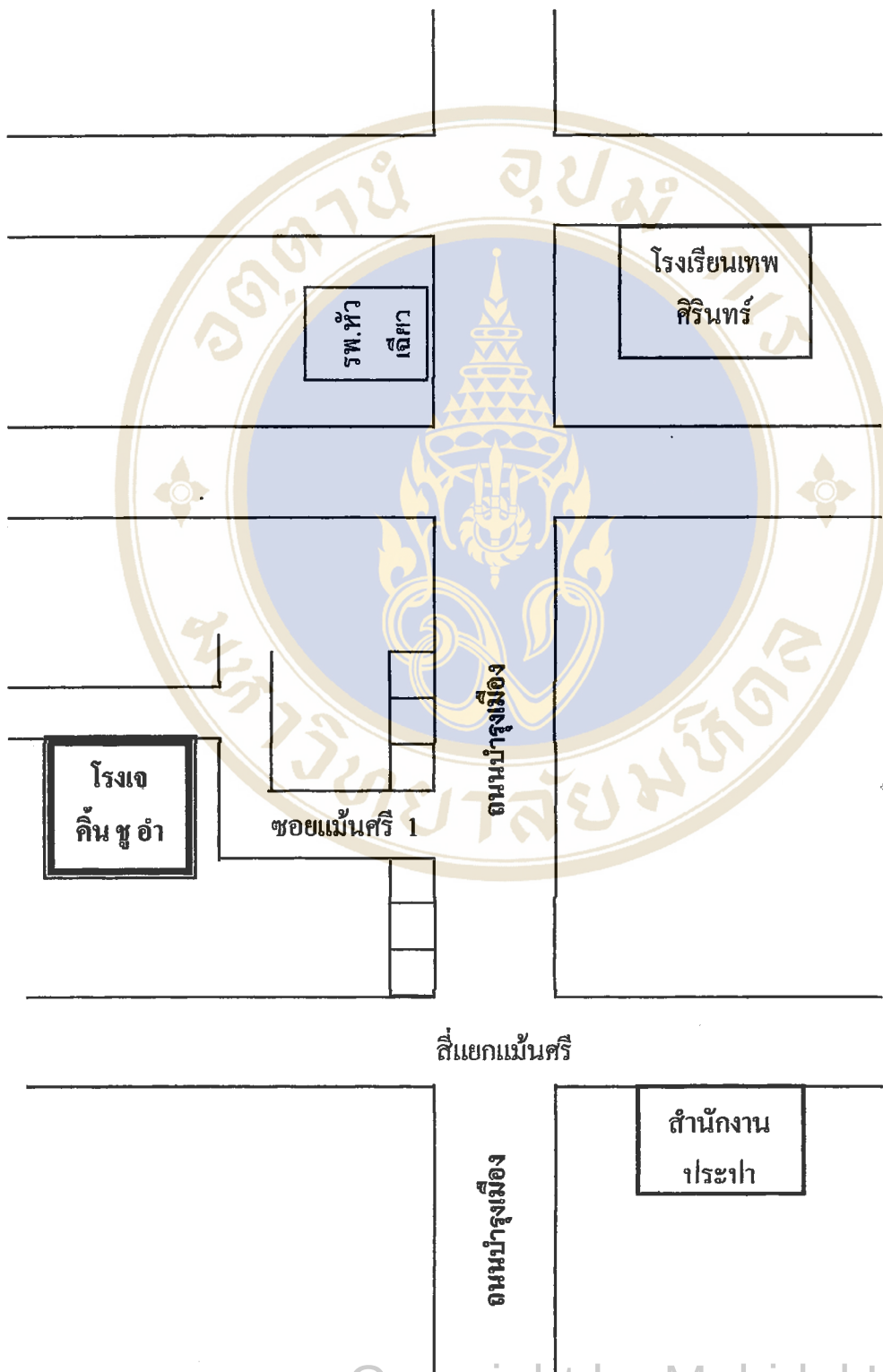
โรงเจคิ่น ซู อ่า ตั้งอยู่เลขที่ 190 ตรอกแมนศรี 1 ถนนบำรุงเมือง กรุงเทพมหานคร โดยมี อาจารย์จิ้น เฉียนยิ่น เป็นผู้เริ่มก่อตั้ง เมื่อประมาณปี พ.ศ. 2485 เดิมโรงเจแห่งนี้ตั้งอยู่ที่ หลังสวนมะลิ อยู่ประมาณ 21 ปี แต่ภายหลังเกิดไฟไหม้ขึ้นจึงย้ายที่มาอยู่ในตรอกแมนศรี ประมาณปี พ.ศ. 2506 จนกระทั่งถึงปัจจุบัน อาจารย์จิ้น เฉียนยิ่น นั้นเป็นชาวจีน เกิดที่ประเทศอินโดนีเซีย ได้ศึกษาการสวดมนต์และการประกอบพิธีกรรมต่างๆ จากอาจารย์ที่ประเทศอินโดนีเซีย ภายหลังได้แบ่งสายมาก่อตั้งโรงเจอยู่ในประเทศไทย โดยดำรงตำแหน่งเป็นหัวหน้าคณะ ปัจจุบันผู้ที่ดำรงตำแหน่งเป็นหัวหน้าคณะของโรงเจนี้ คือ นางสาวมนต์ทิพย์ วิวัฒนพงศ์ศักดิ์ ในการสวดมนต์ทำพิธีต่างๆ จะใช้ภาษาจีนและเป็นภาษาหลัก และนับถือสักการะเจ้าแม่กวนอิม ลักษณะของโรงเจแห่งนี้เป็นในลักษณะของโรงเจส่วนบุคคลคือ ไม่ได้เปิดให้คนนอกทั่วไปเข้ามาร่วมทำพิธีในโรงเจ แต่เปิดโอกาสให้คนนอกได้เข้ามาทำพิธีเฉพาะในช่วงที่โรงเจมีการจัดงานประจำปีเท่านั้น รายได้ส่วนมากของโรงเจนั้นได้มาจาก

1. เงินที่ผู้มีความศรัทธาบริจาค
2. เงินที่ได้จากการประกอบพิธีกรรมต่างๆ
3. เงินที่ได้จากการดูดวง
4. เงินที่ได้จากการเสริมดวง หรือจากการแก้บน

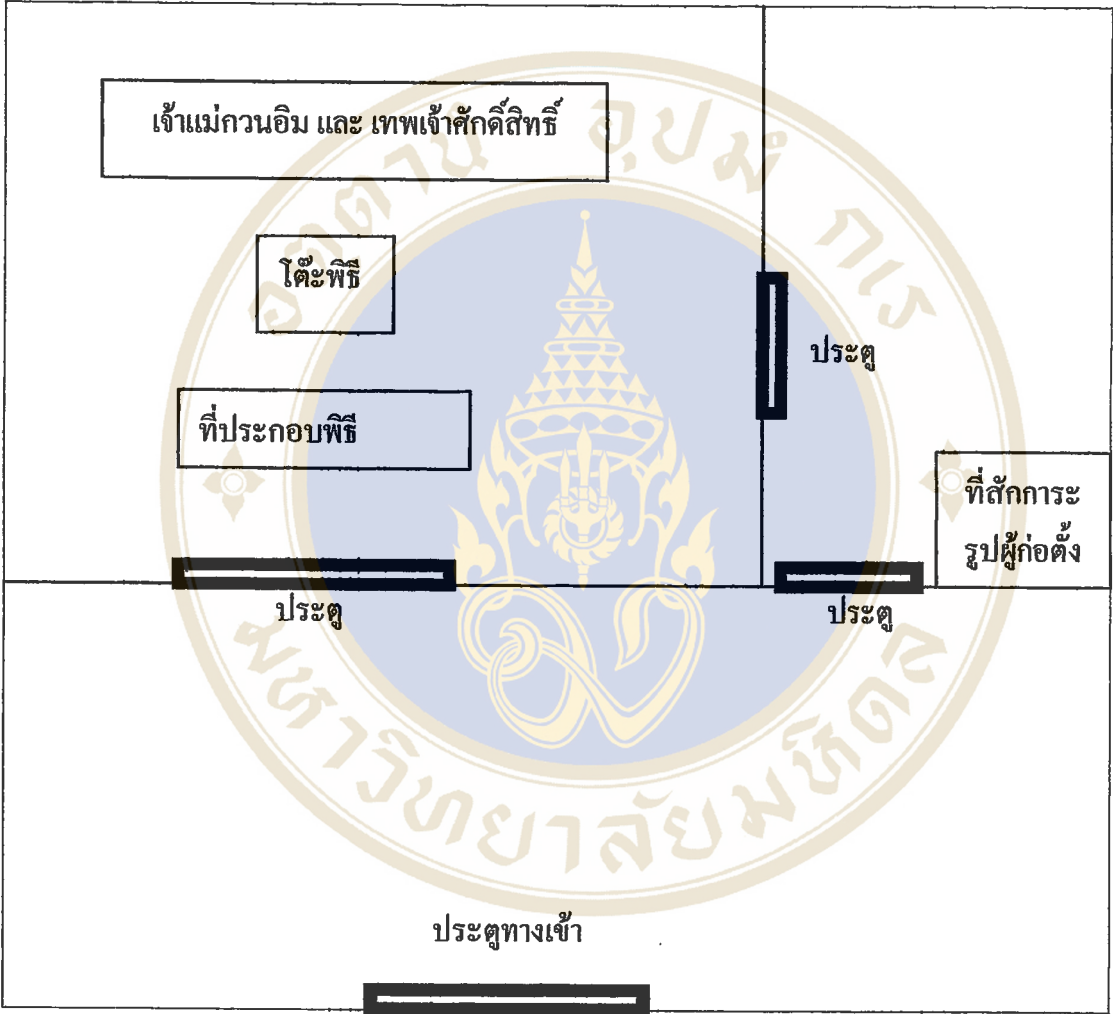

ภาพโต๊ะพิธีของโรงเจคิ่น ซู อ่า และหัวหน้าคณะ

แผนที่โรงเรียน ชู อ๋ำ

แผนผังภายในโรงเจก๊น หู อ๋า

4.2 สมาชิกในโรงเรียน

ปัจจุบันสมาชิกในคณะของโรงเรียน ชู อำ มีจำนวนทั้งสิ้น 13 คน แบ่งออกได้เป็น 2 กลุ่ม คือ

1. ผู้ที่สามารถประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ ได้
2. ผู้ที่สมาชิกที่ยังไม่สามารถประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ ได้

ผู้ที่สามารถประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ ได้นั้น มีจำนวนทั้งสิ้น 12 คน จะเป็นสมาชิกหลักที่จะต้องประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ ซึ่งสมาชิกเหล่านี้จะเป็นผู้ประกอบพิธีหลักของโรงเรียน หน้าที่ในการทำพิธีของสมาชิกเหล่านี้จะไม่แน่นอน โดยสมาชิกเหล่านี้สามารถที่จะทำหน้าที่ทั้งในด้านการสวดและเล่นเครื่องดนตรีประกอบในพิธีกรรมได้ ในกลุ่มที่มีทั้งสมาชิกที่ยังคงทำหน้าที่ในการประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนอยู่มีจำนวน 10 คน และสมาชิกที่ไม่ได้ทำหน้าที่ในการประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนแล้วแต่ต้องไปทำหน้าที่ในการบริหารงานศาลเจ้า เจ้าแม่กวนอิม จำนวน 2 คน ซึ่งสมาชิกเหล่านี้เป็นตัวแทนของโรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือกจากสมาชิกของศาลเจ้าแม่กวนอิมอีกที ให้ไปช่วยงานบริหารศาลเจ้าแม่กวนอิม เนื่องจากโรงเรียน ชู อำ ได้รับการคัดเลือกให้เป็นโรงเรียนที่มีการบริหารที่ดี ในด้านความเป็นระเบียบเรียบร้อย และเป็นสัดส่วน มีความเหมาะสมที่จะได้รับการคัดเลือกให้รับผิดชอบดูแลศาลเจ้าแม่กวนอิมแห่งนี้

ผู้ที่เป็นสมาชิกที่ยังไม่สามารถประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ ได้ ซึ่งสมาชิกในกลุ่มนี้ ได้แก่ สมาชิกที่ยังเป็นเด็กที่ยังไม่สามารถสวดมนต์ประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ ได้ ซึ่งมีจำนวน 1 คน

4.2.1 การรับสมาชิกในโรงเรียน

การรับสมาชิกในโรงเรียนนั้น แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. มีคนพาเข้ามาตั้งแต่เด็ก
2. สมัครใจเข้ามาเอง

สมาชิกโรงเรียนที่มีคนพาเข้ามาตั้งแต่เด็กนั้น ส่วนมากจะมาจากครอบครัวที่มีปัญหา เช่น แม่เสียชีวิต หรือเป็นเด็กที่พ่อแม่ไม่ต้องการ โดยจะมีคนแนะนำมา ในกรณีที่เด็กเล็กที่เข้ามาเป็นสมาชิกตั้งแต่ยังเป็นทารกอยู่นั้น ต้องได้รับความยินยอมจากพ่อแม่ของเด็กก่อน หลังจากนั้นจะนำมาเลี้ยงดูในโรงเรียนโดยไม่ให้พ่อแม่ของเด็กรู้ ที่อยู่ของเด็ก เพื่อป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นภายหลังได้

สมาชิกในกลุ่มที่ 2 ที่สมัครใจเข้ามาเองนั้น ส่วนมากจะเป็นบุคคลที่มีความศรัทธาในเจ้าแม่กวนอิม และชอบที่จะอยู่อย่างสันโดษ มาขอสมัครเข้ามาเป็นสมาชิกในโรงเรียนโดยจะต้องปฏิบัติตามทุกอย่างให้เหมือนกับสมาชิกของโรงเรียนทุกคน ในกลุ่มนี้นั้นจะพบได้น้อยมาก ซึ่งมีสมาชิกที่เข้ามาโดยวิธีนี้นั้นปัจจุบันได้ออกไปหมดแล้ว

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าสมาชิกทุกคนที่อยู่ในโรงเจแห่งนี้ จะอยู่ด้วยความสมัครใจ เมื่อไม่
อยากเป็นสมาชิกแล้ว ก็สามารถลาออกได้ และเมื่อพร้อมที่จะกลับมาเข้าเป็นสมาชิกใหม่ก็สามารถ
ทำได้เช่นกัน ลักษณะของสมาชิกในโรงเจนี้นั้นจะต้องเป็นผู้หญิงเท่านั้น ซึ่งคนที่จะมาเป็นผู้
ประกอบพิธีกรรมได้นั้น จะต้องเป็นสมาชิกที่ยังไม่ได้แต่งงาน คือเป็นพรหมจรรย์ เท่านั้น ซึ่งเรา
เรียกผู้ประกอบพิธีกรรมนี้ได้ว่า ไจ้ ส่วนสมาชิกที่แต่งงานแล้วนั้นมาช่วยงานอื่น ๆ ทั่วไปของโรง
เจได้ แต่จะมาเป็นผู้ประกอบพิธีกรรมของโรงเจไม่ได้ในสมัยก่อนสมาชิกทุกคนจะต้องกินเจ โดยจะ
ต้องปฏิบัติตามต่อน้ำเจ้าแม่กวนอิมที่จะทานเจไปตลอด แต่ในปัจจุบันการกินเจนั้นจะขึ้นอยู่กับ
ความสมัครใจของสมาชิกแต่ละคนที่จะกินเจหรือไม่ สมาชิกทุกคนอยู่ร่วมกันเป็นเหมือนครอบครัว
กัน พักอาศัยอยู่ในโรงเจเป็นเหมือนบ้านของตน

การรับสมาชิกใหม่แบบมีคนพาเข้ามาตั้งแต่ยังเป็นเด็กนั้น จะมอบหน้าที่ให้สมาชิกเก่า
คนใดคนหนึ่งเป็นผู้รับผิดชอบ โดยสมาชิกหนึ่งคนมีหน้าที่ดูแลเด็กหนึ่งคน โดยจะถือว่าผู้ดูแลเด็ก
คนนั้นเป็นอาจารย์ของเด็ก การคัดเลือกว่าใครที่สามารถทำหน้าที่เป็นอาจารย์ได้นั้น จะใช้วิธีการ
เสี่ยงทายจากเจ้าแม่กวนอิมว่าสมาชิกคนนั้นสามารถมีลูกศิษย์ได้แล้วหรือยัง

ฉะนั้น อาจารย์คนนั้นจะต้องทำหน้าที่ดูแล สั่งสอน และถ่ายทอดการประกอบพิธีกรรม
ต่าง ๆ การสวดมนต์ ตลอดจนการปฏิบัติงานต่าง ๆ ในโรงเจ ให้แก่ลูกศิษย์ของตน

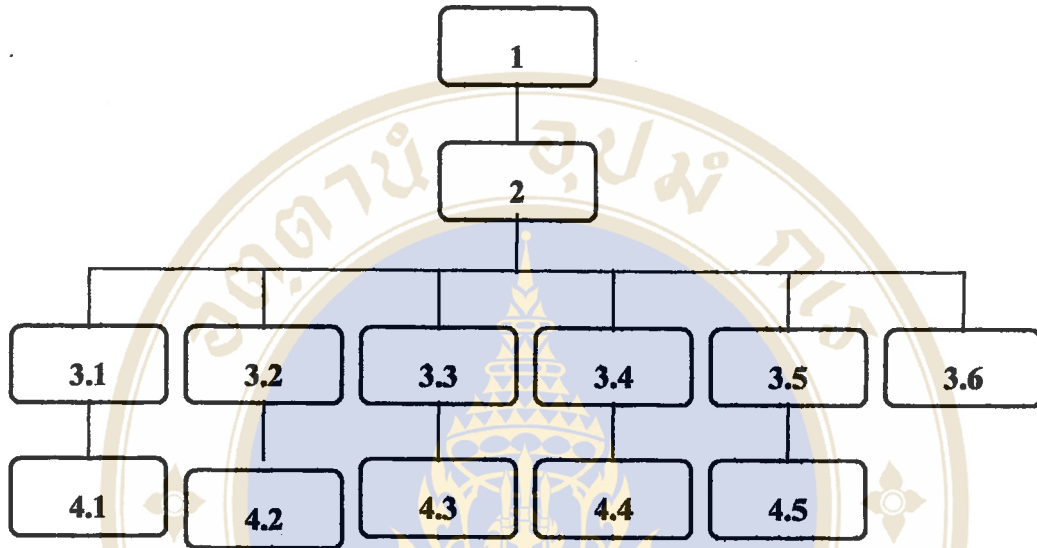
รายชื่อผู้ประกอบพิธีกรรมของโรงเจคิน ชู อำ

1. นางสาวมนทิพย์ วิวัฒนพงศ์ศักดิ์
2. นางสาวพรทิพย์ แซ่จ้อง
3. นางสาวจันทร์เพ็ญ แซ่ตั้ง
4. นางสาววิไล แซ่ตั้ง
5. นางสาวมาลี แซ่เมี่ยว
6. นางสาววิหรี แซ่ตั้ง
7. นางสาวนิภาวรรณ ศิริโสภารักษ์
8. นางสาวสุพัตรา แซ่เมี่ยว
9. นางสาวปริศนา แซ่เมี่ยว
10. นางสาวน้ำผึ้ง แซ่เมี่ยว
11. นางสาวจรรววรรณ แซ่เมี่ยว
12. นางสาวสกุลรัตน์ แซ่เมี่ยว

ปัจจุบันนางสาวจันทร์เพ็ญ แซ่ตั้ง กับ นางสาววิไล แซ่ตั้ง ได้ทำหน้าที่ในการบริหารงาน

ศาลเจ้าแม่กวนอิม

แผนผังลำดับขั้นผู้สืบทอดการประกอบพิธีงเด็กของโรงเรียน ชู อำ

หมายเหตุ แผนภูมินี้เป็นแผนภูมิแสดงรายชื่อเรียงตามลำดับขั้นของสมาชิกตั้งแต่วันที่ 1 จนถึงวันที่ 4 โดยแบ่งสายของการถ่ายทอดในแต่ละรุ่น และในแต่ละรุ่นเรียงลำดับอายุจากมากไปหาน้อยดังนี้

1. แทน จิน เียนยนิ
2. แทน นางสาวนทิพย์ วิวัฒนพงศ์ศักดิ์
- 3.1 แทน นางสาวพรทิพย์ แซ่จ้อง
- 3.2 แทน นางสาวจันทร์เพ็ญ แซ่ตั้ง
- 3.3 แทน นางสาววิไล แซ่ตั้ง
- 3.4 แทน นางสาวมาลี แซ่เมียว
- 3.5 แทน นางสาววิพาริ แซ่ตั้ง
- 3.6 แทน นางสาวนิภาวรรณ ศิริโสภารักษ์
- 4.1 แทน นางสาวสุพัตรา แซ่เมียว
- 4.2 แทน นางสาวปริศนา แซ่เมียว
- 4.3 แทน นางสาวน้ำผึ้ง แซ่เมียว
- 4.4 แทน นางสาวจรรววรรณ แซ่เมียว
- 4.5 แทน นางสาวสกุลรัตน์ แซ่เมียว

สมาชิกในลำดับที่ 4 ทุกคนจะใช้แซ่เดียวกันหมดนั่นคือ แซ่เมียว ซึ่งจะหมายถึงการอยู่
ร่วมเย็นเป็นสุขมีสุขภาพ ร่างกายที่แข็งแรง

4.2.2 หน้าที่ของสมาชิกในโรงเจ

สมาชิกในโรงเจจะมีกิจวัตรประจำวันที่ทำทุกวันเหมือนกันหมดทุกคน คือ

1. สวดมนต์ในตอนเช้า เวลา 7.00น.
2. สวดมนต์ในตอนเย็น เวลา 16.00 น.

ส่วนหน้าที่อื่นๆ ในโรงเจนั้น ทุกคนจะต้องช่วยกันทำ โดยไม่ได้แบ่งหน้าที่กันว่าแต่ละ
คนจะต้องทำอะไรบ้าง งานในโรงเจนั้นได้แก่

1. งานพับกระดาษเงินกระดาษทอง
2. งานสวดมนต์ในพิธีกรรมต่าง ๆ ทั้งในโรงเจ และนอกโรงเจ
3. งานทั่วไปของโรงเจ อาทิเช่น ทำอาหารเลี้ยงสมาชิก ทำความสะอาดโรงเจ
4. จัดเตรียมของที่จำเป็นต้องใช้ในพิธีกรรมต่าง ๆ
5. สอนรุ่นน้องสวดมนต์และทำพิธีกรรมต่าง ๆ

4.2.3 การศึกษาของสมาชิกในโรงเจ

สมาชิกที่เข้ามาในโรงเจอาจจะไม่ได้รับการศึกษาตามระบบของกระทรวงศึกษาธิการ
แต่จะเป็นในรูปของอาจารย์จากที่อื่นมาสอนหนังสือ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นอาสาสมัคร จะมาสอน
หนังสือให้แก่สมาชิกในโรงเจ โดยส่วนมากจะเป็นการสอนภาษาจีน เนื่องจากในบทสวดมนต์บาง
บทนั้นไม่ได้มีภาษาไทยกำกับอยู่ ดังนั้นการเรียนรู้ภาษาจีนจะมีประ โยชน์ต่อผู้ประกอบพิธีกรรมเป็น
อย่างมาก

การถ่ายทอดขั้นตอนและการสวดมนต์ในการประกอบพิธีกรรมให้แก่รุ่นน้องต่อไป
นั้น จะเป็นการเรียนรู้ด้วยตนเองจากประสบการณ์จริง ด้วยการให้สมาชิกรุ่นน้องติดตามรุ่นพี่ไป
การประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ ด้วยเพื่อสังเกตดูขั้นตอนในการประกอบพิธีกรรม และฝึกสวดด้วยการ
ร้องตามรุ่นพี่ในการขณะประกอบพิธีกรรม

4.2.4 บทบาทของสตรีในการประกอบพิธีกรรม

ธรรมเนียมของคนแต่นั้นไม่ค่อยมีพิธีเอิกเกริกมาก จะเน้นพิธีกรรมแบบเรียบง่าย การ
ประกอบพิธีกรรมของจีนแต่นั้น มีทั้งแบบที่มีผู้ประกอบพิธีกรรมที่เป็นผู้หญิง และผู้ประกอบพิธี

กรรมที่เป็นผู้ขาย ซึ่งจะใช้คัมภีร์ในการสวดมนต์เหมือนกัน จึงขึ้นอยู่กับคนทั่วไปว่ามีความศรัทธาทางไหนระหว่างที่มีผู้ประกอบพิธีที่เป็นผู้หญิง หรือผู้ประกอบพิธีที่เป็นผู้ชาย

โรงเจถิ่น ชู อ๋ำ เป็นโรงเจที่มีผู้ประกอบพิธีกรรมที่เป็นผู้หญิง ที่สืบทอดปฏิบัติต่อเนื่องกันมาจากบรรพบุรุษ โดยผู้ประกอบพิธีเหล่านี้จะถือว่าเป็นนักบวชหญิงหรือใจจี ซึ่งจะถือศีลและสำรวมกริยา แต่ไม่ได้โกนหัวบวชหรือแต่งกายในชุดสีขาวเหมือนชีโดยทั่วไป ซึ่งนักบวชหญิงเหล่านี้จะถือว่า การแต่งกายในชุดสีขาว หรือการโกนหัวนั้น เป็นแค่เพียงรูปลักษณะภายนอก ที่ไม่สามารถกำหนดจิตใจได้ ดังนั้นทุกอย่างย่อมเกิดจากภายใน ซึ่งเกิดจากความศรัทธา และบุญบารมีของแต่ละคนว่าจะสามารถรักษาศีล และปฏิบัติธรรมได้มากน้อยแค่ไหน

การแต่งกายของนักบวชหญิง ในสมัยก่อนนั้นจะเป็นชุดแบบจีนแท้ เป็นคอจีนโบราณ ชุดเป็นสี่เหลี่ยมไม่มีลายดอก และหมุดต้องเกลี้ยงววย แต่ในสมัยปัจจุบันการแต่งกายของผู้ประกอบพิธีเปลี่ยนไปไม่เหมือนเดิม โดยจะดัดแปลงให้มีความเป็นสากลมากขึ้นตามยุคสมัย

การสืบทอดการประกอบพิธีของนักบวชหญิงในโรงเจนั้น เนื่องจากผู้ประกอบพิธีต้องไม่แต่งงาน และถือพรหมจรรย์ ดังนั้นการสืบทอดของผู้ประกอบพิธีจะเป็นในรูปแบบการถ่ายทอดความรู้ และการปฏิบัติในพิธีกรรมต่าง ๆ จากอาจารย์สู่ลูกศิษย์ของตน แต่ลูกศิษย์แต่ละคนจะสืบทอดในการเป็นผู้ประกอบพิธีต่อไปหรือไม่ ขึ้นอยู่กับความสมัครใจของแต่ละคน

4.3 บทบาทของโรงเจ

โรงเจถิ่น ชู อ๋ำ เป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ที่เคารพนับถือ และบูชาเจ้าแม่กวนอิม ดังนั้นจึงมีการประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวันสำคัญของเจ้าแม่กวนอิม จึงเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีความเชื่อ และศรัทธาในเจ้าแม่กวนอิมมาเคารพ สักการะ และร่วมพิธีกรรมต่าง ๆ ของโรงเจโดยมีความเชื่อว่าเจ้าแม่กวนอิมนั้นเป็นเทพที่คอยสอดส่องดูแล และคอยช่วยเหลือสรรพสัตว์ทั้งหลาย

งานประจำปีของโรงเจที่เปิดให้คนทั่วไปเข้ามาร่วมทำพิธีได้นั้นมี ทั้งหมด 6 ช่วงด้วยกันตามลำดับดังนี้

1. งานขึ้นบัน ดันปี ตรงกับวันที่ 1 เดือน 1 ตามปฏิทินจีน เป็นการขอพรเจ้าแม่กวนอิมให้ผู้ที่มาร่วมพิธีกรรมนั้นอยู่ร่มเย็นเป็นสุขตลอดทั้งปี สำหรับการประกอบพิธีกรรมนั้นไม่แน่นอนตายตัวจะมีการดูวันว่าเป็นวันดี เหมาะแก่การประกอบพิธี

2. งานวันเกิดเจ้าแม่กวนอิม ตรงกับวันที่ 19 เดือน 2 ตามปฏิทินจีน โดยประกอบพิธีก่อนล่วงหน้าประมาณ 2 วัน

3. งานวันเจ้าแม่กวนอิมบำเพ็ญกุศล ตรงกับวันที่ 19 เดือน 6 ตามปฏิทินจีน โดยจะประกอบพิธีก่อนล่วงหน้าประมาณ 2 วัน

4. งานเทศกาล ตรงกับวันที่ 24 เดือน 7 ตามปฏิทินจีน โดยประกอบพิธีกรรมตรงตามวันทุกปี

5. งานวันเจ้าแม่กวนอิมบรรลุนิพพาน ตรงกับวันที่ 19 เดือน 9 ตามปฏิทินจีน โดยประกอบพิธีก่อนล่วงหน้าประมาณ 2 วัน

6. งานแก้บนปลายปี ตรงกับวันที่ 1 เดือน 12 ตามปฏิทินจีน เป็นการประกอบพิธีขอคุณเจ้าแม่กวนอิมที่ปกป้อง ดูแลและปัดเป่า สิ่งที่ไม่ดีต่างๆให้ผ่านพ้นไป การจัดงานในครั้งนี้ไม่แน่นอนตายตัว จะดูตามวันดี ที่เหมาะแก่การประกอบพิธี

คนที่เข้ามามีส่วนร่วมในพิธีกรรมต่าง ๆ ของโรงเจคิ่น ซู อำ นั้น ส่วนมากเป็นผู้ที่มีความศรัทธาต่อเจ้าแม่กวนอิม และเป็นผู้ที่เคยมาประกอบพิธีในโรงเจนี้อยู่แล้ว หรือรู้จักโรงเจนี้จากการบอกต่อ ๆ กัน ปัจจุบันผู้ที่เข้ามาประกอบพิธีนี้ เป็นคนจีน คนไทยเชื้อสายจีนที่มีอายุอยู่ในวัยกลางคน คือ ช่วงอายุประมาณ 40-50 ปีกว่า นอกจากนี้ยังมีคนรุ่นใหม่ที่ยังคงมีความเชื่อ และความศรัทธาในเจ้าแม่กวนอิมได้ปฏิบัติตามธรรมเนียมพิธีกรรมต่าง ๆ ต่อบรรพบุรุษของตน

4.4 พิธีงเด็กของโรงเจคิ่น ซู อำ

พิธีงเด็กของโรงเจคิ่น ซู อำ เป็นการประกอบพิธีตามธรรมเนียมของชาวจีนแคะ โดยมีธรรมเนียมดังต่อไปนี้ คือ ต้องใส่เสื้อสีขาวหรือสีพื้น ภายใน 7 วัน หรือ 9 วัน นับตั้งแต่วันที่สิ้นบุญ ซึ่งถือว่าเป็นวันแรกของการไว้ทุกข์ ต้องมีการจัดการสวดอภิธรรมทุกคืน และถ้ามีการประกอบพิธีงเด็ก ให้ทำภายใน 7 วัน โดยทำพิธีในวันที่ 6 ส่วนวันที่ 7 ทำพิธีส่งศพ หรือเผา

การประกอบพิธีงเด็กของโรงเจ คิ่น ซู อำ นั้นจะเป็นการประกอบพิธีงเด็กนอกสถานที่ตามงานต่าง ๆ ตามที่เจ้าภาพได้กำหนดไว้ โดยแบ่งการประกอบพิธีออกเป็น 3 แบบ คือ

1. แบบชุดเล็ก
2. แบบชุดกลาง
3. แบบชุดใหญ่

แบบชุดเล็กใช้เวลาในการประกอบพิธีงเด็กครึ่งวัน โดยจะเริ่มทำพิธีตั้งแต่ช่วงบ่ายไปจนถึงกลางคืน การประกอบพิธีในแบบนี้จะใช้นเวลาน้อยกว่าแบบอื่น และมีค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด

แบบชุดกลาง ใช้เวลาในการประกอบพิธีเป็นเวลา 1 วัน การประกอบพิธีกรรมแบบนี้เป็นที่นิยมมากในปัจจุบัน

แบบชุดใหญ่ ใช้เวลาในการประกอบพิธีประมาณ 1 วันครึ่ง การประกอบพิธีแบบนี้ไม่ค่อยได้พบแล้ว เนื่องจากต้องใช้นเวลานาน และมีค่าใช้จ่ายสูง

4.4.1 ลำดับชั้นการประกอบพิธีกรรม

การประกอบพิธีกรรม แบ่งออกได้เป็น 13 ชุดหลัก ดังต่อไปนี้

ชุดที่ 1 โขย ถิ่น เป็นการสวดมนต์เจริญเข้ามาประทับบนโลก เพื่อให้รู้ว่าลูกหลานมาทำพิธีตอบแทนบุญคุณ

ชุดที่ 2 มุก ยุก เป็นการสวดมนต์เจริญดวงวิญญาณมารับรู้ มารับฟังธรรม

ชุดที่ 3 ชั่ง กิน ไข่ จ้ำ เป็นการสวดมนต์โปรดดวงวิญญาณ ให้ไปสู่สุคติ ให้ดวงวิญญาณไม่อาลัยอาวรณ์ต่อทรัพย์สินเงินทอง

ชุดที่ 4 ฉื่อ สิ้น กิ้ว กู้ เป็นการสวดมนต์โปรดดวงวิญญาณ ให้ไปสู่แดนสุชาติ แผ่นบุญให้ผ่อนบาปจากหนักเป็นเบา

ชุดที่ 5 กัว ซิบ หว่อง เป็นการสวดมนต์นำดวงวิญญาณไปรายงานต่อ 10 พยาธรรณ แห่ง จุมนรกในยมโลกรายงานตัวให้ยมทูต พาดวงวิญญาณไปหายมทูต ให้รู้ว่าดวงวิญญาณสิ้นบุญแล้ว ให้ยมทูตปล่อยดวงวิญญาณให้พ้นอเวจี

พิธีเซ่นไหว้บรรพบุรุษ เป็นการสวดมนต์เซ่นไหว้บรรพบุรุษที่ได้ล่วงลับไปแล้ว

ชุดที่ 6 จี๋ สิ้น กิ้ว กู้ เป็นการสวดมนต์โปรดดวงวิญญาณ ให้ไปสู่สุคติแดนแห่งสุชาติ อย่าได้อาลัยอาวรณ์

ชุดที่ 7 หยั่น จ้ำ เป็นการสวดมนต์ส่งสาร (ประกอบด้วยรายชื่อคนตาย รายชื่อลูกหลาน และบทสวดมนต์ทั้งหมดที่ใช้สวดในพิธี) ไปยังสวรรค์

ชุดที่ 8 เจี้ยว ยก ฉื่อ หรือชุดแคนชา เป็นการสวดมนต์ช่วยให้ผู้ตายหลุดพ้นจากแคนชา เนื่องจากก่อนตาย ผู้ตายจะกินยาจำนวนมาก

ชุดที่ 9 ค้า เหลียน ฉื่อ หรือชุดบึงโลหิต เป็นการสวดมนต์ที่ช่วยให้มารดาพ้นจากบึงโลหิต ลำธารเลือด ในกรณีและผู้ตายเป็นผู้หญิง หรือ

ค้ำ กวัน เต็น เป็นการสวดมนต์เปิดประตู 4 ทิศทางเพื่อนำดวงวิญญาณของบิดา ไปสู่แดนสงบสุข ในกรณีที่ผู้ตายเป็นผู้ชาย

ชุดที่ 10 ไข่ เฮียด ผุ่น เป็นการสวดมนต์ให้ลูกหลานกราบไหว้ทดแทนบุญคุณมารดา (บทสวดชุดนี้ใช้สวดในกรณีที่ผู้ตายเป็นผู้หญิง ฉะนั้นบทสวดนี้จะใช้สวดต่อจากการสวดในชุดค้ำ เหลียน ฉื่อ เท่านั้น)

ชุดที่ 11 กัว เจี้ยว เป็นการสวดมนต์นำดวงวิญญาณข้ามสะพานไ่นห่อเกี้ยว มหาสมุทร ทั้ง 7 ไปสู่ทางสวรรค์ หรือ

พิธีสวดกระดาเงินกระดาทอง การสวดมนต์ในชุดนี้เป็นการสวดเพื่อให้ผู้ตายสามารถนำเงินกระดาติดตัวไปใช้ได้ในเมืองผีแทนเงินจริง ๆ ในเมืองมนุษย์ (การสวดในชุดนี้ใช้ในกรณีที่เป็นการประกอบพิธีงเด็กแบบชุดเล็ก แทนชุดกั้ว เขียว)

ชุดที่ 12 ช้าง ผูน เป็นการสวดมนต์สังดวงวิญญาณ

พิธีเผากระดา เป็นการสวดมนต์ให้วิญญาณของผู้ตายได้รับของที่ลูกหลานได้เผาไปให้ และเพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้คนตายอื่นมาแย่งเอาของที่ลูกหลานเผาไปให้ผู้ตายไป

ชุดที่ 13 ช้าง สั้น เป็นการสวดมนต์เชิญพระกลับสู่สวรรค์

การประกอบพิธีงเด็กทั้ง 13 ชุดนี้ ผู้ประกอบพิธีไม่ได้ใช้ทั้ง 13 ชุดในการประกอบพิธีทั้ง 3 แบบ ในแต่ละแบบมีการสวดที่แตกต่างกันไป โดยจะมีการเพิ่มบทสวดมากขึ้น หรือตัดบทสวดบางบทออกไปตามประเภทของพิธีกรรม ดังต่อไปนี้

4.4.1.1 พิธีงเด็กแบบชุดเล็ก

เป็นการทำพิธีที่เริ่มตั้งแต่เวลา 13.00-22.00 น. ในการสวดมนต์ประกอบพิธีงเด็กนั้น ไม่ได้ใช้บทสวดหมดทั้ง 13 ชุด เนื่องจากเวลาที่ใช้ในการประกอบพิธีมีน้อย จึงมีการตัดบทสวดบางบทออกไป เพื่อให้พิธีกรรมดำเนินไปตามเวลาที่ได้กำหนดไว้ ตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

ชุดที่ 1 ไชย ถิ่น เป็นการสวดมนต์เชิญเจ้ามาประทับบนโลก เพื่อให้รู้ว่าลูกหลานมาทำพิธีตอบแทนบุญคุณ

ชุดที่ 2 มุก ยุก เป็นการสวดมนต์เชิญดวงวิญญาณมารับรู้ มารับฟังธรรม

ชุดที่ 3 ช้าง กิน ไข่ ช้ำ เป็นการสวดมนต์โปรดดวงวิญญาณ ให้ไปสู่สุคติ ให้ดวงวิญญาณไม่อาลัยอาวรณ์ต่อทรัพย์สินเงินทอง หรือ

ชุดที่ 4 ลือ สั้น กั้ว ถู เป็นการสวดมนต์โปรดดวงวิญญาณ ให้ไปสู่แดนสุขาวดี แผ่บุญให้ผ่อนบาปจากหนักเป็นเบา

ชุดที่ 5 กั้ว ชิบ หว่อง เป็นการสวดมนต์นำดวงวิญญาณไปรายงานต่อ 10 พยาธรรม แห่งขุมนรกในยมโลกรายงานตัวให้ยมทูต พาดวงวิญญาณไปหายมทูต ให้รู้ว่าดวงวิญญาณสิ้นบุญแล้วให้ยมทูตปล่อยดวงวิญญาณให้พ้นอเวจี

พิธีเซ่นไหว้บรรพบุรุษ เป็นการสวดมนต์เซ่นไหว้บรรพบุรุษที่ได้ล่วงลับไปแล้ว

เสร็จพิธีช่วงเช้า

ชุดที่ 6 จี สั้น กั้ว ถู เป็นการสวดมนต์โปรดดวงวิญญาณ ให้ไปสู่สุคติแดนแห่งสุขาวดีอย่าได้อาลัยอาวรณ์

ชุดที่ 8 เจียว ยก ซื่อ หรือชุดแคนยา เป็นการสวดมนต์ช่วยให้ผู้ตายหลุดพ้นจากแคนยาเนื่องจากก่อนตาย ผู้ตายจะกินยาจำนวนมาก

ชุดที่ 9 ต้า เหลียน ฉือ หรือชุดบั้งโลหิต เป็นการสวดมนต์ที่ช่วยให้มารดา
พ้นจากบั้งโลหิต ลำธารเลือด ในกรณีที่ผู้ตายเป็นผู้หญิง หรือ

ต้า กวัน เต็น เป็นการสวดมนต์เปิดประตู 4 ทิศทางเพื่อนำดวงวิญญาณของบิดา
ไปสู่แดนสงบสุข ในกรณีที่ผู้ตายเป็นผู้ชาย

ชุดที่ 10 ไป๋ เอียด ผุ่น เป็นการสวดมนต์ให้ลูกหลานกราบไหว้ทดแทนบุญ
คุณมารดา (บทสวดชุดนี้ใช้สวดในกรณีที่ผู้ตายเป็นผู้หญิง ฉะนั้นบทสวดนี้จะใช้สวดต่อจากการ
สวดในชุดต้า เหลียน ฉือ เท่านั้น)

ชุดที่ 11 พิธีสวดกระคายเงินกระคายทอง การสวดมนต์ในชุดนี้เป็นการ
สวดเพื่อให้ผู้ตายสามารถนำเงินกระคายติดตัวไปใช้ได้ในเมืองผีแทนเงินจริง ๆ ในเมืองมนุษย์

ชุดที่ 12 ชั่ง ผุ่น เป็นการสวดมนต์ส่งดวงวิญญาณ
พิธีเผากระคาย เป็นการสวดมนต์ให้วิญญาณของผู้ตายได้รับของที่ลูกหลานได้เผาไปให้
และเพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้คนตายอื่นมาแย่งเอาของที่ลูกหลานเผาไปให้ผู้ตายไป

ชุดที่ 13 ชั่ง สิ้น เป็นการสวดมนต์เชิญพระกลับสู่สวรรค์
เสร็จพิธีช่วงสุดท้าย

ลำดับขั้นตอนในการประกอบพิธีกรรมในแต่ละครั้งจะไม่แน่นอน สามารถเลือกปรับ
เปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมของสถานที่ในการประกอบพิธีและเวลาที่กำหนดไว้ แต่การประกอบ
พิธีในชุดที่ 1 ชุดไชย ถิ่น (เชิญเจ้ามาประทับ) และชุดที่ 2 ชุดนุก ยุก (เชิญดวงวิญญาณมารับรู้ รับฟัง
ธรรม) จะต้องมีเสมอทุกครั้ง ในการสวดมนต์ชุดที่ 3 ชุดชั่ง กิน ไป๋ จ้า (โปรดดวงวิญญาณให้ไปสู่
สุคติ) และชุดที่ 4 ชุดฉือ สิ้น กี้ว กู้ (โปรดดวงวิญญาณให้ไปสู่แดนสุขาวดี) นั้น สามารถเลือกมา
เพียงแต่ 1 ชุดได้ ในการสวดมนต์ชุดที่ 3 นั้น เป็นการยื่นสวดมนต์หน้าพระ ดังนั้นถ้าหากสถานที่ ที่
ใช้ในการประกอบพิธีมีพื้นที่ขนาดเล็ก ใจก็จะเลือกการประกอบพิธีในชุดที่ 3 นี้แทนการประกอบ
พิธีในชุดที่ 4 เนื่องจากในชุดที่ 4 นั้นเป็นการเดินสวดมนต์ ซึ่งต้องใช้พื้นที่ในการประกอบพิธีมาก
กว่าการประกอบพิธีในชุดที่ 3

4.4.1.2 พิธีกรรมแบบชุดกลาง

เป็นการทำพิธีที่เริ่มตั้งแต่เวลา 9.00-22.00 น. มีลำดับขั้นตอนการประกอบพิธีกรรมตาม
ลำดับทั้ง 13 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 โขย ถิ่น เป็นการสวดมนต์เชิญเจ้ามาประทับบนโลก เพื่อให้รู้ว่าลูกหลานมาทำพิธีตอบแทนบุญคุณ

ชุดที่ 2 มุก ยุก เป็นการสวดมนต์เชิญดวงวิญญาณมารับรู้ มารับฟังธรรม

ชุดที่ 3 ช้าง กิน ไข่ ชำ เป็นการสวดมนต์โปรดดวงวิญญาณ ให้ไปสู่สุคติ ให้ดวงวิญญาณไม่อาลัยอาวรณ์ต่อทรัพย์สินเงินทอง

เสร็จพิธีในช่วงเช้า

ชุดที่ 4 นือ สิ้น กิ้ว กู้ เป็นการสวดมนต์โปรดดวงวิญญาณ ให้ไปสู่แดนสุชาติ แผ่นดินให้ผ่อนบ่าจากหนักเป็นเบา

ชุดที่ 5 กัว ชีบ ห่วง เป็นการสวดมนต์นำดวงวิญญาณไปรายงานต่อ 10 พยาธรรม แห่ง จุมนรกในยมโลกรายงานตัวให้ยมทูต พาดวงวิญญาณไปหายมทูต ให้รู้ว่าดวงวิญญาณสิ้นบุญแล้ว ให้ยมทูตปล่อยดวงวิญญาณให้พ้นอเวจี

พิธีเช่นไหว้บรรพบุรุษ เป็นการสวดมนต์เช่นไหว้บรรพบุรุษที่ได้ล่วงลับไปแล้ว

เสร็จพิธีในช่วงบ่าย

ชุดที่ 6 จี่ สิ้น กิ้ว กู้ เป็นการสวดมนต์โปรดดวงวิญญาณ ให้ไปสู่สุคติแดนแห่งสุชาติ อย่าได้อาลัยอาวรณ์

ชุดที่ 7 หย่น ชำ เป็นการสวดมนต์ส่งสาร (ประกอบด้วยรายชื่อคนตาย รายชื่อลูกหลาน และบทสวดมนต์ทั้งหมดที่ใช้สวดในพิธี) ไปยังสวรรค์

ชุดที่ 8 เจี้ยว ยก ซือ หรือชุดแคนยา เป็นการสวดมนต์ช่วยให้ผู้ตายหลุดพ้นจากแคนยา เนื่องจากก่อนตาย ผู้ตายจะกินยาจำนวนมาก

ชุดที่ 9 ด้า เหลียน นือ หรือชุดบึงโลหิต เป็นการสวดมนต์ที่ช่วยให้มารดาพ้นจากบึงโลหิต ลำธารเลือด ในกรณีและผู้ตายเป็นผู้หญิง หรือ

ด้า กวัน เต็น เป็นการสวดมนต์เปิดประตู 4 ทิศทางเพื่อนำดวงวิญญาณของบิดา ไปสู่แดนสงบสุข ในกรณีและผู้ตายเป็นผู้ชาย

ชุดที่ 10 ไข่ เอียด ผุ่น เป็นการสวดมนต์ให้ลูกหลานกราบไหว้ทดแทนบุญคุณมารดา (บทสวดชุดนี้ใช้สวดในกรณีที่ผู้ตายเป็นผู้หญิง ฉะนั้นบทสวดนี้จะใช้สวดต่อจากการสวดในชุดด้า เหลียน นือ เท่านั้น)

ชุดที่ 11 กัว เจี้ยว เป็นการสวดมนต์นำดวงวิญญาณข้ามสะพานไนห่อเกี้ย มหาสมุทร ทั้ง 7 ไปสู่ทางสวรรค์

ชุดที่ 12 ช้าง ผุ่น เป็นการสวดมนต์ส่งดวงวิญญาณ

พิธีเผากระดาษ เป็นการสวดมนต์ให้วิญญาณของผู้ตายได้รับของที่ลูกหลานได้เผาไปให้ และเพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้คนตายอื่นมาแย่งเอาของที่ลูกหลานเผาไปให้ผู้ตายไป

ชุดที่ 13 ชั่ง สั้น เป็นการสวดมนต์เชิญพระกลับสู่สวรรค์
เสร็จพิธีในช่วงสุดท้าย

4.1.1.3 พิธีกึ่งเด็กแบบชุดใหญ่

ใช้เวลาในการประกอบพิธีทั้งสิ้น 1 วันครึ่ง ในวันที่ 1 ของการประกอบพิธีจะใช้เวลาครึ่งวันบ่าย และในวันที่ 2 ของการประกอบพิธีใช้เวลา 1 วันเต็ม การประกอบพิธีกึ่งเด็กแบบชุดใหญ่จะเรียงลำดับที่ต่างไปจากลำดับขั้นตอนหลักของการสวดดังนี้

วันที่ 1 เริ่มตั้งแต่เวลา 13.00-22.00น. ประกอบด้วย

ชุดที่ 1 โขย ถิ่น เป็นการสวดมนต์เชิญเจ้ามาประทับบนโลก เพื่อให้รู้ว่าลูกหลานมาทำพิธีตอบแทนบุญคุณ

ชุดที่ 2 มุก ยุก เป็นการสวดมนต์เชิญดวงวิญญาณมารับรู้ มารับฟังธรรม

ชุดที่ 3 ชั่ง กิน ไข่ จ้ำ เป็นการสวดมนต์โปรดดวงวิญญาณ ให้ไปสู่สุคติ ให้ดวงวิญญาณไม่อาลัยอาวรณ์ต่อทรัพย์สินเงินทอง

ชุดที่ 4 ฉือ สั้น กิ้ว ถู เป็นการสวดมนต์โปรดดวงวิญญาณ ให้ไปสู่แดนสุขาวดี แผ่นดินให้ผ่อนบ่าจากหนักเป็นเบา

เสร็จพิธีในช่วงบ่าย

ชุดที่ 6 จั้ง สั้น กิ้ว ถู เป็นการสวดมนต์โปรดดวงวิญญาณ ให้ไปสู่สุคติแดนแห่งสุขาวดี อย่าได้อาลัยอาวรณ์

ชุดออนก้ง เป็นชุดที่สวดเพื่อบอกให้เจ้ารับรู้ว่าจะเชิญเจ้าจากสวรรค์มาประทับอยู่อีกวัน

ชุดที่ 7 หยั่น จ้ำ เป็นการสวดมนต์ส่งสาร (ประกอบด้วยรายชื่อคนตาย รายชื่อลูกหลาน และบทสวดมนต์ทั้งหมดที่ใช้สวดในพิธี) ไปยังสวรรค์

ชุดที่ 9 ต้า เหลียน ฉือ ต้า เหลียน ฉือ หรือชุดบึงโลหิต เป็นการสวดมนต์ที่ช่วยให้มารดาพ้นจากบึงโลหิต ถ้าธารเลือด ในกรณีที่ผู้ตายเป็นผู้หญิง หรือ

ต้า กวัน เต็น เป็นการสวดมนต์เปิดประตู 4 ทิศทางเพื่อนำดวงวิญญาณของบิดาไปสู่แดนสงบสุข ในกรณีที่ผู้ตายเป็นผู้ชาย

ชุดที่ 10 ไข่ เฮียด ผุ่น เป็นการสวดมนต์ให้ลูกหลานกราบไหว้ทดแทนบุญคุณมารดา (บทสวดชุดนี้ใช้สวดในกรณีที่ผู้ตายเป็นผู้หญิง ฉะนั้นบทสวดนี้จะใช้สวดต่อจากการสวดต้าเหลียน ฉือ เท่านั้น)

เสร็จพิธีในวันที่ 1

วันที่ 2 เริ่มตั้งแต่เวลา 7.30-22.00 น. ประกอบด้วย

ทำวัตรเช้า

ชุดเจี๊ยก ฟุต เป็นการสวดมนต์รับเจ้าชุดใหญ่

ชุดหย่องพิน ออนพิน เป็นการสวดมนต์แผ่บุญกุศลให้แก่เจ้าที่เจ้าทาง

เสร็จพิธีในช่วงเช้า

ชุดโป๊ เชียน ฟุต เป็นการสวดมนต์ต่อเจ้าแม่กวนอิม และพระอรหันต์พันองค์ เพื่อให้ท่านมารับรู้ในพิธีกรรม และให้ท่านมาโปรดดวงวิญญาณผู้ล่วงลับไปแล้ว

พิธีเซ่นไหว้บรรพบุรุษ เป็นการสวดมนต์เซ่นไหว้บรรพบุรุษที่ได้ล่วงลับไปแล้ว

ชุดทุ๊ ฎ เป็นการสวดในพิธีเทกระจาด เป็นพิธีที่นำของใช้ของผู้ตายมาประกอบพิธีกรรม เมื่อเสร็จพิธีแล้วจะนำของใช้ต่าง ๆ ของผู้ตายไปแจกให้ลูกหลานและคนยากจน

เสร็จพิธีในช่วงบ่าย

ชุดที่ 5 กั้ว ชิบ หว่อง เป็นการสวดมนต์นำดวงวิญญาณไปรายงานต่อ 10 พยาธรรมแห่งขุมนรกในยมโลกรายงานตัวให้ยมทูต พาดวงวิญญาณไปหามงูต ให้รู้ว่าคุณวิญญาณสิ้นบุญแล้ว ให้ยมทูตปล่อยดวงวิญญาณให้พ้นเวจี

ชุดโป๊ เชียน ฟุต เป็นการสวดมนต์ต่อเจ้าแม่กวนอิม และพระอรหันต์พันองค์ เพื่อให้ท่านมารับรู้ในพิธีกรรม และให้ท่านมาโปรดดวงวิญญาณผู้ล่วงลับไปแล้ว

สวดแผ่บุญกรวดน้ำหน้าศพ

ชุดคอย กวง เป็นการสวดที่แผ่บุญกุศลให้แก่ทุกคนที่มาร่วมประกอบพิธีกรรม และวิญญาณผู้ล่วงลับไปแล้ว

ชุดที่ 8 เจี้ยว ยก ซือ หรือชุดแคนยา เป็นการสวดมนต์ช่วยให้ผู้ตายหลุดพ้นจากแดนยา เนื่องจากก่อนตาย ผู้ตายจะกินยาจำนวนมาก

ชุดที่ 11 กั้ว เจี้ยว เป็นการสวดมนต์นำดวงวิญญาณข้ามสะพานไนห่อเกีย มหาสมุทรทั้ง 7 ไปสู่ทางสวรรค์

ชุดที่ 12 ชุ้ง ผุ่น เป็นการสวดมนต์ส่งดวงวิญญาณ

พิธีเผากระดาษ เป็นการสวดมนต์ให้วิญญาณของผู้ตายได้รับของที่ลูกหลานได้เผาไปให้ และเพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้คนตายอื่นมาแย่งเอาของที่ลูกหลานเผาไปให้ผู้ตายไป

ชุดที่ 13 ชุ้ง สิ้น เป็นการสวดมนต์เชิญพระกลับสู่สวรรค์

เสร็จพิธีในช่วงสุดท้าย

การประกอบพิธีกึ่งเด็กแบบชุดใหญ่นั้น ใช้บทสวดมนต์ทั้ง 13 ชุดหลัก แต่จะมีการเรียงลำดับขั้นตอนที่แตกต่างไป โดยมีบทสวดมนต์ชุดอื่นเพิ่มเข้ามาในการประกอบพิธีมากขึ้น ตามความเหมาะสมของเวลา

ภาพแสดงการจัดฉากและตำแหน่งการยืนในการประกอบพิธีงเด็ก

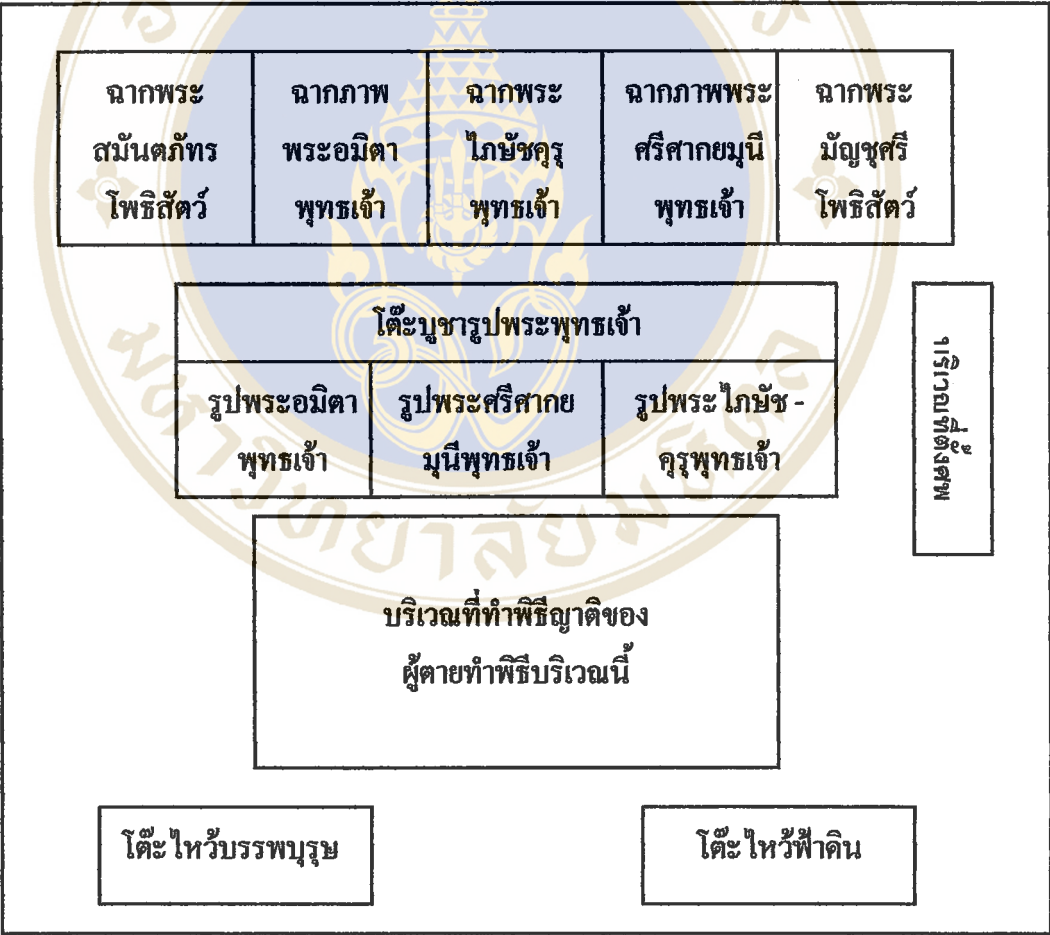

ภาพแสดงตำแหน่งของผู้ประกอบพิธีและนักดนตรี

4.4.2 ลำดับขั้นตอนการจัดโรงพิธีในการประกอบพิธีงศ์เด็ก

ทางโรงเรียนสามารถจัดเตรียมของใช้ในการประกอบพิธี รวมทั้งของไหว้ต่างๆ ให้ได้ตามความต้องการของทางเจ้าภาพ ในกรณีที่เจ้าภาพที่ความต้องการให้ทางโรงเรียนจัดเตรียมข้าวของให้ นั้น ทางโรงเรียนต้องใช้เวลาในการเตรียมตัวอย่างน้อย 1 วัน แต่ถ้าทางเจ้าภาพสามารถจัดเตรียมข้าวของเองได้นั้น ทางโรงเรียนก็สามารถไปประกอบพิธีให้ได้ทันที

แผนภูมิการจัดโรงพิธี

ในการจัดสถานที่เพื่อใช้ประกอบพิธีงศ์เด็กนั้น เมื่อมาถึงสถานที่ไม่ว่าจะเป็นที่วัดหรือที่บ้านเจ้าภาพก็ตาม คณะผู้ประกอบพิธีต้องเตรียมสถานที่ดังนี้

จัดฉากรูปเทพเจ้าศักดิ์สิทธิ์ด้านในสุดเรียงตามลำดับดังนี้ พระสมันตภัทร โพธิสัตว์ พระอมิตาพุทธเจ้า พระ โกยัชครูพระพุทธรเจ้า พระศักยมุนีพุทธเจ้า พระมัญจุศรีโพธิสัตว์

โต๊ะพิธี และเบาะรองนั่งสำหรับผู้ประกอบพิธี

โต๊ะไหว้ฟ้าดิน โดยตั้งโต๊ะกลางแจ้งหันหน้าออกไปหน้าวัด โดยผู้ประกอบพิธีจะเผากระดาษเพื่อเป็นการขออนุญาตให้วิญญาณผ่านเข้ามาร่วมพิธีได้ ประกอบด้วย โต๊ะบูชาบรรพบุรุษ ในการจัดตั้งโต๊ะขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของสถานที่

ภาพแสดงโต๊ะไหว้ฟ้าดิน

4.4.3 ลำดับขั้นตอนการประกอบพิธีในแต่ละชุด

ขั้นตอนในการประกอบพิธีงเต็ก มีลำดับขั้นตอนบางขั้นตอนที่ต้องปฏิบัติทุกครั้ง และงานขั้นตอนที่สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความต้องการของเจ้าภาพ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้นำขั้นตอนการประกอบพิธีกรรมในพิธีหลัก ๆ ในแต่ละชุดเรียงลำดับได้ดังนี้

ลำดับขั้นตอนในการทำพิธี	ขั้นตอนในการประกอบพิธี
เริ่มพิธี	-นักดนตรีตีกลองบอกสัญญาณการเริ่มพิธี -เจ้าภาพจุดธูปไหว้พระรัตนตรัย -ไหว้ฟ้าดิน ไหว้บรรพบุรุษ และไหว้หน้าศพ ตามลำดับ โดยในแต่ละที่ต้องใช้ธูป 3 ดอก ยกเว้นการไหว้หน้าศพ ใช้ธูปดอกเดียว
ชุดที่ 1	-ใจ้ยืนสวดมนต์ประกอบพิธีหน้าโต๊ะพิธี หลังเสร็จการสวดมนต์ในชุดนี้แล้ว มีการทำพิธีชุดกระสอบที่ลูกหลานใช้ใส่ในพิธี ก่อนทำพิธีเชิญดวงวิญญาณมาร่วมในพิธีกรรม

ลำดับขั้นตอนในการทำพิธี	ขั้นตอนในการประกอบพิธี
ชุดที่ 2	- ใจจี้ยืนสวดมนต์หน้าโต๊ะพิธี - การประกอบพิธีในชุดนี้ มีการโยนเปลือกหอยหรือไม่ ขึ้นเค้า เพื่อดูว่าวิญญาณของผู้ตายได้มาร่วมในพิธีนี้แล้วหรือยัง ถ้าเปลือกหอย หรือไม้ขึ้นเค้า คว่าอันหงายอันแสดงว่าวิญญาณได้มาร่วมพิธีแล้ว - หลังการประกอบพิธีนี้จะถวายอาหารและกรวดน้ำแต่ผู้ล่องลับ
ชุดที่ 3	- ใจจี้ยืนสวดมนต์หน้าแท่นพิธี เพื่อโปรดดวงวิญญาณให้ไปสู่สุคติไม่อาลัยอาวรณ์
ชุดที่ 4	- ประกอบพิธีเชิญดวงวิญญาณล้างหน้า อาบน้ำ โดยในระหว่างการสวดจะมีการเปลี่ยนเสื้อผ้าผู้ตาย นำเอาเสื้อผ้ากระดาษาไปเผา แล้วใส่เสื้อผ้าจริง ๆ ของผู้ตาย ลงในโคมวิญญาณ เพื่อให้ดวงวิญญาณสะอาดก่อนฟังการสวดมนต์ในพิธี - หลังจากใส่เสื้อผ้าของผู้ตายลงในโคมวิญญาณเรียบร้อยแล้ว ใจจี้จะแกว่งโคมวิญญาณไปรอบ ๆ เพื่อเป็นการเรียกวิญญาณผู้ตายให้มาในโคมวิญญาณ และให้ลูกหลานรับรู้ว่าจะมีการเรียกวิญญาณผู้ตายลงมาในโคมวิญญาณ
ชุดที่ 5	- ใจจี้สวดมนต์เอ่ยนาม 10 พญาธรรม เพื่อนำดวงวิญญาณไปรายงานต่อ 10 พญาธรรม โดยมีเครื่องบรรณาการไปถวาย 10 พญาธรรมตามธรรมเนียม
หลังเสร็จชุดที่ 5 มีพิธีเซ่นบรรพบุรุษ	- มีการจัดอาหารเพื่อเซ่นไหว้บรรพบุรุษ ในพิธีนี้ลูกหลานต้องถอดชุดกระสอบออก เพราะเป็นการขอพรจากบรรพบุรุษ จะไม่ให้ชุดไว้ทุกข์

ลำดับขั้นตอนในการทำพิธี	ขั้นตอนในการประกอบพิธี
ชุดที่ 6	- ใจีสวดมนต์หน้าโต๊ะพิธี ให้วิญญาณได้ฟังเทศน์ ให้วิญญาณหมดห่วงไม่อาลัยอาวรณ์ต่อทางโลกมนุษย์
ชุดที่ 7	- ใจีสวดมนต์พาภูทอกหลานเดินตามเป็นวงกลม เพื่อแสดงถึงความสามัคคีกลมเกลียว - ลูกหลานต้องถืออุปกรณ์ในการประกอบพิธีดังนี้ 1. ลูกชายคนโต ถือกระถางรูป 2. ลูกชายคนที่สอง ถือโคมวิญญาณ 3. ลูกหลานลำดับต่อมาถือรูป 4. หลานคนสุดท้ายถือ นกกระดาศเพื่อนำสารไปรายงานยังสวรรค์ - ในการถือกระถางรูป ถ้าไม่มีลูกชายเลย มีแต่ลูกสาวก็ให้ลูกสาวถือได้ หรือถ้าในกรณีที่ไม่มีลูก ก็ให้น้องหลาน หรือคนอื่นมาถือด้วยความสมัครใจได้ เพื่อเป็นบุญกุศลต่อชีวิต และครอบครัวของผู้นั้น
ชุดที่ 8	- ใจีสวดมนต์เพื่อช่วยให้ผู้ตายหลุดพ้นจากแดนยา ตามความเชื่อที่ว่าก่อนตาย ผู้ตายนั้นกินยาจำนวนมาก เป็นการสวดให้เจ้าแห่งยารับรู้ว่ามีผู้ล่วงลับไปแล้วทานยาไปมากแค่ไหน ในขณะที่ทำพิธีลูกหลานจะต้องวิ่งตามผู้ประกอบพิธีจากโรงเจเพื่อให้ลูกหลานแบ่งเบากายาที่ผู้ล่วงลับได้ทานไป ตัวผู้ล่วงลับจะได้เบาขึ้น
ชุดที่ 9	- ในชุดดำ เหลียน ฉื่อ (ผู้ตายเป็นผู้หญิง) ใจีประกอบพิธีด้วยการนำเอากระถางรูป แทนวิญญาณผู้ตาย ไว้ในอ่างน้ำ แทนสระบัว แล้วใจีจะสวดมนต์เพื่อนำเอาดวงวิญญาณขึ้นมาจากสระบัวนั้น ตามความเชื่อที่ว่าเวลาแม่ตั้งครรภ์แล้วออกลูกมานั้น ทำให้แม่น้ำคางคาเป็นอันเลือด เพราะเลือดของแม่จะไหลผ่านแม่น้ำคางคา ดังนั้นเมื่อว่า

ลำดับขั้นตอนในการทำพิธี	ขั้นตอนในการประกอบพิธี
ชุดที่ 10	สิ้นบุญไปแล้วต้องไปผ่านบึงโลหิต นอกจากนี้การสวม มนต์ในชุดนี้ใจีสวคมนต์บรรยายพระคุณแม่อีกด้วย
ชุดที่ 11	-ในชุดดำ กวัน เต็น (ผู้ตายเป็นผู้ชาย) ใจีสวคมนต์เปิด ทางทั้ง 4 ทิศ เพื่อให้วิญญาณที่วนเวียนอยู่นั้นเห็นทาง สว่าง
ชุดที่ 12	-ใจีสวคมนต์เพื่อกราบไหว้มารดา
พิธีเผากระดาษ	-ใจีสวคมนต์นำดวงวิญญาณให้เดินข้ามสะพานไน ห่อเกี้ย ผ่านมหาสมุทรทั้ง 7 เพื่อไปสู่ทางสวรรค์ โดยจะ เริ่มขบวนจากใจี ลูกหลานไล่ตามศักดิ์ คือเริ่มต้นจาก ลูกชายคนโตไล่ลงมาตามลำดับ แล้วตามด้วยลูกสะใภ้ ลูกสาว ลูกชายและหลาน
ชุดที่ 13	-สวคมนต์เพื่อส่งวิญญาณกลับ
จบพิธีกึ่งเด็ก	-สวคมนต์เพื่อให้ผู้ตายได้รับของที่ลูกหลานได้เผาไปให้ และไม่ให้คนตายคนอื่นมาแย่งของไป พิธีนี้ทำนอกโรง พิธี โดยจัดตามลานหรือบริเวณที่ว่างของโรง -พอเสร็จจากพิธีเผากระดาษ ก็เชิญ กระถางธูปกลับไป ตั้งบูชา พอเสร็จพิธีแล้วให้ลูกหลานกราบคนละ 4 ครั้ง
	-ใจีสวคมนต์เพื่อเชิญพระกลับสู่สวรรค์

หลังจากเสร็จการประกอบพิธีกึ่งเด็ก มีพิธีบำเพ็ญกุศลวันสุดท้าย ประกอบพิธีที่วัด โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. เวลา 8:00 น. ซึ่งเป็นพิธีไหว้ในหมู่บ้าน จะนำสิ่งของมาไหว้ บุตรธิดาทั้งหลายก็จะนำ ผ้าห่ม 1 ผืน น้ำตาล 1 ห่อ ของอ้งเปา เพื่อมาให้แก่หมู่บ้านที่นำสิ่งของมาไหว้ เพื่อเป็นสิริมงคลนำกลับบ้าน

2. เวลา 11:00 น. เลี้ยงอาหารแขกผู้ร่วมงานในพิธีสงฆ์

3. เวลาประมาณ 12:00 น. จึงเคลื่อนศพไปยังสุสาน โดยมีใจจู้ผู้นำศพ ประกอบด้วยผู้แบกหาม 12-16 คน

เมื่อไปถึงที่สุสาน ก็จะตั้งศพที่ศาลาพัก(หลี่ถ้อง) ต่อจากนั้นใจจู้ก็จะสวดมนต์นำดวงวิญญาณ และลูกหลานเดินจงกรม เพื่อนำดวงวิญญาณไปสู่แดนสุขาวดี ต่อจากนั้น ใจจู้พาโลงศพไปฝังที่หลุมศพ หรือเรียกว่าบ้านใหม่ เสร็จพิธีฝังแล้ว ใจจู้ทำพิธีสวดขอพรจากเทพยดาฟ้าดิน ขอพรขอโชคลาภ ขอสิ่งที่ดีทั้งหลายให้แก่ ลูกหลาน และญาติ พิธีไหว้หน้าหลุมมีดังนี้ คือ จะต้องจุด(หุ้งไฟพะ) คือเทียนมังกร จุดโดยรอบหลุมฝังศพ 36 แท่ง หรือ 42 แท่ง ข้างหน้าหลุมศพ จะมีเจ้าที่(หย่องกูง)

เครื่องเซ่นหน้าหลุมศพประกอบด้วย

1. ของคาว 3 อย่าง หรือ 5 อย่าง
2. ขนมหวาน 3 อย่าง หรือ 5 อย่าง
3. ผลไม้ 3 อย่าง หรือ 5 อย่าง
4. น้ำชา
5. เหล้า

ไหว้เสร็จก็จะเป็นพิธีว่านพีชใจจู้ จะนำลูกชาย และหลานชาย เดินวนหน้าหลุม 3 รอบ

วนครั้งที่ 1 ว่านพีช มีกิน มีใช้

วนครั้งที่ 2 มีที่ และมีที่นา

วนครั้งที่ 3 ให้มีทรัพย์สินเงินทองที่มากมาย

ภายหลังจากเสร็จพิธี ใจจู้จะเดินขึ้นรถไม่หันกลับไปมอง กลับถึงบ้านผู้ล่วงลับ พอถึงหน้าประตูก็จะนำกระดาษรูปวางไว้หน้าบ้านก่อน ใจจู้สวดนำดวงวิญญาณเข้าบ้าน ไหว้เจ้าประตู 2 ฝั่ง ขออนุญาตเข้าบ้านได้

พิธีหมดโศรกเศร้า

พิธีเผาหีบเสื้อผ้าหลุม คือ หีบเขียว และกระดาษเงิน-ทอง และ โคมสีน้ำเงินที่แขวนไว้หน้าวัด จะไม่นำโคมสีน้ำเงินกลับเข้าบ้าน รวมทั้งเสื้อผ้ากระสอบ จะถอดให้หมด หรือทิ้งไว้ที่สุสาน

ลูกหลานจะเปลี่ยนเสื้อสีพื้น เพื่อที่จะรับพรจากใจจี่ ใจจี่โปรยเมล็ดพืช 5 อย่างประกอบด้วยธัญญาพืชต่าง ๆ ได้แก่ ข้าวเปลือก ถั่วแดง ถั่วเขียว เมล็ดสาธู และผลลำไยแห้ง

4.4.4 ตำแหน่งการนั่งและเดินของญาติในการประกอบพิธีกึ่งเด็ก

ในการประกอบพิธีกึ่งเด็กนั้น จะมีทั้งการนั่ง และเดิน เพื่อประกอบพิธี ตำแหน่งในการประกอบพิธีกึ่งเด็กนั้น ให้ความสำคัญกับลูกชายคนโต และลำดับชั้นของความสัมพันธ์ในเครือญาติ โดยสามารถแบ่งออกได้ดังนี้

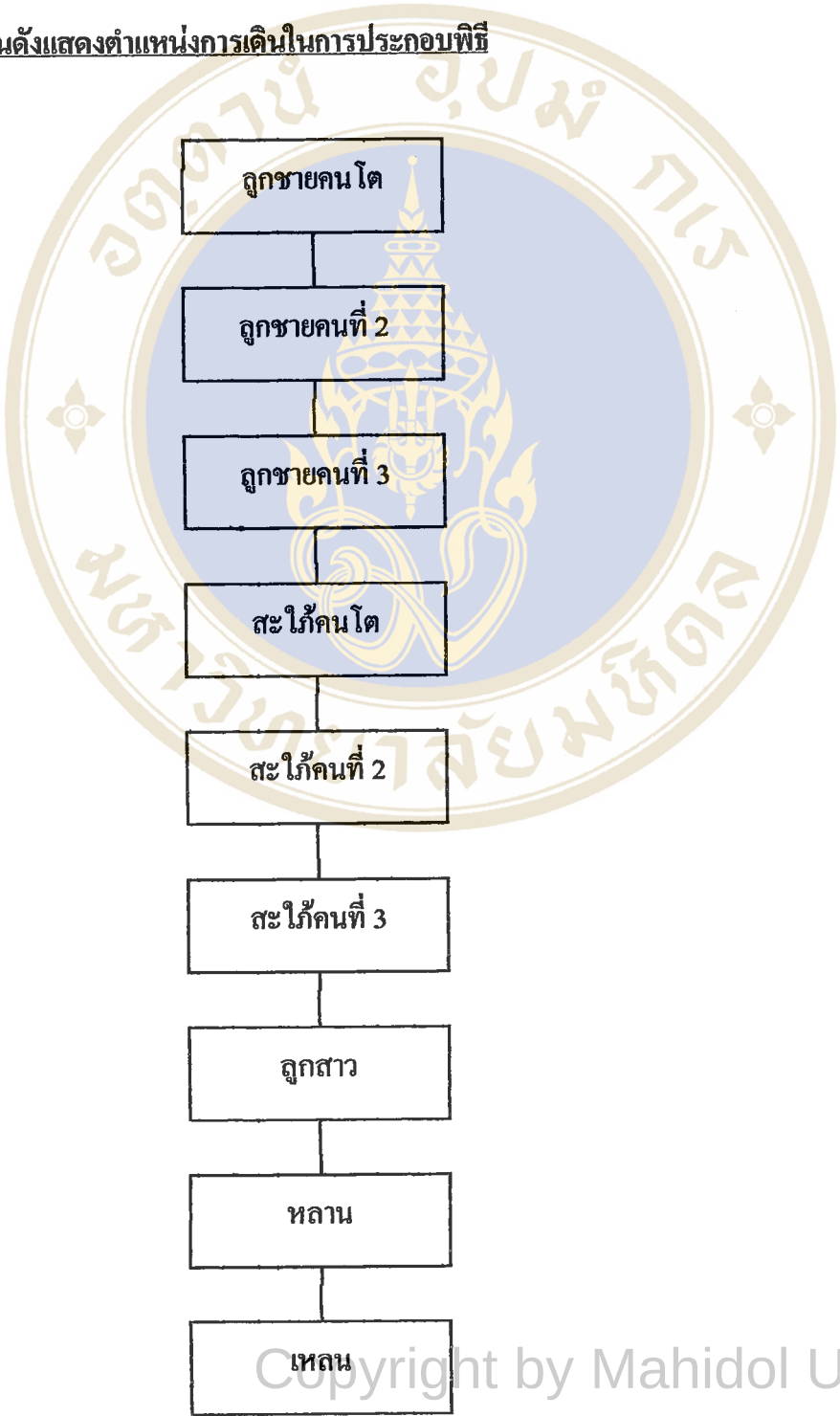
4.4.4.1 ตำแหน่งการนั่งในการประกอบพิธี จะเรียงจากลูกชายคนโตไปจนถึงลูกชายคนสุดท้าย ลูกสาวคนโตไปจนถึงคนสุดท้าย ต่อมาเป็นหลาน ๆ โดยจะนั่งเรียงจากขวาไปซ้าย

รูปภาพแผนผังแสดงตำแหน่งการนั่งในการประกอบพิธี

4.4.4.2 ตำแหน่งการเดินในการประกอบพิธี เรียงลำดับจากลูกชายคนโต ถือกระถางรูปเดินนำหน้า ลูกชายคนที่สองถือ โคมวิญญูณ และเรียงลำดับต่อไปจนถึงลูกชายคนสุดท้าย แล้วต่อด้วยลูกสาวคนโต จนถึงลูกสาวคนสุดท้าย แล้วตามด้วยหลาน ๆ ตามลำดับ

รูปภาพแผนผังแสดงตำแหน่งการเดินในการประกอบพิธี

4.4.5 อุปกรณ์ที่ใช้ในพิธีกรรม

อุปกรณ์ที่นำมาใช้ในการประกอบพิธีกรรมได้แก่

1. ฉากเทพเจ้าศักดิ์สิทธิ์ ได้แก่

- 1.1 ฉากพระสมันตภัทรโพธิสัตว์
- 1.2 ฉากพระอมิตาพุทธเจ้า
- 1.3 ฉากพระโฆษคุรุพระพุทธเจ้า
- 1.4 ฉากพระศากย牟尼พุทธเจ้า
- 1.5 ฉากพระมัญชุศรีโพธิสัตว์

2. โต๊ะที่ใช้ในการประกอบเป็นโต๊ะบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ประกอบด้วย

2.1 รูปพระพุทธเจ้า 3 รูป ได้แก่

- 2.1.1 รูปพระอมิตาพระพุทธเจ้า
- 2.1.2 รูปพระโฆษคุรุพระพุทธเจ้า
- 2.1.3 รูปพระศรีศากย牟尼พระพุทธเจ้า

2.2 เครื่องพิธีที่ใช้ในการบูชาประกอบด้วยรูป เทียน

2.3 อุปกรณ์ที่ใช้ในการสวดหน้าโต๊ะบูชา ได้แก่

- 2.3.1 จันทอง
- 2.3.2 ไข่มุก ค่อก
- 2.3.3 ยิมฉิม

3. เบาะรองนั่งสำหรับผู้ประกอบพิธี

4. โต๊ะหมู่บูชา

5. โต๊ะไหว้ฟ้าดิน และเครื่องเซ่นไหว้ฟ้าดิน

6. โต๊ะไหว้บรรพบุรุษ และเครื่องเซ่นไหว้บรรพบุรุษ

7. อุปกรณ์ประกอบพิธีชุดที่ 4 ชื่อ สีน กิ้ว กู้ (สาวดมนต์โปรดดวงวิญญาณให้ไปสู่แดน

สุขาวดี) ประกอบด้วย

- 7.1 ห้องเปลี่ยนเสื้อผ้าจำลอง
- 7.2 เก้าอี้
- 7.3 เสื้อผ้าผู้ตาย
- 7.4 อ่างล้างหน้า
- 7.5 ผ้าเช็ดหน้า

8. อุปกรณ์ประกอบพิธีชุดที่ 5 กั้ว ซีบ หว่อง (สวดมนต์นำดวงวิญญาณไปรายงานต่อ 10 พญารธรรม) ได้แก่ของถวาย 10 พญารธรรม ซึ่งประกอบด้วย

- 8.1 ข้าวสาร 10 ถ้วย
- 8.2 ผลไม้ 3-5 อย่าง
- 8.3 รูป เทียน
- 8.4 หีบใส่เครื่องบรรณาการ ประกอบด้วย เงิน

9. อุปกรณ์ประกอบพิธีชุดที่ 7 หยั่น จ้า (สวดมนต์ส่งสารไปยังสวรรค์) ได้แก่

- 9.1. กระจกรูป ลูกชายคนโตเป็นผู้ถือ
- 9.2. โคมวิญญาณ ลูกคนที่ 2 เป็นผู้ถือ
- 9.3 รูป ลูกหลานลำดับต่อไปเรื่อยๆเป็นคนถือ
- 9.4 นกกระดาศ ลูกหลานลำดับสุดท้ายเป็นผู้ถือ โดยนกนี้จะเป็นผู้ถือสาร

ประวัติผู้ตายรายงาน ไปยังสวรรค์

10. อุปกรณ์ที่ใช้ในการประกอบพิธีชุดแดนยา ได้แก่

- 10.1 ดันไม้ แทน ดันยา
- 10.2 ชันน้ำ แทน ชันยา
- 10.3 เทียนใช้ส่องทาง
- 10.4 รูปห้อยตามดันไม้ มีหรือไม่มีก็ได้

4.4.6 เครื่องเซ่นไหว้ในพิธีกึ่งเต็ก

ในการประกอบพิธีกึ่งเต็กนั้น ต้องมีการไหว้ฟ้า ดิน ไหว้บรรพบุรุษ และไหว้ไต่ะพิริหน้าศพ ในการประกอบพิธีดังกล่าวนี้จะต้องมีเครื่องเซ่นไหว้เพื่อใช้ในการประกอบพิธี ในการจัดของเซ่นไหว้นั้น สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. การจัดของเซ่นไหว้แบบชุดใหญ่

การจัดของเซ่นไหว้แบบชุดใหญ่นั้น จะประกอบไปด้วย

1.1 อาหารคาว 5 อย่าง เรียกว่า ไหวงแซ ประกอบด้วย หมู ไก่ เป็ด ปลา และ ปลาหมึกแห้ง

1.2 อาหารหวาน 5 อย่าง เรียกว่า ไหวงเยี้ย ประกอบด้วย อาหารหวานที่มีชื่อที่เป็นมงคล และมีรูปร่างลักษณะกลม เพื่อให้ลูกหลานมีความสามัคคีกลมเกลียวกัน เช่น ซาลาเปา ขนมน้ำใจ ขนมน้ำพุ เป็นต้น

1.3 ผลไม้ อย่างละ 5 อย่าง เรียกว่า ไหวงก้วย สามารถใช้ผลไม้อะไรก็ได้ที่

ชื่อเป็นมงคล ผลไม้ที่ไม่นิยมเอามาไหว้ ได้แก่

ส้มโอ ในภาษาจีนแคะ เรียกว่า ยั่ว ซึ่งแปลว่า ขำ หมายถึง เมื่อเจอเรื่องร้าย
แล้วจะเจอซ้ำอีก

สตื ในภาษาจีนแคะ เรียกว่า หลี ซึ่งแปลว่า ห่าง หมายถึง ความห่างเหินใน
เครือญาติ

1.4 น้ำชา

1.5 เหล้า

2. การจัดของเซ่นไหว้แบบชุดเล็ก

การจัดของเซ่นไหว้แบบชุดเล็กประกอบด้วย

2.1 อาหารคาว 3 อย่าง เรียกว่า ซาแซ ประกอบด้วย หมู ไก่ ปลาหมึกแห้ง

2.2 อาหารหวาน 3 อย่าง เรียกว่า ซาเปี้ย อาหารหวานที่มีชื่อที่เป็นมงคล
และมีรูปร่างลักษณะกลม เพื่อให้ลูกหลานมีความสามัคคีกลมเกลียวกัน เช่น ซาลาเปา ขนมไข่ ขนม
ถ้วยฟู เป็นต้น

2.3 ผลไม้ 3 อย่าง เรียกว่า ซาก้วย ประกอบด้วย ผลไม้ที่ชื่อเป็นมงคล
เครื่องเซ่นไหว้ ทั้ง 2 แบบนี้สามารถใช้ได้กับการเซ่นไหว้ฟ้า ดิน เซ่นไหว้บรรพบุรุษ
และเซ่นไหว้โต๊ะพิธีหน้าศพ แต่การของที่นำมาใช้เซ่นไหว้หน้าศพนั้นควรจะเป็นของที่มียี่
ขาวเท่านั้น เนื่องจากการแสดงถึงการไว้ทุกข์ จะห้ามมีสีแดงในของเซ่นไหว้นั้น

2.4 น้ำชา

2.5 เหล้า

4.4.7 เครื่องแต่งกายของญาติในการประกอบพิธีกรรม

การแต่งกายของญาติที่เข้าร่วมในการประกอบพิธีกรรม จะมีเครื่องแต่งกายที่แตกต่าง
กันตามความสัมพันธ์กับผู้ตายดังนี้

1. ลูกชายคนโต ใส่เสื้อและกางเกงด้านในเป็นผ้าดิบสีขาว และสวมเสื้อกระสอบทับ
สวมหมวกเป็นผ้ากระสอบ มีลูกตุ้มกลม ๆ ห้อยอยู่ 4 ลูก มีเชือกฟางผูกเอว ห้อยถุงเงิน 5 ถุง มีถือ
ไม้ และไม้ไผ่รองเท้าให้ทำพิธีด้วยการเดินเท้าเปล่า

เครื่องแต่งกายของลูกชายคนโตมีความหมายดังต่อไปนี้

1.1 ลูกตุ้มกลม ๆ 4 ลูก ความหมาย ของลูกตุ้ม 2 ลูกแรกหมายถึง การบังถูกตา เพื่อไม่ให้มองอย่าง
อื่น ลูกตุ้มอีก 2 ลูกหมายถึง การปิดหู เพื่อไม่ให้ฟังอย่างอื่น คือให้มีสมาธิในการประกอบพิธีกรรม

1.2 อุณเงิน 5 อุณ หมายถึง ความเจริญรุ่งเรือง ความมั่งมี ที่จะเกิดขึ้นกับลูกหลานสืบไป

1.3 ไม้ที่ลูกชายคนโตถือ หมายถึง ความเข้มแข็ง ความมั่นคง และความกตัญญู

1.4 การทำพิธีด้วยเท้าเปล่า หมายถึง ความบริสุทธิ์ เพราะรองเท้าอาจมีการทำร้ายสิ่งมีชีวิต เช่น มด หรือแมลงต่างๆ

2. ลูกสาว การแต่งกายของลูกสาวนั้นสามารถแบ่งออกได้ดังนี้

2.1 ลูกสาวที่แต่งงานแล้ว หรือลูกสะใภ้ ใส่เสื้อและกางเกง ด้านในเป็นผ้าดิบสีขาว และสวมเสื้อและกระโปรงกระสอบทับ สวมหมวกกระสอบ 3 เหลี่ยม

2.2 ลูกสาวที่ยังไม่แต่งงาน ใส่เสื้อและกางเกงด้านในเป็นผ้าดิบสีขาว และสวมเสื้อกระสอบทับ ไม่ต้องสวมผ้ากระโปรงสอบ สวมหมวกกระสอบ 3 เหลี่ยม

2.3 ถ้าเป็นลูกบุญธรรม ชายหรือหญิง ก็จะต้องติดผ้าแดงเล็กไว้ที่หัว เพื่อให้เหล่าเทพทั้งหลายได้ทราบว่าเป็นลูกบุญธรรม

3. ชุดหลานใน ใส่เสื้อและกางเกงด้านในเป็นผ้าดิบสีขาว สวมหมวกผ้าพับ 3 เหลี่ยม

4. ชุดหลานใน (ลูกของลูกชายผู้ตาย) ใส่ชุดสีน้ำเงิน สวมหมวกสีน้ำเงิน

5. ชุดหลานนอก (ลูกของลูกสาวผู้ตาย) ใส่ชุดผ้าสีขาว สวมหมวกสีขาว

6. ชุดหลานนอก ใส่ชุดสีเขียว สวมหมวกสีเขียว หรือสีเขียว

7. ชุดโหล่น ใส่ชุดสีแดง สวมหมวกแดง

8. ถ้าชุดของญาติฝ่ายในที่มีร่วมในพิธี จะประกอบด้วย ชุดผ้าดิบ หมวก 3 เหลี่ยมติดผ้าแดงที่หน้าผาก เพื่อเป็นสิริมงคลแก่ครอบครัว

โรงเจคิ่น ซู อ่า เป็นโรงเจส่วนบุคคลที่เน้นการอยู่แบบสันโดษ และเคารพนับถือ บูชาเจ้าแม่กวนอิม โดยเน้นการประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวันสำคัญของเจ้าแม่กวนอิม สมาชิกของโรงเจส่วนมากเป็นผู้ที่เข้ามาอยู่ในโรงเจตั้งแต่ยังเด็กจนโต และได้รับการถ่ายทอดการประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ จนสามารถประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ ของโรงเจได้ สิ่งที่สำคัญสำหรับผู้ประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ นั้นคือ ต้องเป็นผู้ที่ถือศีล และถือพรหมจรรย์ ถ้าสมาชิกคนไหนที่แต่งงานแล้วสามารถเข้ามาช่วยงานต่าง ๆ ของโรงเจได้ แต่ไม่สามารถเป็นผู้ประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ ได้ เนื่องจากผู้ที่สามารถประกอบพิธีกรรมได้นั้น ต้องเป็นผู้ที่มีความบริสุทธิ์ทั้งร่างกาย และจิตใจ ผู้ที่เข้ามาประกอบพิธีกรรมในโรงเจแห่งนี้ โดยส่วนมากเป็นชาวจีนและ ที่มีอายุประมาณ 40-50 ปีกว่า และคนรุ่นใหม่ที่ยังคงมีความเชื่อและศรัทธาในเรื่องพิธีกรรมต่าง ๆ ที่บรรพบุรุษของตนได้ปฏิบัติ

การประกอบพิธีกึ่งเตี๊ยกของโรงเจคั่น ชู อ๋ำ มี 3 แบบคือ แบบชุดเล็ก แบบชุดกลาง และแบบชุดใหญ่ การประกอบพิธีกึ่งเตี๊ยกแบบชุดกลางเป็นแบบที่นิยมมากที่สุด เนื่องจากใช้เวลาในการประกอบพิธีที่ไม่นานมาก และค่าใช้จ่ายไม่สูงมากจนเกินไป

บทที่ 5

ดนตรีพื้กเด็กของโรงเจกิ้น ชู อ่ำ

5.1 ดนตรีในพื้กเด็ก

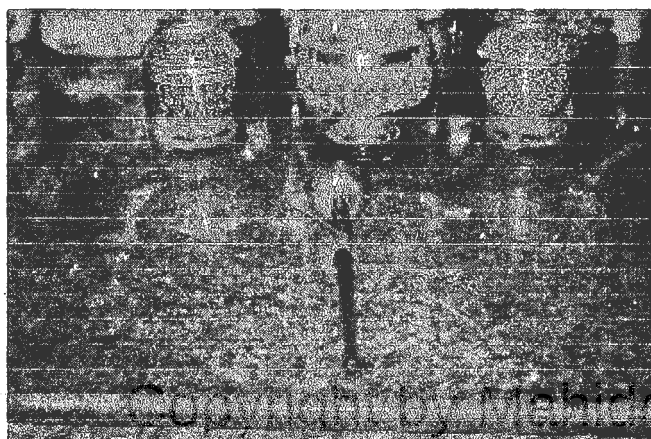
ในการประกอบพื้กเด็กนั้น ใจจีเป็นผู้ที่ทำหน้าที่เป็นทั้งผู้ประกอบพื้กการสวดมนต์ ร้องเพลงในบทสวด และเล่นเครื่องดนตรีเองทั้งสิ้น โดยตำแหน่งในการประกอบพื้กของใจจีนั้นจะไม่แน่นอนเสมอไป อาจมีการสลับตำแหน่งกันได้ตามความเหมาะสม

ในการสวดมนต์ในแต่ละบทสวดนั้น จะมีการสวดมนต์สลับกับการร้องไปมา ซึ่งการร้องเพื่อประกอบพื้กเด็กนั้น มีลักษณะเป็นการร้องพร้อมกันหลายคน เป็นทำนองเดียวกันโดยมีเครื่องดนตรีประกอบการร้องและสวด ในทุก ๆ บทสวดเครื่องดนตรีที่ใช้ในการประกอบพื้กเด็กนั้น เป็นเครื่องดนตรีที่ใช้ในการประกอบจังหวะทั้งหมด ส่วนทำนองเพลงในบทสวดจะเกิดจากเสียงร้องของผู้ประกอบพื้กกรรม ในระหว่างการสวดมนต์นั้นผู้ประกอบพื้กจะใช้เครื่องดนตรีเพียงไม่กี่ชิ้น ประกอบการสวด และเลือกใช้เครื่องดนตรีที่มีเสียงที่ไม่ดังมาก ส่วนในช่วงของการร้องในบทสวดนั้นจะใช้เครื่องดนตรีที่มีเสียงดังกว่า และจำนวนของเครื่องดนตรีมีมากขึ้นกว่า

การใช้เครื่องดนตรีในการประกอบพื้กเด็กนั้นสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 แบบคือ

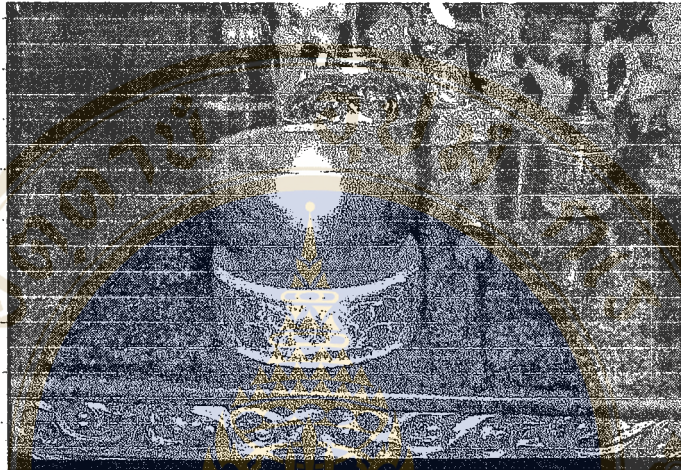
5.1.1 เครื่องดนตรีประกอบพื้กเด็กหน้าโต๊ะพื้ก ได้แก่

5.1.1.1 ขิม ฉิม เป็นเครื่องมือของผู้นำในการร้องและสวด โดยใช้มือข้างซ้ายตี ใช้นิ้วชี้ดันไม้ฉันทัดเพื่อให้เกิดเสียง เป็นเครื่องดนตรีที่มีเสียงกังวาน ใจจีสามารถใช้ประกอบการสวดได้ตามความเหมาะสม สามารถนำไปใช้ในการเดินประกอบพื้กได้ด้วย

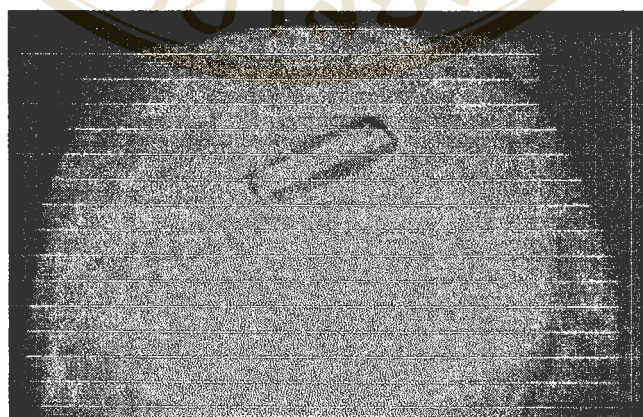
รูปภาพขิม ฉิม

5.1.1.2 จุม ปัต เป็นขันทอง ใช้ในการประกอบในขณะทำพิธี อยู่ในปรัมพิธี
ดีเป็นสัญญาณในการคำนับเจ้า

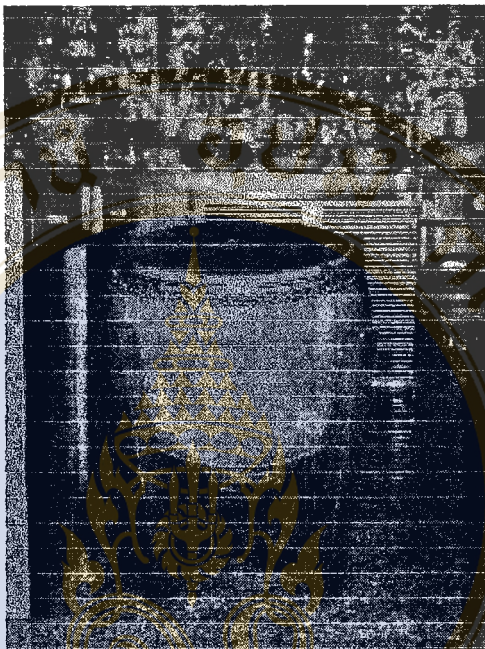
รูปภาพจุม ปัต

5.1.1.3 ยืน ฉัก เป็นไม้อาญา ใช้ตีกับโต๊ะเป็นสัญญาณในตอนขึ้นต้นบท
สวด และตอนจบของบทสวด

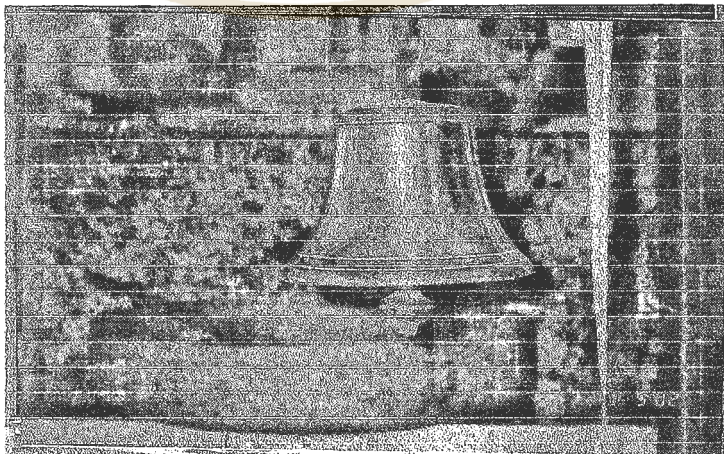
รูปภาพยืน ฉัก

5.1.1.4 ไม้ ทุ้ม ใช้ตีประกอบการทำพิธีในปรัมพิธี

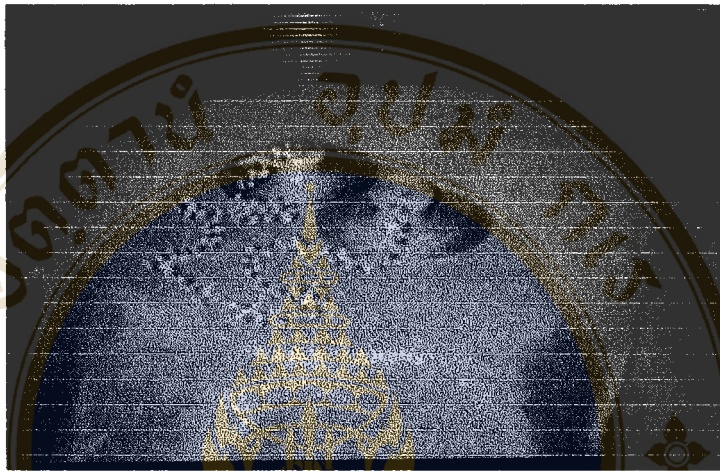
รูปภาพไม้ ทุ้ม

5.1.1.5 เตี้ยว จุง เป็นระฆังแขวน ใช้ตีขณะอยู่ในปรัมพิธี

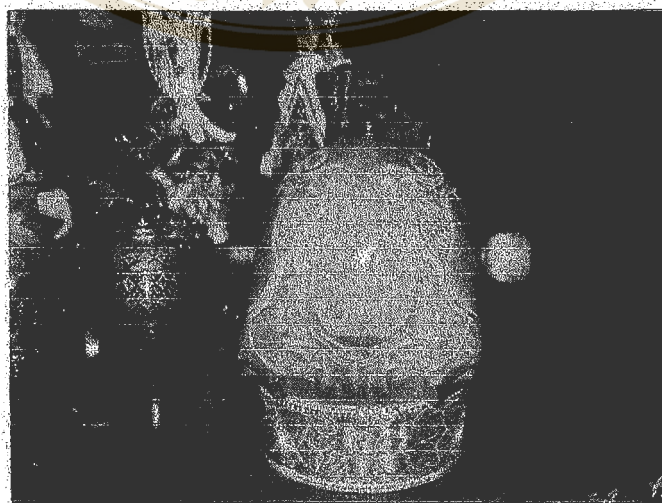
รูปภาพเตี้ยว จุง

5.1.1.6 กวัด แค มีตำแหน่งเทียบเท่ากับธงของไทย ใช้ตีประกอบจังหวะ
การสวดกงเต็ก สามารถใช้ในการเดินประกอบพิธีได้ด้วย

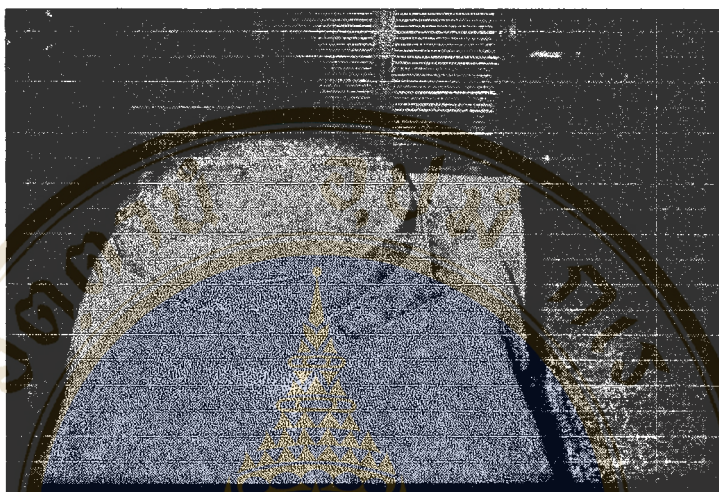
รูปภาพกวัด แค

5.1.1.7 ไข่ มุก ค้อก มีรูปทรงคล้ายกับหัวกะโหลก แกะสลักเป็นรูปหัวปลา
ใช้ตีให้จังหวะในการสวดกงเต็ก

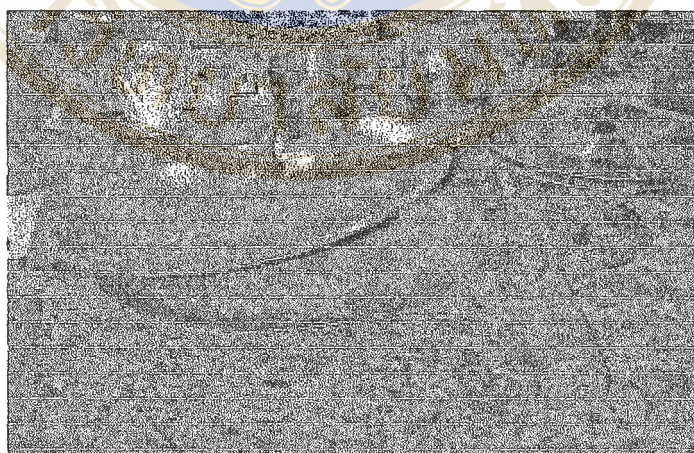
รูปภาพไข่ มุก ค้อก

5.1.1.8 ไข่ ถู่ง โหล่ จ้องไม่มีปุมอันใหญ่ ใช้ไม้แบนตี

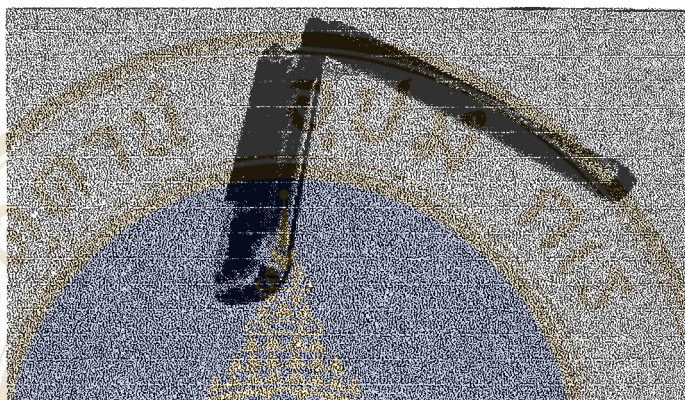
รูปภาพไข่ ถู่ง โหล่

5.1.1.9 ไข่ พัด เป็นฉาบใหญ่ ใช้ตีประกอบการทำพิธีในปริมพิธี

รูปภาพไข่ พัด

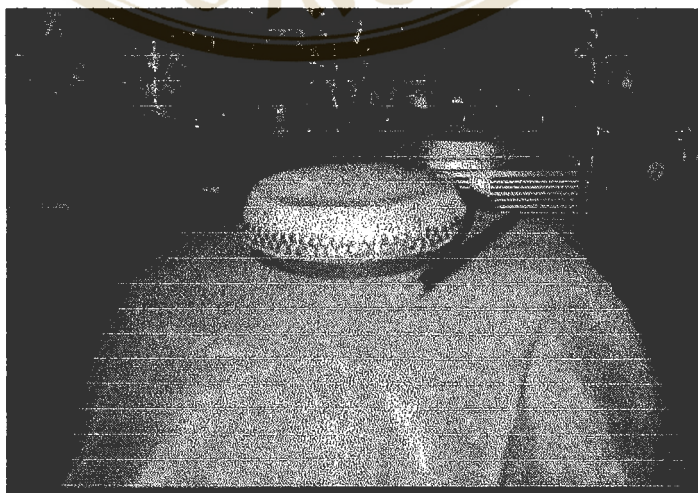
5.1.1.10 กีบ เซ็ด ลักษณะเหมือนกรับ เวลาเล่นใช้นิ้วชี้ สอดระหว่างไม้ทั้ง 2 อัน ใช้นิ้วโป้งและนิ้วกลางดันไม้ทั้ง 2 อันให้ติดกัน

รูปภาพกีบ เซ็ด

5.1.2 เครื่องดนตรีประกอบพิธีงเด็กแบบเดินประกอบพิธี ได้แก่

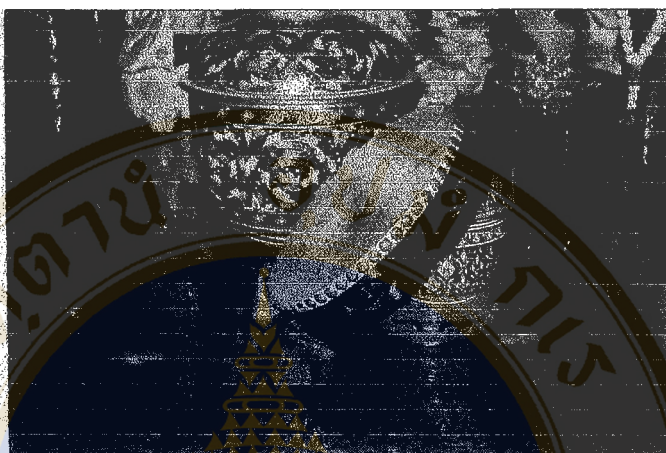
5.1.2.1 เตียน กู้ เป็นกลองขนาดเล็ก ใช้ตีแทนกลองใหญ่ในขณะเดินพิธี

รูปภาพเตียน กู้

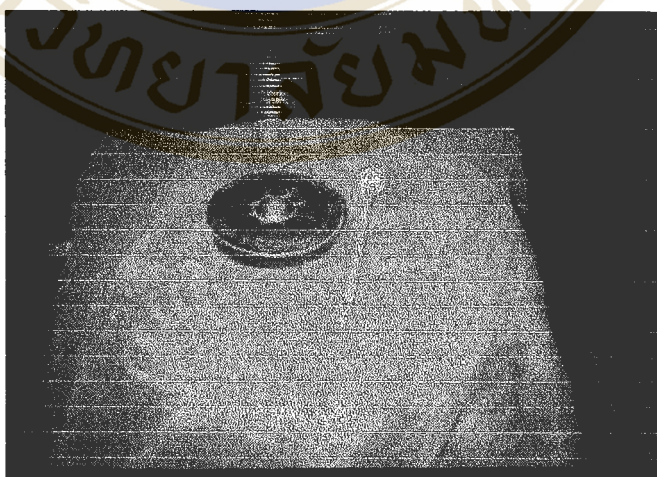

5.1.2.2 เหย่า กู้ เป็นเครื่องดนตรีที่ใช้เขย่าตอนสวดในขณะเดินทำพิธี

รูปภาพเหย่า กู้

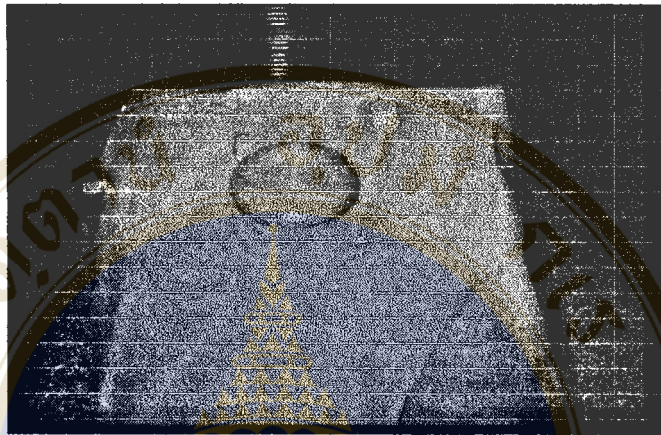
5.1.2.3 หล่อ กู้ ฟ้องมีไม้อันเล็กใช้ไม้รวมตี

รูปภาพหล่อ กู้

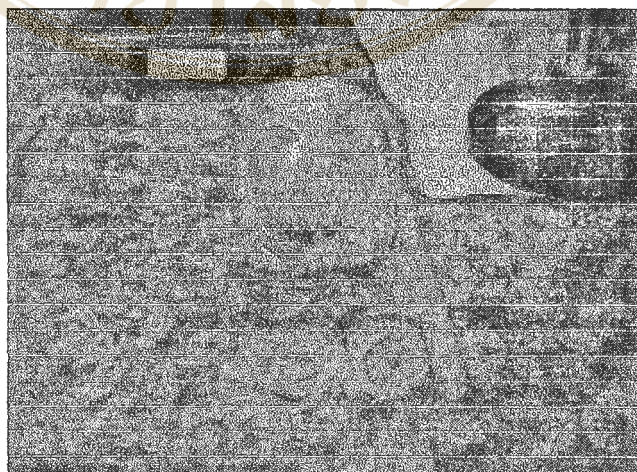
5.1.2.4 แซะ ถ่วง โหล่ ซ้องไม่มีปมอันเล็ก ใช้ไม้ฉนวนตี ใช้ตีในขณะเดินทำ

พิธี

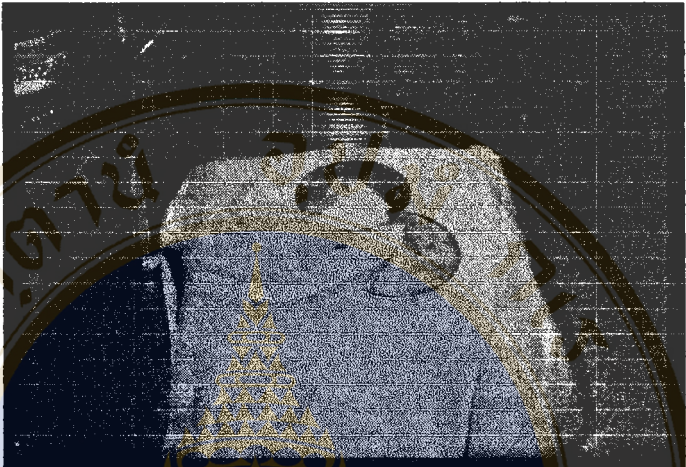
รูปภาพแซ่ ถ่วงโหล่

5.1.2.5 แซะ มุก ค่อก มีรูปทรงคล้ายกับหัวกระโหลก แกะสลักเป็นรูปหัวปลา แต่มีขนาดเล็กกว่าไข่ มุก ค่อก ใช้ตีประกอบในขณะเดินทำพิธี

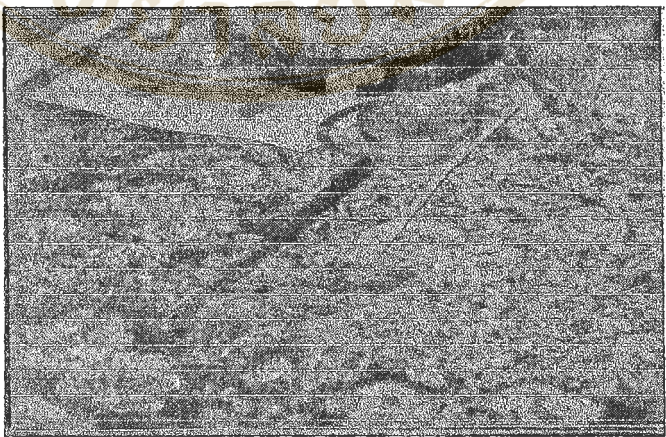
รูปภาพแซ่ มุก ค่อก

5.1.2.6 แฉ่ แฉ่ ฉาบเล็ก ใช้ตีประกอบจังหวะในขณะที่เดินทำพิธี

รูปภาพแฉ่ แฉ่

5.1.2.7 เมี้ยว เตียว ใช้ตีขณะเดินทำพิธีสวดกงเต็ก โดยใช้มือซ้ายจับ และใช้มือขวาดึงไม้ตี

รูปภาพเมี้ยว เตียว

รวมทั้งสิ้นแล้วเครื่องดนตรีที่ใช้ในการประกอบพิธีงเด็กนั้นมีด้วยกันทั้งหมด 17 ชิ้นด้วยกัน ซึ่งเครื่องดนตรีต่าง ๆ เหล่านี้ ล้วนมีความสำคัญที่ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการประกอบพิธีงเด็กด้วยกันทั้งสิ้น

5.2 เพลงในพิธีงเด็กของโรงเรียน ชู อ่ำ

ในการศึกษาดนตรีในพิธีงเด็กของโรงเรียน ชู อ่ำนั้น ลักษณะของเพลงในงานวิจัยครั้งนี้เป็นเพลงที่ใช้ประกอบในพิธีกรรม เป็นเพลงที่ใช้เฉพาะในการประกอบพิธีงานศพ โดยผู้วิจัยได้นำเฉพาะบทสุดท้ายของแต่ละบทสวดซึ่งเป็นบทส่งเจ้า มาใช้ในการวิจัยเนื่องจากเป็นบทที่มีความสำคัญ ที่ผู้ประกอบพิธีจะต้องสวดทุกครั้งเมื่อสวดบทสวดในแต่ละบทจบเพื่อเชิญเจ้ากลับ ภายหลังจากการศึกษาพบว่าบทสวดส่งเจ้ากลับในแต่ละบทได้เรียงตามลำดับดังนี้

5.2.1 เพลงส่งเจ้าในบทสวดเชิญดวงวิญญาณ

บทสวดเชิญดวงวิญญาณเป็นบทสวดในชุดที่ 2 ของการประกอบพิธีงเด็กต่อจากการประกอบพิธีสวดมนต์เชิญเจ้ามาประทับ ในการประกอบพิธีชุดนี้ใจจะเชิญดวงวิญญาณของผู้ตายให้มาร่วมในพิธีงเด็กนี้ ในการประกอบพิธีในชุดนี้นั้นจะมีทั้งการสวดมนต์สลับกับการร้องทำนองเพลงไปมา เมื่อสวดมนต์จบบทแล้วใจจะร้องทำนองเพลงส่งเจ้า เพื่อเป็นการเชิญเจ้ากลับที่ภายหลังจากการประกอบพิธีในชุดนี้เสร็จแล้ว

เพลงส่งเจ้าในบทสวดเชิญดวงวิญญาณ

5.2.2 เพลงส่งเจ้าในบทสวดนำดวงวิญญาณรายงานต่อ 10 พญาธรรม

บทสวดนำดวงวิญญาณรายงานต่อ 10 พญาธรรมเป็นบทสวดในชุดที่ 5 ของการประกอบพิธีกึ่งเต็กในการประกอบพิธีชุดนี้ใจจะนำดวงวิญญาณของผู้ตายไปรายงานต่อ 10 พญาธรรม 10 ขุมในยมโลก เพื่อให้ปลดปล่อยดวงวิญญาณให้พ้นจากอเวจี ในการประกอบพิธีในชุดนี้นั้นจะมีทั้งการสวดมนต์สลับกับการร้องทำนองเพลงไปมา หลังจากการทำพิธีนำเครื่องบรรณาการไปถวาย 10 พญาธรรมแล้ว ใจจะร้องทำนองเพลงส่งเจ้า เพื่อเป็นการเชิญเจ้ากลับที่ภายหลังจากการสวดมนต์ประกอบพิธีในชุดนี้เสร็จแล้ว

เพลงส่งเจ้าในบทสวดนำดวงวิญญาณรายงานต่อ 10 พญาธรรม

5.2.3 เพลงส่งเจ้าในบทสวดแคนยา

บทสวดแคนยาเป็นบทสวดในชุดที่ 8 ของการประกอบพิธีกึ่งเด็กในการประกอบพิธีชุดนี้ ใจใจประกอบพิธีเพื่อให้วิญญาณหลุดพ้นจากแคนยา เนื่องจากมีความเชื่อว่าก่อนที่ผู้ตาย ได้ตายไป นั้นต้องกินยาจำนวนมาก ดังนั้นจึงต้องมีการประกอบพิธีในชุดนี้เพื่อแบ่งเบาภาระจากผู้ตาย ในการประกอบพิธีในชุดนี้นั้นจะมีทั้งการสวดมนต์สลับกับการร้องทำนองเพลงไปมา ภายหลังจากการสวดมนต์ในท่อนสุดท้ายแล้ว ใจใจจะร้องทำนองเพลงส่งเจ้า เพื่อเป็นการเชิญเจ้ากลับที่ภายหลังจากการสวดมนต์ประกอบพิธีในชุดนี้เสร็จแล้ว

เพลงส่งเจ้าในบทสวดแคนยา

เซียง ช้อง จู ฟุด เต็น แอ เอะ เป้า ภา ช้อ ภา

ก็อก เต็น เป้า ช้อ ภา ภา จัน โอ ชู ภา

ผู้ เหว เอะ เอะ จัน ผู้ สี่ เอะ โอ กิม ก้อง พ

เป้า ช้อ จัน หนี ผู้ ภา สี่ ภา

เต็น แอ เป้า ช้อ ชู ชู ภา ผู้ ชัก เอะ เอะ

หม่อ ห่อ ผู้ เหว เอะ เอะ หม่อ ห่อ

ชัก โอ

5.2.4 เพลงส่งเจ้าในบทสวดเปิดประตู 4 ทิศ

บทสวดเปิดประตู 4 ทิศเป็นบทสวดในชุดที่ 9 ของการประกอบพิธีงเด็ก ในชุดที่ 9 นี้จะมีทั้งการสวดแบบผู้ตายเป็นผู้หญิง และแบบผู้ตายเป็นผู้ชาย ถ้าผู้ตายเป็นผู้หญิงนั้น ผู้ประกอบพิธีจะใช้บทสวดบึงโลหิตแทนบทสวดเปิดประตู 4 ทิศ ในการประกอบพิธีชุดนี้ ใจ้ประกอบพิธีเพื่อเปิดประตูทั้ง 4 ทิศให้วิญญาณผู้ตายมองเห็นทางสว่างในการประกอบพิธีในชุดนี้นั้นจะมีทั้งการสวดมนต์สลับกับการร้องทำนองเพลงไปมา ภายหลังจากการสวดมนต์ในตอนสุดท้ายแล้ว ใจ้จะร้องทำนองเพลงส่งเจ้า เพื่อเป็นการเชิญเจ้ากลับที่ภายหลังจากการสวดมนต์ประกอบพิธีในชุดนี้เสร็จแล้ว

เพลงส่งเจ้าในบทสวดเปิดประตู 4 ทิศ

The musical score is written on seven staves in a single system. The melody is composed of eighth and quarter notes, with some rests. The lyrics are written in Thai script below each staff. A large, faint watermark of Mahidol University is visible in the background.

Lyrics (Staff 1): เชื้อ ช้อง อุ พุท เต็น นอ เอะ เป้า ภา

Lyrics (Staff 2): ช้อง ภา ถือก เต็น เป้า ช้อง ภา อ้า เอะ จัน

Lyrics (Staff 3): อุ อ้า ผู้ ตี เอะ จัน ผู้ ตี โย

Lyrics (Staff 4): ทิม กอง เอะ เป้า ช้อง จัน น เอะ

Lyrics (Staff 5): ผู้ ภา ผู้ ภา เต็น น เป้า ช้อง เอะ อุ อ้า

Lyrics (Staff 6): ผู้ ชัก เอะ เอะ พม่อ ท่อ เอะ เอะ พม่อ

Lyrics (Staff 7): ท่อ ชัก เอะ เอะ

เพลงส่งเจ้าเป็นเพลงที่มีความสำคัญในการประกอบพิธีกรเด็ก ใจจึจะร้องเมื่อเสร็จสิ้น การสวดมนต์ในบทสุดท้ายของการประกอบพิธีกรรม เพื่อแสดงถึงความเคารพต่อเทพเจ้าที่ได้ อัญเชิญมาร่วมในการประกอบพิธีกรรม ทำนองเพลงนั้นเกิดขึ้นจากการร้องเป็นกลุ่มเป็นในลักษณะ ของการร้องทำนองเดียวเพื่อให้เกิดเสียงดัง โดยมีเครื่องประกอบจังหวะเป็นส่วนประกอบของ ทำนองเท่านั้น

บทที่ 6

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการเรื่องดนตรีพรีกเด็ก กรณีศึกษาโรงเจจิ้น ชู อำ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยทางมานุษยดนตรีวิทยา พรีพบว่ามึเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับประวัติความเป็นมาและพรีกเด็กของโรงเจจิ้น ชู อำ สามารถสรุป อภิปรายผล และมีข้อเสนอแนะดังนี้

6.1 สรุปผลการวิจัย

1. ประวัติความเป็นมาและพรีกเด็กของโรงเจจิ้น ชู อำ ผลจากการวิจัยสามารถสรุปผลได้ดังนี้

1.1 โรงเจจิ้น ชู อำ เป็นโรงเจจิ้นและที่ตั้งอยู่ในเขตป้อมปราบ โดยมีผู้ประกอบที่สามารถประกอบพรีได้ทั้งหมด 12 คน ทุกคนสามารถสวดมนต์ และเล่นเครื่องดนตรีที่ใช้ในการประกอบพรีได้

ลำดับขั้นของผู้ประกอบพรีแบ่งได้เป็น 4 ลำดับ

1. เป็นผู้ก่อตั้ง
2. เป็นหัวหน้าคณะของโรงเจ
3. เป็นผู้ประกอบพรีในปัจจุบันทั้งหมด ซึ่งในลำดับขั้นสามารถที่จะ

ถูกศิษย์ของตัวเองได้ จากการเลี้ยงเชิมชิจากเจ้าแม่กวนอิมว่าสมาชิกนั้นสามารถมีถูกศิษย์ของตนเองได้แล้วหรือยัง ในปัจจุบันคนที่อยู่ในลำดับขั้นที่ 4 สามารถประกอบพรีกรรมได้แล้ว

เทพเจ้าที่โรงเจนับถือ คือ เจ้าแม่กวนอิม เป็นเทพเจ้าที่คนจีนนิยมให้ความนับถือเนื่องจากมีความเชื่อว่าเจ้าแม่กวนอิม เป็นเทพที่คอยสอดส่องดูแล และคอยช่วยเหลือสรรพสัตว์ทั้งหลาย พิธีกรรมต่าง ๆ ของทางโรงเจจึงเป็นพิธีกรรมเกี่ยวกับเจ้าแม่กวนอิมเป็นส่วนมาก และได้เปิดโอกาสให้คนนอกที่ศรัทธาเข้าร่วมประกอบพรีต่อบุคคลทั่วไปที่มีความเคารพนับถือ และศรัทธาเข้าร่วมในการประกอบพรีต่าง ๆ ดังนี้

1. งานขึ้นบน ต้นปี ตรงกับวันที่ 1 เดือน 1 ตามปฏิทิน
2. งานวัดเกิดเจ้าแม่กวนอิม ตรงกับวันที่ 19 เดือน 2 ตามปฏิทินจีน
3. งานวันเจ้าแม่กวนอิมบำเพ็ญกุศล ตรงกับวันที่ 19 เดือน 6 ตามปฏิทินจีน
4. งานเทศกาล ตรงกับวันที่ 24 เดือน 7 ตามปฏิทิน
5. งานวันเจ้าแม่กวนอิมบรรลุมงคล ตรงกับวันที่ 19 เดือน 9 ตามปฏิทินจีน
6. งานแก้บนปลายปี ตรงกับวันที่ 1 เดือน 12 ตามปฏิทินจีน

1.2 พิธีงเด็กของโรงเจ คิน ชู อำ สามารถมีทั้งหมด 3 แบบ คือ ชุดเล็ก ชุดกลาง ชุดใหญ่ ซึ่งอาจจะต่างกันตามระยะเวลาในการประกอบพิธี ระยะเวลาที่มากขึ้นก็จะทำให้มีค่าใช้จ่ายที่สูงขึ้นตามไปด้วย ปัจจุบันนิยมประกอบพิธีแบบชุดกลางมากที่สุด โดยจะใช้เวลาในการประกอบพิธี 1 วันเต็ม และมีค่าใช้จ่ายไม่สูงมากจนเกินไป การประกอบพิธีงเด็กจะรับทศวมนต์ทั้งหมด 13 บทหลัก ซึ่งบทสวดมนต์ในแต่ละชุดนั้นใจู้สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมกับระยะเวลาที่เข้าภาพต้องการ การประกอบพิธีงเด็กในแต่ละแบบนั้นก็มีการเรียงลำดับชั้นในบทสวดมนต์แต่ละชุดที่ไม่เหมือนกันทั้งหมด

ในเรื่องของการให้ความสำคัญในการลำดับเครือญาติในการประกอบพิธีนั้น ชาวจีนนิยมให้ความสำคัญกับลูกชายคนโตเป็นอันดับแรก โดยสังเกตได้จากลำดับการประกอบพิธีเดิน และนั่งจะอยู่เป็นอันดับแรกของแถวเสมอ

2. คนตรีพิธีงเด็กของโรงเจคิน ชู อำ

ในการประกอบพิธีงเด็กนั้น ใจู้เป็นผู้ที่ทำหน้าที่เป็นทั้งผู้ประกอบพิธีการสวดมนต์ ร้องเพลงในบทสวด และเล่นเครื่องดนตรีเอง ในการสวดมนต์ในแต่ละบทสวดนั้น จะมีการสวดมนต์สลับกับการร้องไปมา ซึ่งการร้องเพื่อประกอบพิธีงเด็กนั้น มีลักษณะเป็นการร้องพร้อมกันหลายคน เป็นทำนองเดียวกัน โดยมีเครื่องดนตรีประกอบการร้องและสวด ในทุก ๆ บทสวดเครื่องดนตรีที่ใช้ในการประกอบพิธีงเด็กนั้น เป็นเครื่องดนตรีที่ใช้ในการประกอบจังหวะทั้งหมด ส่วนทำนองเพลงในบทสวดจะเกิดจากเสียงร้องของผู้ประกอบพิธีกรรม ในระหว่างการสวดมนต์นั้นผู้ประกอบพิธีจะใช้เครื่องดนตรีเพียงไม่กี่ชิ้น ประกอบการสวด และเลือกใช้เครื่องดนตรีที่มีเสียงที่ไม่ดังมาก ส่วนในช่วงของการร้องในบทสวดนั้นจะใช้เครื่องดนตรีที่มีเสียงดังกว่า และจำนวนของเครื่องดนตรีมีมากขึ้นกว่า

การใช้เครื่องดนตรีในการประกอบพิธีงเด็กนั้นสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 แบบคือ

1. เครื่องดนตรีประกอบพิธีงเด็กหน้าโต๊ะพิธี
2. เครื่องดนตรีประกอบพิธีงเด็กแบบเดินประกอบพิธี

ในแต่ละแบบนั้นจะแตกต่างกันตรงขนาด และลักษณะการใช้เครื่องดนตรีนั้น ๆ เครื่องดนตรีที่ใช้หน้าโต๊ะพิธีจะมีลักษณะใหญ่ และหรือลักษณะการใช้นั้นจำเป็นต้องวางกับโต๊ะพิธี ส่วนเครื่องดนตรีประกอบพิธีงเด็กแบบเดินนั้นจะมีลักษณะจั้นเล็ก ใจู้สามารถใช้ถือเดินประกอบพิธีได้ ซึ่งแต่ละจั้นก็มีหน้าที่และความสำคัญแตกต่างกันไป เครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบการสวดนั้นส่วนมากเป็นมีเสียงไม่ดังมาก และมีเสียงกังวาน สามารถใช้ในระหว่างการสวดมนต์ได้ในหลายบท ซึ่งจะเป็นจุดรวมสมาธิให้มีความพร้อมเพียงกันในการสวดมนต์

เพลงส่งเจ้าเป็นเพลงที่มีความสำคัญในการประกอบพิธีงเด็ก ใจีจะร้องเพลงส่งเจ้าเมื่อเสร็จสิ้นการสวคมนตรีในบทสุดท้ายของการประกอบพิธีกรรมในแต่ละชุด เพื่อแสดงถึงความเคารพต่อเทพเจ้าที่ได้อัญเชิญมาร่วมในการประกอบพิธีกรรม ทำนองเพลงนั้นเกิดขึ้นจากการร้องเป็นกลุ่มเป็นในลักษณะของการร้องทำนองเดียวเพื่อให้เกิดเสียงดัง โดยมีเครื่องประกอบจังหวะเป็นส่วนประกอบของทำนองเท่านั้น

6.2 อภิปรายผล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเรื่องดนตรีพิธีงเด็ก กรณีศึกษาโรงเรียน ชู อำพลจากการศึกษาพบว่าความกตัญญูต่อบรรพบุรุษเป็นเรื่องที่ชาวจีนได้ยึดถือ และปฏิบัติสืบต่อกันมาจากคนรุ่นหนึ่งสู่อีกรุ่นหนึ่ง การแสดงความกตัญญูของชาวจีนนั้นนอกจากการปฏิบัติต่อบรรพบุรุษของตนในขณะที่ยังมีชีวิตอยู่แล้ว การปฏิบัติต่อบรรพบุรุษเมื่อได้เสียชีวิตไปแล้วนั้นก็เป็นเรื่องสำคัญที่ชาวจีนยังคงยึดถือ และปฏิบัติกันมาจนเป็นธรรมเนียม

คนจีนมีความเชื่อว่าการทำพิธีงเด็กให้กับบรรพบุรุษของคนที่ได้เสียชีวิตไปแล้วนั้น เป็นการชำระบาปให้ และเป็นการนำดวงวิญญาณให้ขึ้นไปสู่สวรรค์ โดยการผ่านชั้นตอนของพิธีกรรมต่างๆ ในพิธีงเด็ก ถึงแม้ว่าไม่สามารถทราบผลของการประกอบพิธีงเด็กได้ว่าบรรพบุรุษหรือเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการประกอบพิธีงเด็กหรือไม่นั้น เรื่องเหล่านี้จึงเป็นเรื่องของความเชื่อของแต่ละบุคคล แต่สิ่งหนึ่งที่ลูกหลานเหล่านั้นจะได้รับจากการทำพิธีงเด็กคือความมั่นใจว่าตนได้ปฏิบัติตามธรรมเนียมอย่างครบถ้วนแล้ว

ดนตรีในการประกอบพิธีงเด็กนั้นเป็นดนตรีที่มีความขลัง เนื่องจากเป็นดนตรีที่เน้นเครื่องดนตรีที่มีเสียงสูง และเครื่องดนตรีที่เป็นเครื่องดนตรีประกอบจังหวะเป็นส่วนมาก นอกจากนี้ยังเป็นดนตรีที่ทำให้เกิดสมาธิให้การประกอบพิธีมากกว่าการเน้นความไพเราะ โดยสังเกตได้จากการร้องทำนองเพลงจะเป็นการร้องแบบเสียงเดียว ถึงแม้จะมีผู้ร่วมร้องหลายคนก็ตาม ผู้ที่ประกอบพิธีงเด็กเป็นผู้ที่ทำหน้าที่ทั้งนักดนตรี และผู้ประกอบพิธีกรรม ที่สามารถเชื่อมต่อระหว่างโลกมนุษย์ โลกวิญญาณ และสวรรค์ได้ ผู้ประกอบพิธีกรรมจึงต้องเป็นผู้ที่มีความบริสุทธิ์ ทั้งร่างกายและจิตใจ

การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมมีผลต่อชาวจีนรุ่นใหม่ๆ ความเชื่อในเรื่องพิธีงเด็กเริ่มเปลี่ยนไป ความเคร่งครัดในการปฏิบัติตามธรรมเนียมต่างๆ เริ่มลดน้อยลง อีกทั้งความคดดำทางเศรษฐกิจมีผลให้ต้องประหยัดค่าใช้จ่ายให้มากขึ้น จึงเห็นได้ว่าการประกอบพิธีงเด็กมีแนวโน้มที่ลดน้อยลง

ดนตรีที่ใช้ประกอบพิธีงเด็กเป็นดนตรีที่เป็นส่วนหนึ่งของการประกอบพิธีกรรม ซึ่งเป็นดนตรีที่ถ่ายทอดกันมาโดยไม่ได้มีการจดบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรเอาไว้ จึงเป็นเรื่องที่น่าเสียดาย หากความเป็นเอกลักษณ์ทางดนตรีนั้นค่อยๆเปลี่ยนแปลงหรือสูญหายไป ผู้วิจัยจึงเห็นว่าควรมีการจดบันทึก ศึกษา และรักษาดนตรีประกอบพิธีงเด็กไว้เพื่อมิให้สูญหายไปตามกาลเวลา

6.3 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่องดนตรีพิธีงเด็ก กรณีศึกษาโรงเรียน ชู อำ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไปดังนี้

1. สามารถทำการศึกษาวิจัยในการประกอบพิธีงเด็กแบบอื่นๆ ในแง่มุมเดียวกันนี้ได้
2. สามารถทำการศึกษาเปรียบเทียบการประกอบพิธีงเด็กในแบบต่างๆได้
3. นอกจากการศึกษาในเรื่องดนตรีพิธีงเด็กแล้ววัฒนธรรมจีนยังมีดนตรีประกอบพิธีกรรมอื่นๆ ที่ น่าสนใจ และควรดำเนินการศึกษาต่อไป

บรรณานุกรม

- กรรณิการ์ ตันประเสริฐ และคนอื่นๆ. (2540). รายงานการวิจัยสนองพระราชประสงค์ เรื่อง นครศรีธรรมราช กรณีศึกษา 1. การตั้งถิ่นฐานที่กรุงชิงและพรควนเค็ง 2. จีน : ประวัติศาสตร์ โบราณคดี ผู้คนและวัฒนธรรม. กรุงเทพมหานคร: บริษัทด้านสหภาพการพิมพ์จำกัด.
- ไชแสง สุขะวัฒนะ. (2529). สังคตินิยมว่าด้วยดนตรีตะวันตก. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- งามพิศ สัตย์สงวน. (2542). การวิจัยทางมานุษยวิทยา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จ้านง ทองประเสริฐ. (ผู้แปล). (2537). บ่อเกิดลัทธิประเพณีจีน: Sources of Chinese Tradition. พิมพ์ครั้งที่ 2: กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏราชวิทยาลัย ทำพระจันทร์.
- จิตรา ก่อหนันทเกียรติ. (2539). ตั้งหนึ่งเกีย. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพมหานคร: บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด
- _____. (2543). ความรู้เรื่องจีนจากผู้เฒ่า. (พิมพ์ครั้งที่ 20). กรุงเทพมหานคร: บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด
- _____. (2544). ธรรมเนียมนี้คือคำพร เฮง-เฮง-ฮง-ฮก. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพมหานคร: บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด.
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะอักษรศาสตร์. (2540) อารยธรรมสมัยโบราณ. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะรัฐศาสตร์. (2540). สังคมและวัฒนธรรม. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฉัตรสุมาลย์ กบิลสิงห์. (2525). ประเทศจีนกับพระพุทธศาสนา (ฝ่ายมหายาน). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาราชวิทยาลัย.
- เฉลิมศักดิ์ พิกุลศรี. (2536). ดนตรีอินเดีย. ม.ป.ท.
- _____. (2540). ดนตรีเอเชียตะวันออก. ขอนแก่น: คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ถ้วน ถีเชิง และบุญยั้ง ไร่สุขศิริ. (2543). ความเป็นมาของวัดจีนและศาลเจ้าจีนในประเทศไทย.

กรุงเทพมหานคร: เรือนแก้วการพิมพ์.

ธรรมบุญ จิตศรีบุตร. (2543). “ปี่” คนตรีของชนเผ่าลัวะ บ้านเตย จังหวัดน่าน.

วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาดนตรี บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยมหิดล.

ชนะรัชต์ อนุกุล. (2543). กลองสะบัดชัยในสังคมและวัฒนธรรมชาวเชียงใหม่.

วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาดนตรี บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยมหิดล.

ธิดิพล กันตังค์. (2545). ทำนองเทศน์มหาชาติ กัณฑ์มัทรีในประเพณีตั้งรับมหาลวง จังหวัด

เชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาดนตรี บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยมหิดล.

ณรงค์ชัย ปิฎกัรัชต์. (2538). มานุษยดนตรีวิทยา: ดนตรีพื้นบ้านไทยภาคใต้. นครปฐม:

จัดพิมพ์โดย วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา.

ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2540). สังคีตนิยม: ความซาบซึ้งในดนตรีตะวันตก. พิมพ์ครั้งที่ 3.

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ณัฏฐา โสคติยานุรักษ์. (2542). ทฤษฎีดนตรี. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร:

โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

_____. (2542). สังคีตลักษณะและการวิเคราะห์. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

นพพร ด้านสกุล. (2541). ทฤษฎีโน้ตสากล. (พิมพ์ครั้งที่ 2). สงขลา: บ้านพักอาจารย์มหาวิทยาลัย
ทักษิณ

_____. (2541) บันไดเสียงโมคคัล. (พิมพ์ครั้งที่ 1). สงขลา: บ้านพักอาจารย์มหาวิทยาลัย
ทักษิณ

นิคม มุสิกคามะ และ วีระ บำรุงรักษ์. (2538). ความหมายต่างๆของวัฒนธรรม. ใน เอกสาร

ประกอบการสัมมนาเรื่องการพัฒนาวัฒนธรรมศึกษา กระบวนการบริหาร

และจัดการวัฒนธรรม. กรุงเทพมหานคร: ประชาชน.

นิตยา (พลพิพัฒน์พงศ์) ชวี. (2542). วัฒนธรรมจีน. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพมหานคร:

สุวีริยาสาส์น.

บำรุง สุขพรรณ. (2525). บทบาทของชาวจีนในประเทศไทย. (พิมพ์ครั้งที่ 2). (ม.ป.ท.)

- ปราโมทย์ ด้านประดิษฐ์. (2543) ลักษณะเฉพาะของเพลงประจำในวงปี่พาทย์มอญ. วิทยานิพนธ์
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาดนตรี บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- พรรณี ฉัตรพลรักษ์ และ คนอื่นๆ. (2529). สังคมจีนในประเทศไทย: ประวัติศาสตร์เชิงวิเคราะห์.
(พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพมหานคร: บริษัทโรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- พูนพิศ อมาตยกุล. (2540). ถ่านแห่งสยาม. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
นิตยสาร HI-FI STEREO.
- ยศ สันตสมบัติ, ศาสตราจารย์ ดร. (2540). มนุษย์กับวัฒนธรรม. (พิมพ์ครั้งที่ 2).
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เรวดี อังโพธิ์. (2545). การศึกษาดนตรีในพิธีงเด็กแบบอนันนิกาย กรณีศึกษาคณะดนตรีของวัด
โลกกานเระ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต,
สาขามานุษยวิทยา มหาวิทยาลัย บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วสันต์ชาย อิมโฮษฐ์. (2543). เงาะ: เครื่องดนตรีของชนเผ่าม้ง.
วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาดนตรี บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยมหิดล.
- วีเกียรติ มารคแมน. (2539). จี๊แต่จี๊ กับภาพสะท้อนทางวัฒนธรรมดนตรี: กรณีศึกษาคณะ
เหล่าปวงนี้ขุนโป่ง. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวัฒนธรรมศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- หยกแดง. (ผู้แปล). (2532). ความเชื่อของชาวจีน. (อ้างถึงใน, ฟริน่า-บรูมฟิลด์). พิมพ์ครั้งที่ 1.
กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด พิมพ์วาด.
- ศรีสุรางค์ พูลทรัพย์ (บรรณาธิการ). (2542). อารยธรรมตะวันออก. (พิมพ์ครั้งที่ 7)
กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ส. พลายน้อย. (2542). ประเพณีจีน. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพมหานคร: บริษัทเขตโล่การพิมพ์.
- สุจิตต์ วงษ์เทศ. (2542). เรื่องราทำเพลง: ดนตรีและนาฏศิลป์ชาวสยาม. (พิมพ์ครั้งที่ 2).
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มติชน.
- สุพจน์ เตชะวิบูลย์. (2539). พระสูตรแห่งพุทธธรรมจีน. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ประชาชน จำกัด
- เสฐียร โกเศศ และ นาคะประทีป. (2519). กำเนิดขงจื๊อ พิธีเช่นวิญญานสูงสุดคิของจีนและ
พุทธประวัติจากคัมภีร์จีน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์พระจันทร์.
- อรวิดี ณะจันทร์. (2545). สวดคฤหัสถ์: กรณีศึกษา นักสวดตำบไล้จำศีล อำเภอสายช้าง

จังหวัดอ่างทอง. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาดนตรี บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.

อมรา พงศาพิชญ์. (2538). วัฒนธรรม ศาสนา และชาติพันธุ์: วิเคราะห์สังคมไทยแนวมานุษยวิทยา. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Myers, Helen. (1992). Ethnomusicology An Introduction. (First Published in The UK 1992).

The Norton/Grove Handbooks in Music: W.W. Norton & Company , Inc.

Warfield, Gerald. (1978). Layer Analysis. (Second printing), Newyork: Longman Inc.

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวรศ.ดร. ธีรภัทร ธีรภัทร
วัน เดือน ปี เกิด	31 กรกฎาคม พ.ศ. 2518
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย
ประวัติการศึกษา	
ปีการศึกษา 2533	สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2535	สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2539	สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ศึกษาศาสตร์บัณฑิต สาขาธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

EXECUTIVE SUMMARY

THE HAKKA CHINESE FUNERAL MUSIC OF RONGJAY KIN SHU UM

Introduction

Since, A lot of Chinese settle down and work for living in Thailand, they live together in groups all over the country. Primitive Chinese would ask their relatives to stay within their groups and descended their language.

Therefore, Chinese groups were separated from the language used. The Chinese have their own characters especially the education, contact styles, commerce, great harmony, and their distinguished tradition.

The Chinese are divided into the following groups

1. Cantonese; from Canton Province
2. Hokkien; from Hokkien Province
3. Taecheu; emigrated from Kwang Tung Province
4. Hakka; moved from the territory beyond the north of Kwang Tung Province
5. Hainanese; came from the northeast of Hainan Island

Besides, there are also Taiwanese and Yunnanese

For the belief, Chinese have three ancient principles as follows;

1. Ancestor worship

The belief in ancestors has played an important role in protecting and bringing the happiness to the descendents. They have either a strong belief in loyalty and respect to senior family members both when they are alive or pass away.

2. Soul Belief

The Chinese believe that souls exist everywhere and influence everything. Therefore, soul

worship occurs. Many ceremonies are originated to pay respect to souls.

3. Belief in Heaven

- In the final stage, everything in the soul world is under the control of heaven.

From the aspect of religious belief, Mainland Chinese has their own religion or creeds. They are original religion, traditional belief, and Buddhism.

Original Religion or primitive belief was originated in the era of having limited knowledge. They could not explain how natural phenomenon occurs e.g. rains, wind, thunders, the world rotating on its own axis, and being unable to win natural influences.

Hence, there was nature worship as their gods. They worshiped the sun, the moon, other stars, and the earth.

Taoism has its origin in China, Lau Chi is respected. He was a man of learning during Tsing period (Before B.E. 221 – 206). Taoism has Lau Chi's ideology regarding Tao, which has sophisticated meaning to be the religion and creeds. In the early age, Taoism was separated into two groups, Tai Ping Tao and Tow Mea Jeaw. After that, 10 sects were developed due to different theories and actions. Tao was very popular among the middle and the lower classes of Chinese. Many Chinese worshiped the God of Wealth (Chae Sin), Eight Gods, and Hok Lok Sew. Taoism has many gods and complicated theories. The earth has been divided into 2 parts; the brighten earth (Heaven) and the human earth. Gods exist both in the heaven and the earth.

From Lau Chi's aspect, a simple life would be applied to bring peace, real happiness, and life's satisfaction at the end.

Kong Chi developed his religion from Kong Chi's and Mong Chi's theories. Kong Chi had the same belief as Chinese's that there is life after death. Soul leaves the previous death to the new life. The belief can be seen from the ritual worship of ancestors in an appropriate occasion. The descendents should not ignore this worship.

Buddhism was originated in India in the first century. It has been widespread into China during Han period (B.E. 64). After the Buddha's death, Buddhism was separated into 2 schools as follows:

1. Hinayana or "Lesser Vehicle" pursues only their own personal salvation. They have belief in the liberation of all beings and vowed to postpone their own deliverance until the end of time. The ultimate goal is being "Arhat" or "Arahant"
2. Mahayana Buddhism has 2 creeds; Sian Jeaw and Mea Jeaw found in Tibet. Sian Jeaw pays attention to the theory while Mea Jeaw has interest in many rituals. They pray for being the real Buddhist. They have religious ritual about the world after death and souls e.g worship in ancestor's graves.

The Chinese Funeral Rite or Kong Tiek was then commenced. Kong Tiek is the word in Chinese means the action to make a merit and show the gratefulness to the parents.

Kong Tiek is comprised of two words. Kong means doing things to do good deeds to the souls for their happiness. The soul will get the virtue from the posterity. Tek means a blessing to the souls to bring in the happiness to them.

As Kong Tiek is two words brought together from Mahayana, Kong is doing good and proper things for the sake of the death. So, they can rest in peace. Tek means religious percepts made by doing a lot of appropriate things until the Buddha and sacred gods brings the soul to the real happiness.

In conclusion, Kong Tiek is the rite to do good deeds for the death so they can be sent to heaven. It also shows the gratitude to the death. Since there are many races of Chinese settled down in Thailand, there are also differences in languages and tradition. However, the Chinese still completely commit to their principle theory. Therefore, Kong Tiek has some parts different from ones in each group. Nevertheless, the purpose of Kong Tiek is to make the descendents treat their ancestors to have boon.

Kong Tiek can be done in three different ways:

1. Chinese priest is the master of the ritual (Different details are made from different creeds)
2. Normal persons with white clothes are the master of the ritual
3. Hakka Type; a lady will lead the ceremony (not necessary to be a non)

Kong Tiek is done on the last day of the funeral. The attendees are family members and relatives. During the ritual, praying and singing are performed with the music instrument.

A hymn for Kong Tiek is considered the most important thing. The hymn is made for chanting to release the sadness and to increase the determination that will make human beings enjoyable and encouraged in the same time. The hymn will be widespread to every bit of the body.

Kong Tiek is the necessary ritual that has influence Chinese community for a long time. Even though, the ritual is from Mahayana Buddhism, it is similar to Kong Chi creed in terms of ancestor worship. Kong Tiek is performed to let the posterity show the blessing to their ancestors even if they believe in different religions or sects. The unity and great harmony are shown in the culture.

The story mentioned above encourages me as the researcher to be interested in Kong Tiek music to enhance us to preserve this ritual. It will be helpful for musical education.

Objectives

1. To study historical background of Kin Shu Um Vegetarian Almshouse
2. To learn the musical characteristics of the almshouse

Expectations

1. To know the origin of Kim Shu Um Vegetarian Almshouse
2. To receive the musical information of the almshouse
3. To enhance music for the ritual

Scope

1. From the study, the researcher indicates only the music from Kim Shu Um Vegetarian Almshouse. They also have well-trained human resources compared to other almshouses in the neighborhood.
2. The researcher only studies “Songs to praise gods” in each part from the field training on 5 January, 2002. 4 songs to praise gods were found as the following items
 1. Religious pray chapter for inviting the souls
 2. Religious pray chapter for bringing the souls to 10 Thammar Gods
 3. “Dan Ya” Religious pray chapter
 4. Religious pray chapter for opening 4-way doors

Definition

1. The researcher sets Chinese words in this thesis in Hakka due to the almshouse has Hakka as the communicative language
2. The information is gathered from the field work on 5 January, 2002
3. M.D. (Mini Disc) of Sony Walkman was used for recording

Method

Researching methods were processed on Human Musicology basically studied from documents, other evidences, and field works. There are interviewing people, asking qualified persons, talking to involved persons. Moreover, there is the data collected from participating the Chinese funeral ritual or Kong Teik . The information was discovered as follows:

1. Researcher discovered the information from documents, textbooks, newspapers in order to be the guideline for prescribing studying issues, the music of Kong Teik ritual, and vegetarian almshouse case study in Pom Parb district and Pranakorn district of Bangkok where the data has been found in the library.
2. Fieldwork data collection. The Researcher had been collected the field work data via the Human Musicology Process. The observation and the official and unofficial interviews had been

done, which were photographic records and sound recording. The researcher has taken photos as photographic record. For the sound recording, the researcher has made a record by the interviews emphasized on music, musical instruments, musicians, and the Kong Teik ritual performance.

Processes of Kong Teik fieldwork data collections

1. Contacted the Master of ritual and introducing the researcher.
2. Informed the objectives of the thesis.
3. Asked for a permission from Master of ritual and the host of Kong Teik ritual for joining the ritual, and making an appointment date and time in order to completely observe the possess of the Kong Teik ritual and the relation between music and the Kong Tek .
4. Took photographic record and made sound recording.
5. Made an appointment for additional interviews.
6. Put all data into written paper.

Results

The researcher has discovered the following details

1. Historical background of Kong Tek from the Kin Shu Um vegetarian almshouse. The result has been shown below

1.1 Kin Shu Um vegetarian almshouse is the Chinese Hakka's vegetarian almshouse located in Pomparb district. It is complied with 12 persons who can pray, play musical instruments in the ritual.

The position of the Master of ritual divided into 4 levels.

1. founder
2. Chief of Kin Shu Um vegetarian almshouse band
3. All recent Master of rituals, who are able to seek for his own student by praying to Kwuan Im bodhisattva. Before shaking fortune sticks, they should ask if they are able to find his own students. At present, the person in the 4th level can perform the ritual.

God respected in these vegetarian almshouse is Kwuan Im bodhisattva who is the goddess

Chinese respect the most because they believe that Kwuam Im bodhisattva always looks after and give great support to them. In the Vegetarian almshouse, most of the performance is about Kwuam Im bodhisattva. The almshouse also gives a chance to other people who have faith in the Kwuam Im bodhisattva to participate in the ritual on the following days:

1. New Year's celebration in the beginning of the year on date 1st in the first month according to the calendar.
2. Kwuam Im bodhisattva's birthday on 19th second month according to Chinese New Year.
3. Kwuam Im bodhisattva-making merit Day on date 19th sixth month according to Chinese New Year.
4. Tae Krajad Day on date 24th seventh month according to the calendar.
5. Kwuam Im bodhisattva enlightenment Day on date 19th ninth month according to Chinese calendar.
6. The Day of making a votive offering on date 1st twelfth month according to Chinese calendar.

1.2 Kong Teik of Kin Shu Um vegetarian almshouse is divided into three sets as small, medium, and large. Each Kong Teik set has difference in the period of the demonstrating time. The expansion of Kong Teik set depends on the period of demonstrating time-the more period, the more you pay. At present, the most popular Kong Teik set is the medium set, which lasts a whole day for the Kong Teik with the most reasonable price. The process of the Kong teik has 13 main religion prayer chapters which Jai Jee can appropriately adapt each religion prayer chapter for the period of time that the host demands. In each Kong Teik ritual set is not exactly ordered in the same religion prayer chapter.

Chinese pays significant attention to the order of family by giving the first priority to the eldest son, which we have obviously seen as the fist one who walks in Kong Teik. Also, the eldest son sits at the first seat in a row.

2. Kong Teik Music of Kin Shu Um vegetarian almshouse.

For Kong Teik, Jai Jee is in charge of a prayer of the performance, singer of the religion pray chapter, or musician. To pray each chapter, it illustrates between praying and singing off- again on - again. The singing of Kong Tek is sung simultaneously by many people at the same tune. They use musical instruments for praying and singing. For every prayer chapter, music instruments used in the Kong Tek are completely percussion instruments. The melody is occurred by the sound of the Master of ritual. There are few musical instruments used while they are the praying. They will choose only musical instruments that do not make loud noise. On the other hand, more music instruments with loud noise are used while they are singing regional prayer.

The musical instruments of Kong Teik are divided into 2 types as follows:

1. The musical instruments using in front of the altar table.
2. The musical instruments used when there is walk in the ritual

The differences of each type of the musical instruments are their sides and usage. The music instruments used in front of the altar table are very large and need to be set on the table. For the musical instrument of Kong Teik used when there is walk in the ritual, it is supposed to be in small size so that Jai Jee can take portable musical instrument. Each musical instrument has different duties and influences. The portable musical instruments complied in the pray do not give the loud noise. They will make sonorous sound. Moreover, they are used for praying in many chapters. They will lead everyone to concentrate on simultaneous pray.

The song for delivering God is the most important song in Kong Teik . In each part of the ritual performance, Jai Jee is going to sing the song for delivering God after he ends up praying the last chapter. He sings the song for delivering God in order to show the respect to God who is invited for the ritual performance. The melody is represented by group of singers as singing in the same tune with loud noises, which only has percussion instruments for making the melodies.

Discussion

For this research, the researcher studied the music of Kong Teik . For the case study on Kin Shu Um vegetarian almshouse, we have found that Chinese people believe in and put onto practice from generations to generations for the gratitude to their ancestors. The gratefulness of Chinese people is not only for ancestors but also for the alive. Even the ancestors passed away; the practice for ancestors is still the most significant thing that Chinese people always believe and practice until it became the custom.

Chinese people believe that if they do Kong Teik, the ancestors who passed away, will purify the sin and bring their soul to heaven by passing the process of the Kong Teik. Even though we are not able to know the result of Kong Tek whether they reach the goal or not. These things are about each person's belief. One thing that the next generation will receive is the trust in themselves they already complete.

The music used in Kong Teik presents the sacred thing. The music emphasizes on high-pitched tune and most of the musical instruments are percussion instruments. Moreover, the music has been made one-pointed ness of mine more than the beautiful music because we can obviously concentrate on the melody, which are demonstrated in the mono tune. Even there are a number of persons singing the song, the Master of ritual who are in charge of both the musician and the performer. He is able to contact the earth, the spirit world, and heaven. The Master of ritual must be the very clean person in terms of body and soul.

The revolution of the custom has affected to Chinese new generations; therefore, the belief of Hong Tek ritual performance has been changed. They do not strictly follow the custom. So, it has been decreased. With the economic downturn affected everyone to cut down upon the expansion, it would demonstrate the trend of the Kong Tek ritual performance to go down.

The music used in the Kong Tek ritual performance is a part of music in the ritual. It

has been transmitted from time to time by unwritten paper. Hence, it is very regrettable if an identity of the music is changed or disappeared. Researcher has an opinion that the music used in the Kong Tek ritual should be recorded, studied, and preserved for being existent.

Recommendation

For the case study of the music of Kong Tek ritual performance and the vegetarian almshouse located on Pomprab district and Pranakorn district, Researcher would like to offer recommendations for further researches as follows:

1. Doing research study for other Kong Tek rituals performances in the same aspect.
2. Doing research study by comparing each Kong Tek ritual performance.
3. In addition to the study of the music of Kong Tek ritual, Chinese customs still have a number of musical performance, which is very interesting and should have continuous studies.